

■ Gemeente Hardinxveld-Giessendam

■ Bestemmingsplan “*Facilitypoint*”

■ Bijlagenboek

20 december 2017

Inhoudsopgave

- **Bijlage 1:** Stedenbouwkundig advies reclamemast facilitypoint, Space Value
- **Bijlage 2:** QRA Rijksweg A15, KuiperCompagnons, 14 december 2017
- **Bijlage 3:** Concept rapport quick scan Flora- en fauna Facilitypoint te Hardinxveld-Giessendam, Adviesbureau Mertens, juli 2017
- **Bijlage 4:** Bureauonderzoek en Inventariserend veldonderzoek (verkennende fase), BAAC onderzoeks en adviesbureau, juli 2017
- **Bijlage 5:** Nota inspraak- en overlegreacties bestemmingsplan "Facilitypoint", 29 november 2017

Bijlage 1:
Stedenbouwkundig advies reclamemast facilitypoint,
Space Value

Stedenbouwkundig advies reclamemast Facilitypoint

Gemeente Hardinxveld-Giessendam

Studiegebied voor het beoogde Facilitypoint tussen de Peulenlaan en de A15

STEDENBOUWKUNDIG ADVIES RECLAMEMAST FACILITYPOINT

INLEIDING

Voor u ligt het stedenbouwkundig advies over de realisatie van een (hoge) reclame- en verwijsmast ter plaatse van de westelijke entree van Hardinxveld-Giessendam aan de A15. Het advies gaat in op verschillende ruimtelijke aspecten van een mast op deze locatie, alsmede op de vormgevingsaspecten van de mast zelf. Verder wordt er een relatie met de context op een groter schaalniveau gelegd.

AANLEIDING

De gemeente Hardinxveld-Giessendam is in gesprek met enkele initiatiefnemers voor de ontwikkeling van een Facilitypoint (bestaande uit een benzinstation en mogelijk een horeca-vestiging)

op de locatie tussen de Peulenlaan en de A15. Vanuit initiatiefnemers is de concrete vraag neergelegd om op de kop van het Facilitypoint een reclame- en verwijsmast te realiseren. De initiatiefnemers hebben het verzoek concreet gemaakt met een schetsontwerp voor een mast met reclameborden en een verwijslogo en aan de gemeente onder meer het verzoek gedaan te reageren op de ruimtelijke haalbaarheid ervan.

ADVIES

Conclusie van de stedenbouwkundige analyse van het initiatief is, dat het realiseren van een reclame- en verwijsmast van circa 30 meter hoog, met daarop een verwijslogo tot een

maximum van 37 meter hoog, op de betreffende locatie en onder genoemde condities in voorliggend advies aanvaardbaar is.

Motief daarbij is, dat de mast meerwaarde heeft omdat het achterliggende gebied ermee wordt gerepresenteerd en de entree naar Hardinxveld-Giessendam ermee wordt gemarkeerd. Aangezien de mast zeer dichtbij de A15 kan staan is deze vanaf de snelweg goed zichtbaar en blijft de impact op het achterliggende gebied beperkt. Aanbeveling is, om in het inrichtingsplan van het Facilitypoint maatregelen te nemen om het zicht op de mast vanuit Hardinxveld-Giessendam enigzins in te bedden in de context.

Locatie van het initiatief voor de reclamemast t.o.v. de A15

Aaneengesloten, bebouwd gebied
Open, groen/blauw gebied
Voorziena locatie reclamemast

HUIDIGE SITUATIE

LIGGING AAN DE A15

De voorziene locatie voor de reclamemast grenst aan de A15. Deze autosnelweg is een belangrijke oost-west verbinding tussen de Rotterdamse haven en de Duitse grens. De route kenmerkt zich door een grote verscheidenheid in omliggende landschappen.

Ter plaatse van Hardinxveld-Giessendam loopt de weg voornamelijk door gebied met een stedelijk karakter. Dat wil zeggen, dat de ervaring vanaf de weg in dit gebied sterk beïnvloed wordt door bebouwing. Reclame-uitingen in het bebouwde gebied en gericht op de A15 zijn talrijk, zowel geïntegreerd op bebouwing als solitair op masten en bebording.

beeld van de A15, grenzend aan stedelijk gebied

beeld van de A15, grenzend aan landelijk gebied

Voorziena locatie reclamemast t.o.v. Hardinxveld-Giessendam

- Buitendams
- Peulenlaan
- A15

HUIDIGE SITUATIE

LIGGING IN HARDINXVELD-GIESSENDAM

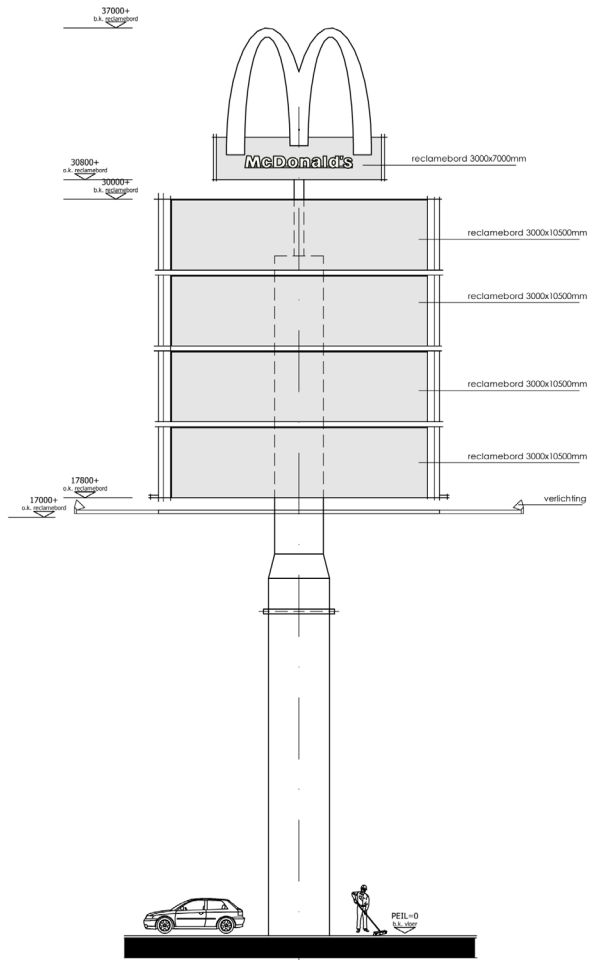
Het initiatief bevindt zich bij de westelijke entree vanaf de A15 naar Hardinxveld-Giessendam. Het is een locatie op een kruispunt van drie verschillende lijnen, met ieder een eigen karakter:

- de A15 vormt een vrij ondoordringbare, continue corridor door de gemeente;
- de Peulenlaan is een lange gebiedsontsluitingsweg die begint bij de afslag van de A15 en doorloopt tot aan het gemeentehuis. De laan vormt een belangrijke route vanaf het westen richting het centrum en v.v.. Aan de Peulenlaan grenst, in de buurt van

de locatie, aan de noordzijde een bedrijventerrein en aan de zuidzijde een zone waar het Facilitypoint is voorzien;

- Buitendams is een historisch dijklint parallel aan de Giessen. De bebouwing langs Buitendams bestaat voornamelijk uit woningen in een kleine schaal.

Hoewel de reclamemast zich richt op de dynamiek en de gebruikers van de A15, heeft de plaatsing uiteraard ook effect op het achterliggende gebied van Hardinxveld-Giessendam. Met name de (afstand tot de) woningen aan Buitendams is daarin kritisch.

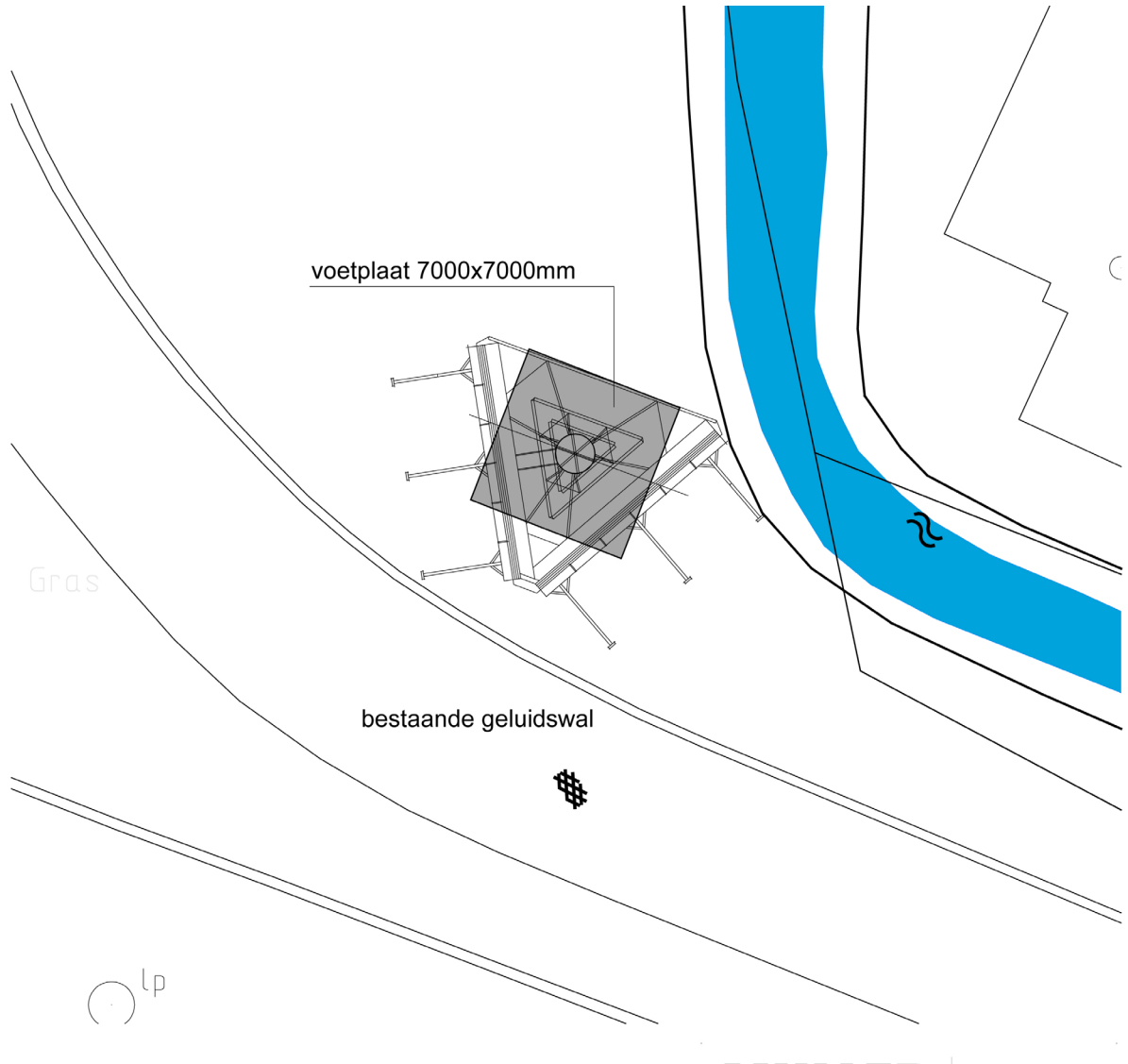

Vooraanzicht

A15 Hardinxveld-Giessendam

Technische tekeningen reclamemast, 16 december 2014, opgesteld door bouwkundig tekenbureau Muller Ontwerp&Advies,

Stedenbouwkundig advies reclamemast Facilitypoint
Gemeente Hardinxveld-Giessendam

INITIATIEF EN RUIMTELIJKE AFWEGINGEN

HET INITIATIEF

Het initiatief bestaat uit een zelfstandige reclamemast. Van deze reclamemast zouden ook de andere functies van het beoogde Facilitypoint gebruik kunnen maken, met name als verwijsbord voor het benzinstation en de horeca. Indien (het verwijsbord op) de mast niet wordt gerealiseerd, is een consequentie dat een eventuele horecavoorziening in het Facilitypoint een zelfstandige reclamemast nodig heeft, van eveneens een aanmerkelijke hoogte.

De mast heeft 3 zijdes, die samen een driehoek vormen. Aan twee zijdes richting de A15 krijgt de mast reclame uitingen. De derde zijde richting de Buitendams is open. De twee zijdes richting de A15 bestaan ieder uit 4

borden van 10,5 meter breed en 3 meter hoog. De borden beginnen op een hoogte van 17 meter en worden boven elkaar bevestigd. Het hoogste punt van deze borden ligt dan op 30 meter boven het maaiveld. Eén zijde is statisch en wordt van onder gebundeld aangestraald met LED verlichting. De andere zijde (in zuidwestelijke richting) is voorzien van een digitaal hoofdvlak.

De eventuele reclame uiting van een horecafunctie van het beoogde Facilitypoint komt boven de borden midden op de mast. Dit maakt dat de mast een totale hoogte van 37 meter heeft. De paal die de borden op hoogte houdt is rond en wordt verankerd op een voetplaat van 7 bij 7 meter.

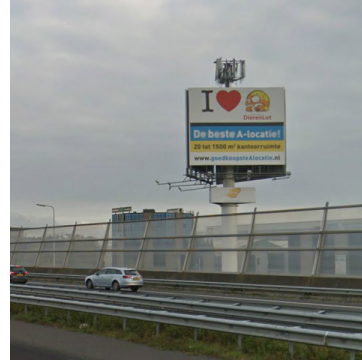
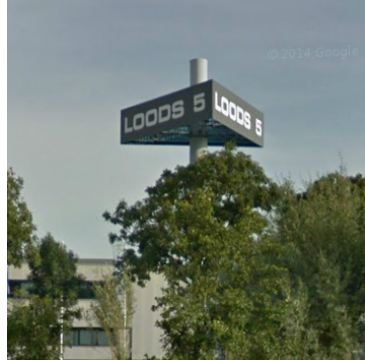
RUIMTELIJK AFWEGINGSKADER

Het ruimtelijke afwegingskader voor de reclamemast gaat in op de maat, schaal, het karakter en de identiteit van het gebied waar de mast wordt geplaatst en de uiterlijke verschijningsvorm van de mast zelf.

Het afwegingskader kent drie schaalniveaus:

- de relatie met de brede context (A15 van Hardinxveld-Giessendam tot/ met Sliedrecht);
- relatie met de aangrenzende context (A15, Peulenlaan, Buitendams);
- de vormgevingsaspecten van de reclamemast.

Op de volgende pagina's wordt hierop nader ingegaan.

10 Reclamemasten langs de A15 rondom Hardinxveld-Giessendam en Sliedrecht

Gezichtbepalende bebouwing langs de A15 rondom Hardinxveld-Giessendam en Sliedrecht

A15 bij Hardinxveld-Giessendam en Sliedrecht, met gezichtbepalende bebouwing en reclame-uitingen.

INITIATIEF EN RUIMTELIJKE AFWEGINGEN

CONTEXT VAN DE A15

De voorziene locatie van de reclame- en verwijsmast heeft een sterke relatie met de A15. Zoals eerder omschreven hebben de randen van de A15 in dit gebied vooral een stedelijk karakter. In die context is een reclamemast geen vreemd object.

In de afbeelding op pagina 10 zijn de belangrijkste reclame-uitingen uit de directe omgeving langs de A15 gevisualiseerd. Een reclamemast op de voorziene locatie past in een reeks van reeds aanwezige reclame uitingen en hogere, slanke objecten langs de A15.

De reeds aanwezige reclamemasten sluiten aan bij de aanwezige bedrijventerrein grenzend aan de A15. Bovendien liggen deze nabij de afslagen van de A15 richting Hardinxveld-Giessendam.

De voorziene locatie van het initiatief heeft een meerwaarde door de representatiemogelijkheden van de achterliggende bedrijven en markering van de westelijke entree van Hardinxveld-Giessendam.

Reclamemasten representeren het achterliggende gebied en markeren de entrees

Karakter van de A15 t.p.v. reclamemast

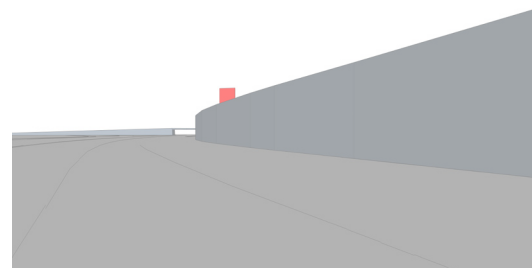
Elementen van de A15 t.p.v. reclamemast

INITIATIEF EN RUIMTELIJKE AFWEGINGEN

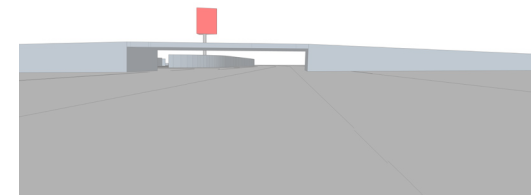
BEELD VANAF DE A15

De A15 is een drukke autosnelweg en daardoor een belangrijk element voor de reclamemast. Een goede zichtbaarheid van de mast is essentieel. De mast op de voorziene locatie is vanaf de A15 vanuit de richting Sliedrecht ver van te voren te zien. Vanaf Gorinchem richting Sliedrecht is de mast pas laat zichtbaar, daarom is de hoogte (van maximaal 30 meter) en de positie (zo dicht mogelijk bij de A15) van belang (zie pagina 13).

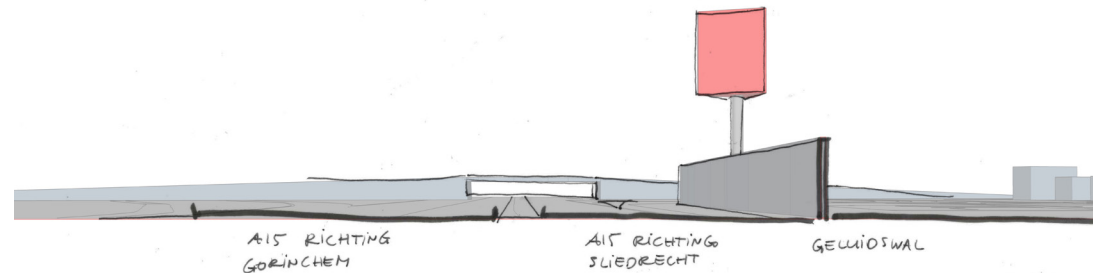
Bezien vanuit de A15 voegt de reclamemast zich qua schaal en maat in de reeds aanwezige elementen - zoals viaducten, geluidswallen en andere masten - van de A15.

Zicht 1

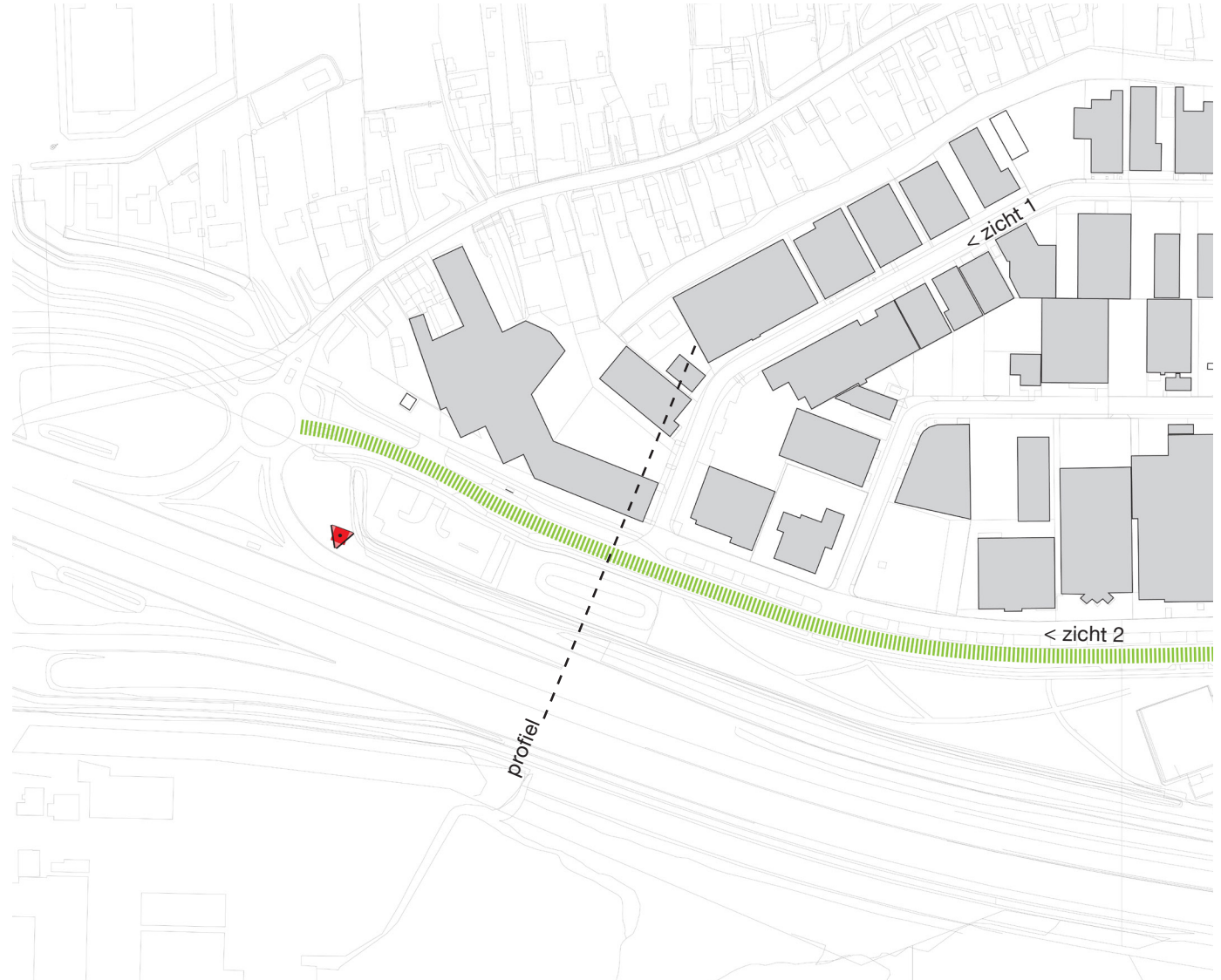
Zicht 2

Impressie van het profiel over de A15

Karakter van de Peulenlaan t.p.v. reclamemast

Bebouwing van de Peulen t.p.v. reclamemast

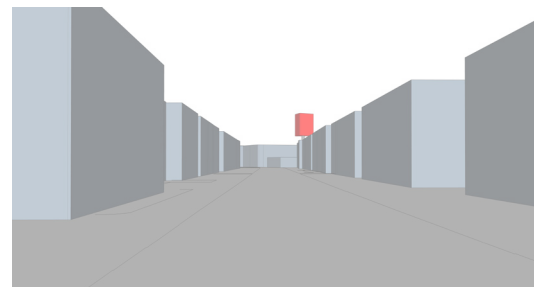
INITIATIEF EN RUIMTELIJKE AFWEGINGEN

BEELD VANAF DE PEULENLAAN

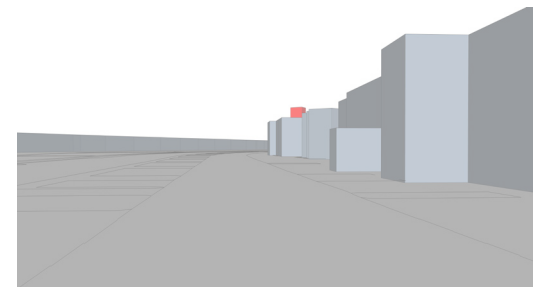
De Peulenlaan vormt de zuidelijke grens van het bedrijventerrein 'De Peulen'. Het bedrijventerrein bestaat uit veel diverse loodsen en kantoren.

De bebouwing aan de Peulenlaan is vrij grootschalig. De loodsen en kantoren hebben een gevelbreedte vanaf 20 meter tot 50 meter en zijn relatief hoog (5 tot 20 meter).

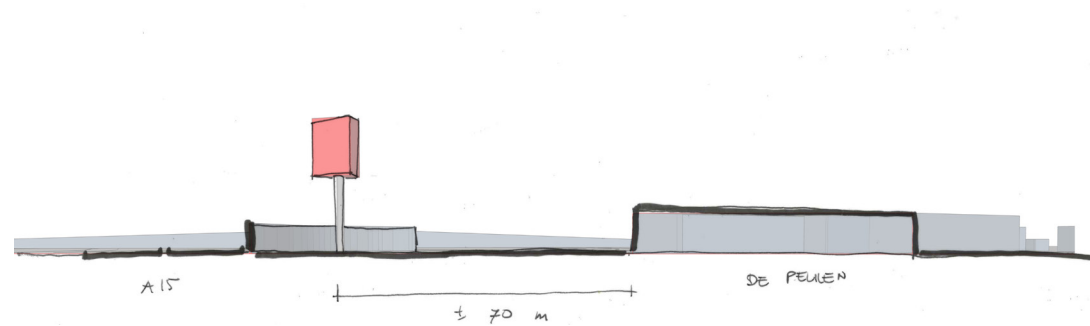
Ondanks dat de reclamemast hoger is dan de omliggende bebouwing van de Peulenlaan past de mast bij het karakter en de schaal van het bedrijfengebied.

Zicht 1

Zicht 2

Impressie van het profiel over de Peulen

Karakter van Buitendams t.p.v. reclamemast

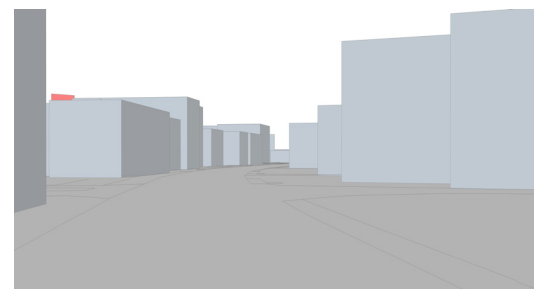
Bebouwing van Buitendams t.p.v. reclamemast

INITIATIEF EN RUIMTELIJKE AFWEGINGEN

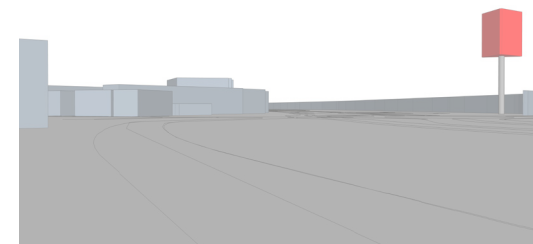
BEELD VANAF BUITENDAMS

Buitendams is een smal meanderende dijk waaraan woningen en kleine bedrijven gevestigd zijn. De bebouwing langs de dijk is kleinschalig en gevarieerd en sluit niet aan bij de reclamemast, maar ligt ook op ruime afstand.

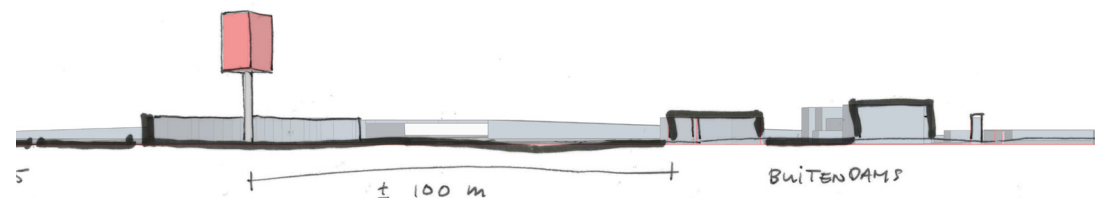
Doordat de dijk zelf meandert en een vrij smal profiel heeft wordt verwacht dat de mast vanaf de Buitendams slechts beperkt zichtbaar is. De bebouwing die grenst aan de rotonde bij de Peulenlaan heeft echter vrij zicht op de mast. Bij de inpassing van de mast wordt dan ook aanbevolen maatregelen te nemen om de ruimtelijke impact van de mast vanaf Buitendams zoveel mogelijk te beperken, bijvoorbeeld door middel van beplanting.

Zicht 1

Zicht 2

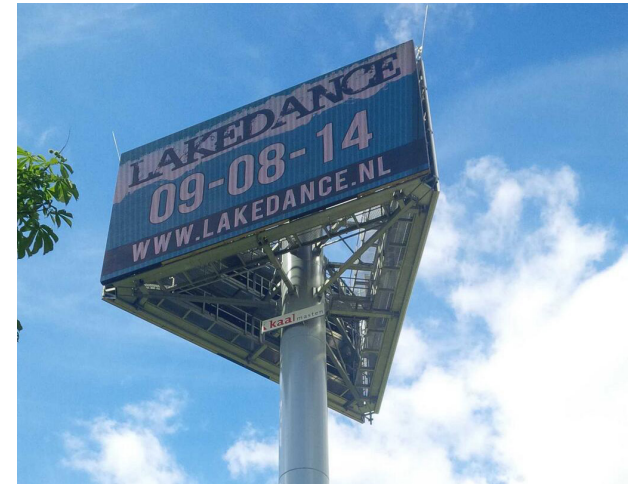
Impressie van het profiel richting Buitendams

Sober
Refenties reclamemasten (positief)

Doelmatig

Functioneel

Rommelig
Refenties reclamemasten (negatief)

Mast zelf vraagt meer aandacht dan reclame uiting

Overbodige elementen

INITIATIEF EN RUIMTELIJKE AFWEGINGEN

VORMGEVINGSASPECTEN

De verschijningsvormen en verschillende type borden van reclamemasten zijn talrijk (zie pagina 18). Gezien de beoogde positie van de mast is een sober, doelmatig en functioneel type mast aanbevelenswaardig. Het initiatief voldoet hieraan.

Bijlage 2:
QRA Rijksweg A15, KuiperCompagnons,
14 december 2017

Rapportage

QRA Rijksweg A15

Versie: 2.3.0 Build: 535

Releasedatum: 11/14/2013

Datum: 12/14/2017, tijd: 4:22:43 PM

1 Projectgegevens

1.1 Samenstelling

omschrijving	locatie	omvang
Projectnaam	R Rijse 15	
omschrijving	R Rijse 15	
Midaliteit	eer	
eer	Rterdam	
Totale leette van de route	444	m
Bereik	Plaatsende de crisis	
gemiddelde afstand tot de structure		
structuur	stad	
1/j	m	
10.5	iet aan	
10	45	
10.7	117	
10	24	
overlaan der de structure		
structuur	overlaan	
1/j	m	
10.5	iet aan	
10	4430	
10.7	117101	
10	2122	

1.2 Versies

onderdeel	Versie	Datum
RBM.l.ee	2.3.0 Build: 535	14/11/2013
Parameters	1.3.	14/11/2013
eer	1.0	/24/2012
Scenario'staad	it	/24/2012
Stee'staad	iet i'uld	/24/2012
el'staad	2.2	/24/2012
Systeemdatum		12/14/2017

1.3 Werkgeleid

Puik	locatie	locatie
Lisder	114000	423500

Rechtszaak 11-500 42-000

1.1.1 Aangelegde gegevens

omschrijving	locatie
Projectnaam	Rijkswaterwerken 2015
omschrijving	Rijkswaterwerken 2015
extra informatie	Rijkswaterwerken 2015 bestemmingsplan van de gemeente ardijsdijk IJsselmeer
Projectcode	207.320.10
Datum aangenomen	14/12/2017
uitgevoerd door	
calist	J. Verburg
Telefoon	010-4330000
email	verburg@rijksdienst.nl
Bedrijf	Rijkswaterwerken
Postadres	Postbus 1000
Postcode	1000 AA
Plaats	Rotterdam
Indraat	
naam	gemeente arijsdijk IJsselmeer
Telefoon	Postbus 1000
email	Postbus 1000
organisatie contactpersoon	Postbus 1000
Postadres	Postbus 1000
Postcode	Postbus 1000
Plaats	Postbus 1000

1.1.1.1 Weer Rotterdam

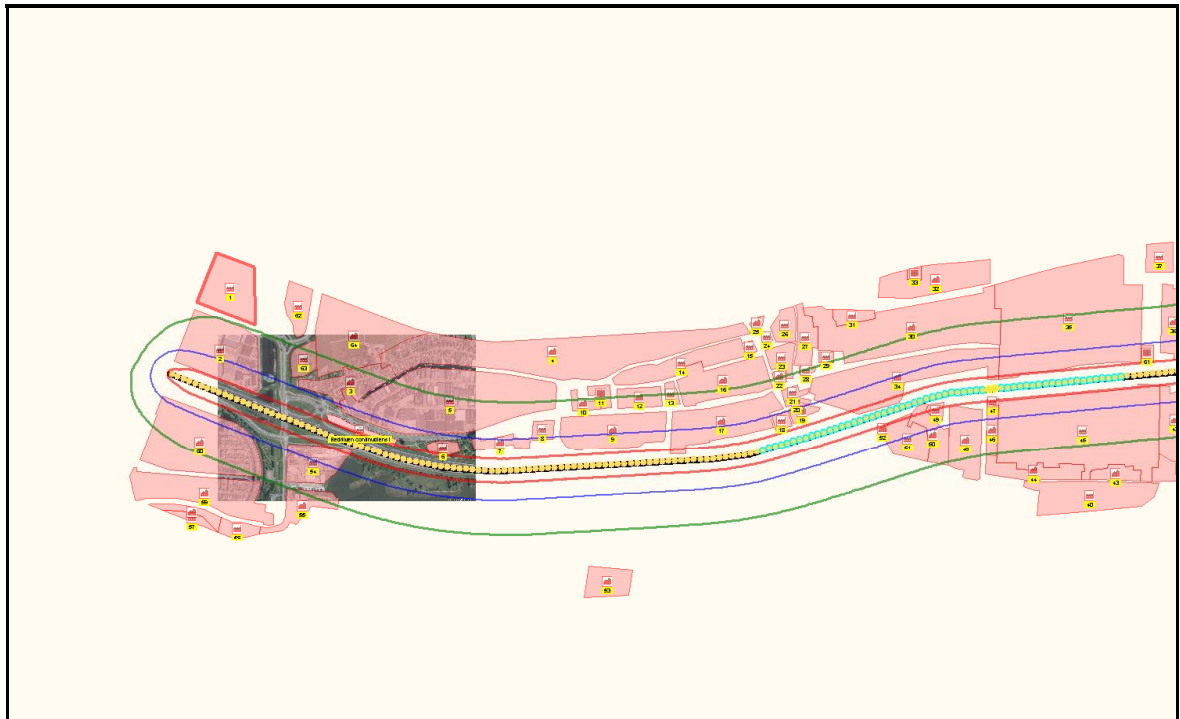
omschrijving	locatie	periode
eerstatie	Rotterdam	
secties	PR 1 van 4.32	
aantal driehoeken	12	
aantal reeklassen		
Beleg van de datum	0:00	
Beleg van de datum	1:30	
Meteorologische		
Meteorologische		
eerstatie	B	D
indsnel m/s	3.0	1.5
	2.200	0.000
0:1	2.000	0.000
1:1	2.000	0.000
1:2	2.000	0.000
2:2	1.000	0.500
2:3	1.300	0.000
3:3	1.700	1.200
3:4	1.000	1.100

4:4	□/□	2.000	1.300	3.000	7.100	0.000	0.000
4:5	□/□	2.000	1.400	4.100	4.400	0.000	0.000
5:5	□/□	2.400	0.000	2.700	2.000	0.000	0.000
5:□	□/□	1.200	0.000	2.000	2.700	0.000	0.000

Meteo-een

eersta		B	D	D	D	□	□
i ds el	m/s	3.0	1.5	5.0	0	5.0	1.5
0	□/□	0.000	1.200	1.100	0.500	0.500	2.400
0:1	□/□	0.000	1.200	1.300	0.000	0.000	2.700
1:1	□/□	0.000	1.200	2.300	1.700	1.500	3.000
1:2	□/□	0.000	1.200	1.000	1.000	1.200	2.300
2:2	□/□	0.000	0.000	1.300	0.500	0.700	1.400
2:3	□/□	0.000	1.200	2.100	0.000	0.700	1.500
3:3	□/□	0.000	1.500	3.700	2.400	1.100	2.100
3:4	□/□	0.000	1.500	3.000	4.000	1.300	2.500
4:4	□/□	0.000	1.000	3.000	4.000	1.100	3.300
4:5	□/□	0.000	1.700	2.300	2.000	0.000	2.200
5:5	□/□	0.000	0.000	1.500	1.000	0.500	1.400
5:□	□/□	0.000	0.000	1.200	1.100	0.400	1.200

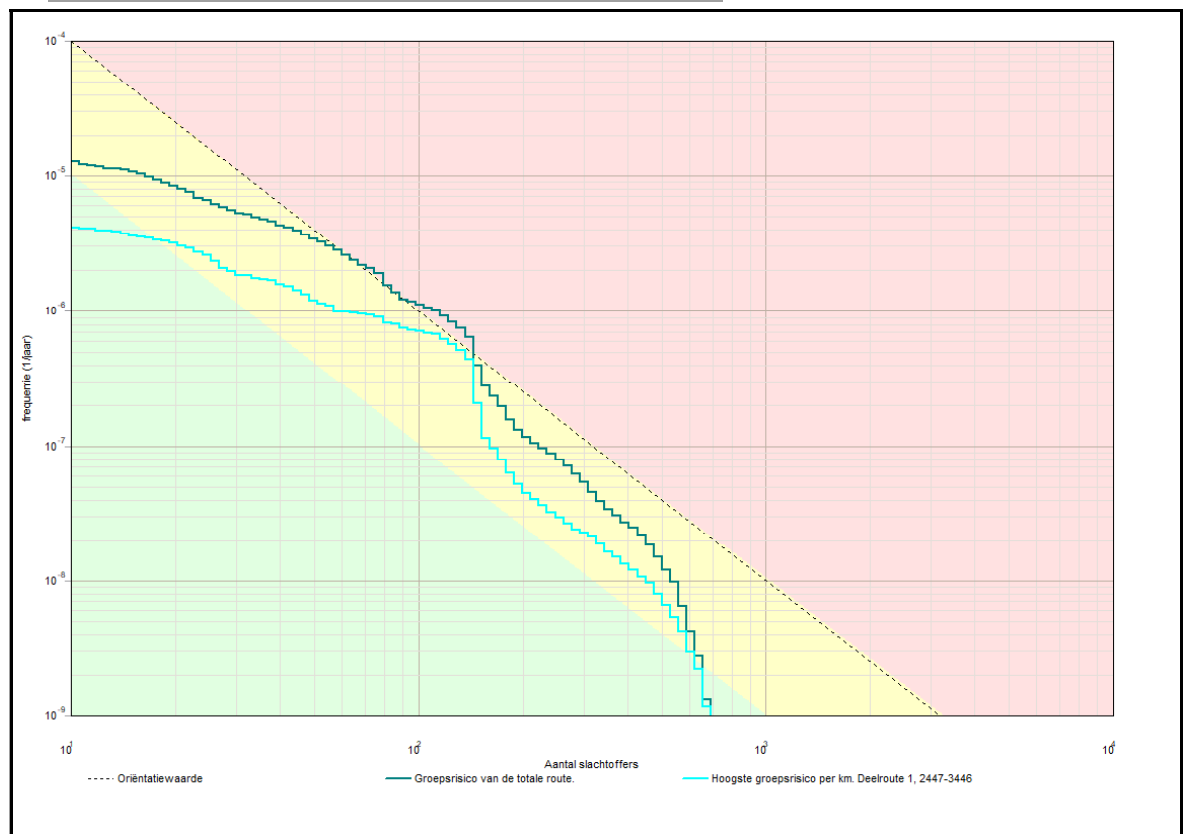
Situatie plot PR-o-to-re

uur 1

Groepsrisico's

1 Groepsrisico's

1.1 Keurke van het berekende groepsrisico

oorszaak

naam Route

oormaatde : :

Maat : :

Maat : :

naam Route

oormaatde : :

Maat : :

Maat : :

oorszaak

oorsrisico van de totale route.

0.013 : 7.5

1.3

1.3 : 1.3

oorsrisico per km. Deelroute 1, 2447-3446

0.004 : 5.1

1.2

4.1 : 4.1

Route en transportgegevens

1 Wegroete Rijksweg A15

omschrijving	locatie	toelichting
Traject	Streeklengte	25 m
Breedte	25	
Productie (t/ha)om	300000	
Bevocht is ei docht voorraad traject	iet jaar	
Ordinate		
Transport ra voorraad traject	jaar	
Transport		
St	aantal tra	Tra middel
	1/jaar	
1 raadare	14	Ta aae
asse		raad eist
2 raadare	14	Ta aae
asse		raad as
3 di	1305	Ta aae
it lamare		raad as
asse		
T3 tis	247	Ta aae f
asse at. 3		as
L1 raadare	2103	Ta aae
eist		raad eist
L2 eer	501	Ta aae
raadare		raad eist
eist		
LT1 tis	2477	Ta aae f
eist		eist
LT2 tis	233	Ta aae f
eist at. 2		eist
Leete	444	m

5 Standaard eewig

5.1

omschrijving	locatie	toelichting
aam	3	
omschrijving	oe	
Toelichting	oe	
aantal me		
Da	25.2	
a	50.4	
ractie uite		
Da	0.07	
a	0.01	
erda	234.5	m
omdeiteit u		
eromst data	RBM	

5

oefening	jaar	oefening
oefening	4	
omschrijving	oefening	
Totaal oefening	oefening	
Datume	274	
oefening	54	
oefening oefening		
Datume	0.07	
oefening	0.01	
oefening	1225	m
oefening oefening		
oefening data	RBM	

5

oefening	jaar	oefening
oefening	7	
omschrijving	oefening	
Totaal oefening	oefening	
Datume	37.2	
oefening	74.4	
oefening oefening		
Datume	0.07	
oefening	0.01	
oefening	131.7	m
oefening oefening		
oefening data	RBM	

5

oefening	jaar	oefening
oefening		
omschrijving	oefening	
Totaal oefening	oefening	
Datume	252	
oefening	504	
oefening oefening		
Datume	0.07	
oefening	0.01	
oefening	522.1	m
oefening oefening		
oefening data	RBM	

5.5.1

oefening	jaar	toelichting
oefening	10	
omschrijving	oefening	
Totaal oefening	oefening	
Datum	134.4	
jaar	2000	
ratio uitsluit		
Datum	0.07	
jaar	0.01	
oefening	474.3	m
omschrijving		
oefening data	RBM	

5.6.1

oefening	jaar	toelichting
oefening	12	
omschrijving	oefening	
Totaal oefening	oefening	
Datum	20.4	
jaar	520.0	
ratio uitsluit		
Datum	0.07	
jaar	0.01	
oefening	134.2	m
omschrijving		
oefening data	RBM	

5.7.1

oefening	jaar	toelichting
oefening	1	
omschrijving	oefening	
Totaal oefening	oefening	
Datum	25.2	
jaar	51.4	
ratio uitsluit		
Datum	0.07	
jaar	0.01	
oefening	45502.0	m
omschrijving		
oefening data	RBM	

5.1

oefening	jaar	oefening
oefening	17	
omschrijving	oefening	
Totaal oefening	oefening	
Dat	403.2	
oefening	0.4	
oefening oefening		
Dat	0.07	
oefening	0.01	
oefening	55.7	m
oefening oefening		
oefening data	RBM	

5.1

oefening	jaar	oefening
oefening	1	
omschrijving	oefening	
Totaal oefening	oefening	
Dat	4	
oefening	1.0	
oefening oefening		
Dat	0.07	
oefening	0.01	
oefening	45.3	m
oefening oefening		
oefening data	RBM	

5.1

oefening	jaar	oefening
oefening	22	
omschrijving	oefening	
Totaal oefening	oefening	
Dat	50	
oefening	50	
oefening oefening		
Dat	0.07	
oefening	0.01	
oefening	2404.0	m
oefening oefening		
oefening data	RBM	

5.11.5

oefening	jaar	oefening
oefening	25	
omschrijving	oefening	
Totaal oefening	oefening	
Datume	3	
Datume	72	
oefening		
Datume	0.07	
Datume	0.01	
oefening	20.7	m
omschrijving		
oefening	RBM	

5.1.1

oefening	jaar	oefening
oefening	30	
omschrijving	oefening	
Totaal oefening	oefening	
Datume	2.4	
Datume	1325	
oefening		
Datume	0.07	
Datume	0.01	
oefening	127.27	m
omschrijving		
oefening	RBM	

5.1.1

oefening	jaar	oefening
oefening	32	
omschrijving	oefening	
Totaal oefening	oefening	
Datume	15	
Datume	312	
oefening		
Datume	0.07	
Datume	0.01	
oefening	43.4	m
omschrijving		
oefening	RBM	

5.1

omschrijving	waarde	eenheid
toeslag	34	
maximaal bedrag		
Totaal bedrag		
Dag	354	
jaar	70	
ratio uitwissel		
Dag	0.07	
jaar	0.01	
bedrag	0-35.3	m
maximaal bedrag		
erfst data	RBM	

5.15

omschrijving	waarde	eenheid
toeslag	3	
maximaal bedrag		
Totaal bedrag		
Dag	7.2	
jaar	15.4	
ratio uitwissel		
Dag	0.07	
jaar	0.01	
bedrag	25-7.0	m
maximaal bedrag		
erfst data	RBM	

5.1

omschrijving	waarde	eenheid
toeslag	3	
maximaal bedrag		
Totaal bedrag		
Dag	10.0	
jaar	21.0	
ratio uitwissel		
Dag	0.07	
jaar	0.01	
bedrag	44-3.73	m
maximaal bedrag		
erfst data	RBM	

5.1.1

omschrijving	waarde	eenheid
toeslag	41	
maximaal aantal		
Totaal aantal		
Dag	24	
uur	4	
ratio uitwissel		
Dag	0.07	
uur	0.01	
overdag	1777.3	m
maximaal aantal		
overst data	RBM	

5.1.2

omschrijving	waarde	eenheid
toeslag	42	
maximaal aantal		
Totaal aantal		
Dag	4	
uur	172	
ratio uitwissel		
Dag	0.07	
uur	0.01	
overdag	34403.5	m
maximaal aantal		
overst data	RBM	

5.1.3

omschrijving	waarde	eenheid
toeslag	43	
maximaal aantal		
Totaal aantal		
Dag	21	
uur	43.2	
ratio uitwissel		
Dag	0.07	
uur	0.01	
overdag	5	m
maximaal aantal		
overst data	RBM	

5.1.1

omschrijving	waarde	eenheid
aan	44	
msrij	le	
Totale le	le	
antal me		
Da	57.	
a	115.2	
ratio uite		
Da	0.07	
a	0.01	
erda	2102.1	m
omdeiteit		
eromst data	RBM	

5.1.2

omschrijving	waarde	eenheid
aan	4	
msrij	le	
Totale le	le	
antal me		
Da	27.	
a	55.2	
ratio uite		
Da	0.07	
a	0.01	
erda	454	m
omdeiteit		
eromst data	RBM	

5.1.3

omschrijving	waarde	eenheid
aan	4	
msrij	le	
Totale le	le	
antal me		
Da	57.	
a	115.2	
ratio uite		
Da	0.07	
a	0.01	
erda	33452.	m
omdeiteit		
eromst data	RBM	

5.5

omschrijving	waarde	eenheid
aan	50	
omschrijving	code	
Totaal eenheden	0 eenheden	
Dag	3	
jaar	127.2	
ratio uitwissel		
Dag	0.07	
jaar	0.01	
verdag	1004.5	m
omleidit uida		
eromst data	RBM	

5.5

omschrijving	waarde	eenheid
aan	52	
omschrijving	code	
Totaal eenheden	0 eenheden	
Dag	2.4	
jaar	4	
ratio uitwissel		
Dag	0.07	
jaar	0.01	
verdag	107.7	m
omleidit uida		
eromst data	RBM	

5.5

omschrijving	waarde	eenheid
aan	53	
omschrijving	code	
Totaal eenheden	0 eenheden	
Dag	2.4	
jaar	4	
ratio uitwissel		
Dag	0.07	
jaar	0.01	
verdag	1424.2	m
omleidit uida		
eromst data	RBM	

5 55

oefening	jaar	oefening
oefening	55	
omschrijving	oefening	
Totaal oefening	oefening	
Datal metse		
Da	43.2	
aat	4	
ratio uiteis		
Da	0.07	
aat	0.01	
oefening	2054	m
omdeiteit uida		
eromst data	RBM	

5 5

oefening	jaar	oefening
oefening	5	
omschrijving	oefening	
Totaal oefening	oefening	
Datal metse		
Da	25.2	
aat	50.4	
ratio uiteis		
Da	0.07	
aat	0.01	
oefening	13	m
omdeiteit uida		
eromst data	RBM	

5 5

oefening	jaar	oefening
oefening	5	
omschrijving	oefening	
Totaal oefening	oefening	
Datal metse		
Da	21	
aat	43.2	
ratio uiteis		
Da	0.07	
aat	0.01	
oefening	0	m
omdeiteit uida		
eromst data	RBM	

5

oefening	jaar	oefening
oefening	0	
omschrijving	oefening	
Totaal meubel	oefening	
Daar	32	
jaar	75	
ratio uiteensluit		
Daar	0.07	
jaar	0.01	
oefening	10014	m
omleidende oefening		
eerste data	RBM	

5

oefening	jaar	oefening
oefening	4	
omschrijving	oefening	
Totaal meubel	oefening	
Daar	420	
jaar	40	
ratio uiteensluit		
Daar	0.07	
jaar	0.01	
oefening	7731.1	m
omleidende oefening		
eerste data	RBM	

oefening dagdienst

11

oefening	jaar	oefening
oefening	11	
omschrijving	oefening	
Totaal meubel		1/a
Daar	50.71222417	
jaar	daar: 50.7, jaar: 0	
ratio uiteensluit		
Daar	0.05	
jaar	daar: 0.05, jaar: 0	
oefening	52	m

aantal erbijlaatsen 1
 omleiteit uuda 0
 eromst data RBM

00 00

oiesa	aaarde	eeid
aaam	33	
msrij	derijs	
aatal mese		1/a
Da	434.735447034	
a	da: 434.7, a: 0	
raatie uiteisuis		
Da	0.05	
a	da: 0.05, a: 0	
erda	257.7	m
aatal erbijlaatsen	1	
omleiteit uuda	0	
eromst data	RBM	

00 01

oiesa	aaarde	eeid
aaam	01	
msrij	rdiee	
aatal mese		1/a
Da	145.151050000	
a	da: 145., a: 0	
raatie uiteisuis		
Da	0.5	
a	da: 0.5, a: 0	
erda	3425	m
aatal erbijlaatsen	1	
omleiteit uuda	0	
eromst data	RBM	

edrij e oti e

01 1

oiesa	aaarde	eeid
aaam	1	
msrij	edrij e	
aatal mese		1/a
Da	0.1330540017	
a	1.01322413	
raatie uiteisuis		
Da	0.05	

maat	0.01	
oerda	422.0	m
antal errijlaats	1	
omleiteit uda		
eromst data	RBM	

5

oerda	aaarde	oheid
aaam	2	
msrij	edrije	
antal mese		1/a
Da	0.1537450125	
maat	1.23454277	
raie uiteisuis		
Da	0.05	
maat	0.01	
oerda	75.7	m
antal errijlaats	1	
omleiteit uda		
eromst data	RBM	

5

oerda	aaarde	oheid
aaam	5	
msrij	edrije	
antal mese		1/a
Da	41.34075532	
maat	1.0000735410	
raie uiteisuis		
Da	0.05	
maat	0.01	
oerda	153741	m
antal errijlaats	1	
omleiteit uda		
eromst data	RBM	

5

oerda	aaarde	oheid
aaam		
msrij	srt	
antal mese		1/a
Da	147.22210430	
maat	2.44452100013	
raie uiteisuis		
Da	0.	

maat	0.	
oerda	452.	m
antal errijlaats	1	
omleiteit uda		
eromst data	RBM	

5

iesaa	aaarde	eeid
aam		
msrij	srt	
antal mese		1/a
Da	1.5153132721	
maat	.2525130	
raie uiteisuis		
Da	1	
maat	1	
oerda	054.54	m
antal errijlaats	1	
omleiteit uda		
eromst data	RBM	

1

iesaa	aaarde	eeid
aam	13	
msrij	rieie	
antal mese		1/a
Da	355.4470213	
maat	710.37350421	
raie uiteisuis		
Da	0.05	
maat	0.01	
oerda	4220.04	m
antal errijlaats	1	
omleiteit uda		
eromst data	RBM	

1

iesaa	aaarde	eeid
aam	14	
msrij	edrije	
antal mese		1/a
Da	45.71701223034	
maat	.4412373	
raie uiteisuis		
Da	0.05	

maat	0.01	
oerda	34007.	m
antal erlijlaats	1	
omleiteit uda		
eromst data	RBM	

15

iesaa	arde	heid
aam	15	
msrij	ortiee	
antal mese		1/a
Da	2.7475771127	
maat	1130.14270451	
ratie uiteisuis		
Da	0.05	
maat	0.01	
oerda	17.3	m
antal erlijlaats	1	
omleiteit uda		
eromst data	RBM	

1

iesaa	arde	heid
aam	1	
msrij	maatsaelij	
antal mese		1/a
Da	33.223503214	
maat	324.00531141	
ratie uiteisuis		
Da	0.05	
maat	0.01	
oerda	3.51	m
antal erlijlaats	1	
omleiteit uda		
eromst data	RBM	

1

iesaa	arde	heid
aam	20	
msrij	maatsaelij	
antal mese		1/a
Da	4.2512741277	
maat	33.25573075	
ratie uiteisuis		
Da	0.05	

maat	0.01	
oerda	2143.03	m
oantal errijlaats	1	
omleiteit uda		
eromst data	RBM	

11 1

oiesa	oarde	oheid
aam	21	
msrij	oatre	
oantal meese		1/a
Da	132.57015774	
maat	132.57015774	
oatie uiteisuis		
Da	0.05	
maat	0.01	
oerda	375.52	m
oantal errijlaats	1	
omleiteit uda		
eromst data	RBM	

1 0 0

oiesa	oarde	oheid
aam	23	
msrij	oetrumoeriee	
oantal meese		1/a
Da	5.15443234	
maat	5.70421032	
oatie uiteisuis		
Da	0.05	
maat	0.01	
oerda	10150.7	m
oantal errijlaats	1	
omleiteit uda		
eromst data	RBM	

1 0 0

oiesa	oarde	oheid
aam	24	
msrij	oeriee	
oantal meese		1/a
Da	32.54221431	
maat	1530.114532	
oatie uiteisuis		
Da	0.05	

maat	0.01	
oerda	1307.04	m
oantal erlijlaatsen	1	
omleiteit uuda		
eromst data	RBM	

1

oiesa	oarde	oheid
aam	2	
msrij	entrumrie	
oantal mese		1/a
Da	002135547	
maat	0.500147577	
oatie uiteisuis		
Da	0.05	
maat	0.01	
oerda	11011	m
oantal erlijlaatsen	1	
omleiteit uuda		
eromst data	RBM	

15

oiesa	oarde	oheid
aam	27	
msrij	entrumrie	
oantal mese		1/a
Da	7.475503703	
maat	4.00170055402	
oatie uiteisuis		
Da	0.05	
maat	0.01	
oerda	15300	m
oantal erlijlaatsen	1	
omleiteit uuda		
eromst data	RBM	

1

oiesa	oarde	oheid
aam	2	
msrij	ature	
oantal mese		1/a
Da	30.00422245	
maat	75.050073744	
oatie uiteisuis		
Da	0.05	

maat	0.01	
oerda	12.14	m
antal erlijlaatse	1	
omleiteit uuda		
eromst data	RBM	

1

iesaa	aaarde	eeid
aaam	2	
msrij	srt	
antal mese		1/a
Da	772.15005340	
maat	1544.30011022	
raatie uiteuis		
Da	0.05	
maat	0.01	
oerda	250.17	m
antal erlijlaatse	1	
omleiteit uuda		
eromst data	RBM	

1 1

iesaa	aaarde	eeid
aaam	31	
msrij	maatsaelij	
antal mese		1/a
Da	403.4771277212	
maat	72.2450552135	
raatie uiteuis		
Da	0.05	
maat	0.01	
oerda	302.2	m
antal erlijlaatse	1	
omleiteit uuda		
eromst data	RBM	

1 5

iesaa	aaarde	eeid
aaam	35	
msrij	edrij	
antal mese		1/a
Da	3430420551	
maat	4003025724	
raatie uiteuis		
Da	0.05	

maat	0.01	
oerda	21031	m
oantal erlijlaats	1	
omleiteit uda		
eromst data	RBM	

0000

oiesaa	oarde	oheid
oam	37	
omsrij	srt	
oantal mese		1/a
Da	74.70532501	
maat	30.7371310034	
oatie uiteisuis		
Da	0.05	
maat	0.01	
oerda	1230	m
oantal erlijlaats	1	
omleiteit uda		
eromst data	RBM	

001 a

oiesaa	oarde	oheid
oam	3a	
omsrij	srt e o stui	
oantal mese		1/a
Da	10.0072120032	
maat	10.0072120032	
oatie uiteisuis		
Da	0.05	
maat	0.01	
oerda	5411.3	m
oantal erlijlaats	1	
omleiteit uda		
eromst data	RBM	

0000

oiesaa	oarde	oheid
oam	3	
omsrij	srt	
oantal mese		1/a
Da	7.547071004	
maat	7.547071004	
oatie uiteisuis		
Da	0.05	

maat	0.01	
oerda	502.7	m
antal erlijlaats	1	
omleiteit uda		
eromst data	RBM	

5

iesaa	aaarde	heid
aaam	40	
msrij	edrije	
antal mese		1/a
Da	3.1574731514	
maat	375404471	
raie uiteisuis		
Da	0.05	
maat	0.01	
oerda	52154.4	m
antal erlijlaats	1	
omleiteit uda		
eromst data	RBM	

5

iesaa	aaarde	heid
aaam	45	
msrij	edrije	
antal mese		1/a
Da	3.22142204	
maat	334175575	
raie uiteisuis		
Da	0.05	
maat	0.01	
oerda	133	m
antal erlijlaats	1	
omleiteit uda		
eromst data	RBM	

5

iesaa	aaarde	heid
aaam	47	
msrij	reliie	
antal mese		1/a
Da	114.4722105	
maat	114.4722105	
raie uiteisuis		
Da	0.05	

maat	0.01	
oerda	107.2	m
antal errijlaats	1	
omleiteit uda		
eromst data	RBM	

50

oerda	aaarde	oerheid
maat	4	
oerrij	edrij	
antal meese		1/a
Da	42.213175475	
maat	0.057027141	
oerrij		
Da	0.05	
maat	0.01	
oerda	3753.	m
antal errijlaats	1	
omleiteit uda		
eromst data	RBM	

51

oerda	aaarde	oerheid
maat	51	
oerrij	edrij	
antal meese		1/a
Da	5.1173703335	
maat	1.00703445343	
oerrij		
Da	0.05	
maat	0.01	
oerda	22470.4	m
antal errijlaats	1	
omleiteit uda		
eromst data	RBM	

52

oerda	aaarde	oerheid
maat	54	
oerrij	edrij	
antal meese		1/a
Da	3.703400312	
maat	0.33715405	
oerrij		
Da	0.05	

	0.01	
	30223.7	m
	1	
	RBM	

5

	5	
		1/a
	42.0023202212	
	0.05	
	0.01	
	570.	m
	1	
	RBM	

5

	57	
		1/a
	40.530170477	
	0.05	
	0.01	
	42.	m
	1	
	RBM	

1

	2	
		1/a
	3.041314242	
	0.05	

	0.01	
	1374.7	m
	1	
	RBM	

	3	
		1/a
	3301107074752	
	027023147204	
	0.05	
	0.01	
	1141.3	m
	1	
	RBM	

	Bedrijfsactiviteit	
		1/a
	250	
	250	
	0.05	
	0.01	
	7721.3	m
	1	
	RBM	

Bijlage 3:
Concept rapport quick scan Flora- en fauna Facilitypoint
te Hardinxveld-Giessendam, Adviesbureau Mertens,
juli 2017

Concept rapport

**QUICK SCAN BESCHERMDE PLANTEN- EN DIERSOORTEN
FACILITYPOINT TE HARDINXVELD-GIESSENDAM**

Adviesbureau

Mertens

Concept rapport

QUICK SCAN BESCHERMDE PLANTEN- EN DIERSOORTEN FACILITYPOINT TE HARDINXVELD-GIESSENDAM

rapportnr. 2017.2680

juli 2017

In opdracht van:
KuiperCompagnons
Postbus 13042
3004 HA Rotterdam

Adviesbureau Mertens B.V.
Bureau voor natuur, ruimtelijke
ordening en ecotoxicologie

Bezoekadres: Dr. Willem Dreeslaan 1 te Bennekom
Postadres: Postbus 367, 6700 AJ te Wageningen

T: 0317-428694
M: 06-29458456

E: info@adviesbureau-mertens.nl
I: www.adviesbureau-mertens.nl

© Adviesbureau Mertens BV, Wageningen, 2017.

Deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming vrij worden vermenigvuldigd. De verzamelde data zijn alleen te gebruiken voor het hier geschetste onderzoek en mogen niet voor andere doeleinden worden gebruikt.

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	2
1.1 INLEIDING.....	2
1.2 HET PLANGEBIED EN DE PLANNEN	2
1.3 DOELSTELLING VAN HET ONDERZOEK	4
1.4 OPBOUW RAPPORT.....	5
2. BESCHERMDE PLANTEN- EN DIERSOORTEN	6
2.1 WET NATUURBESCHERMING	6
2.2 RODE LIJST	6
3. METHODE	7
4. RESULTAAT INVENTARISATIE EN BEOORDELING	8
4.1 FLORA	8
4.2 VLEERMUIZEN	8
4.3 OVERIGE ZOOGDIEREN	8
4.4 BROEDVOGELS.....	9
4.5 AMFIBIEËN	9
4.6 VISSSEN	9
4.7 REPTIELEN.....	9
4.8 OVERIGE.....	9
5. SAMENVATTENDE CONCLUSIE.....	10
GERAADPLEEGDE LITERATUUR.....	11
BIJLAGEN	12
1. PLANGEBIED	13
2. BEGRIPPEN.....	13

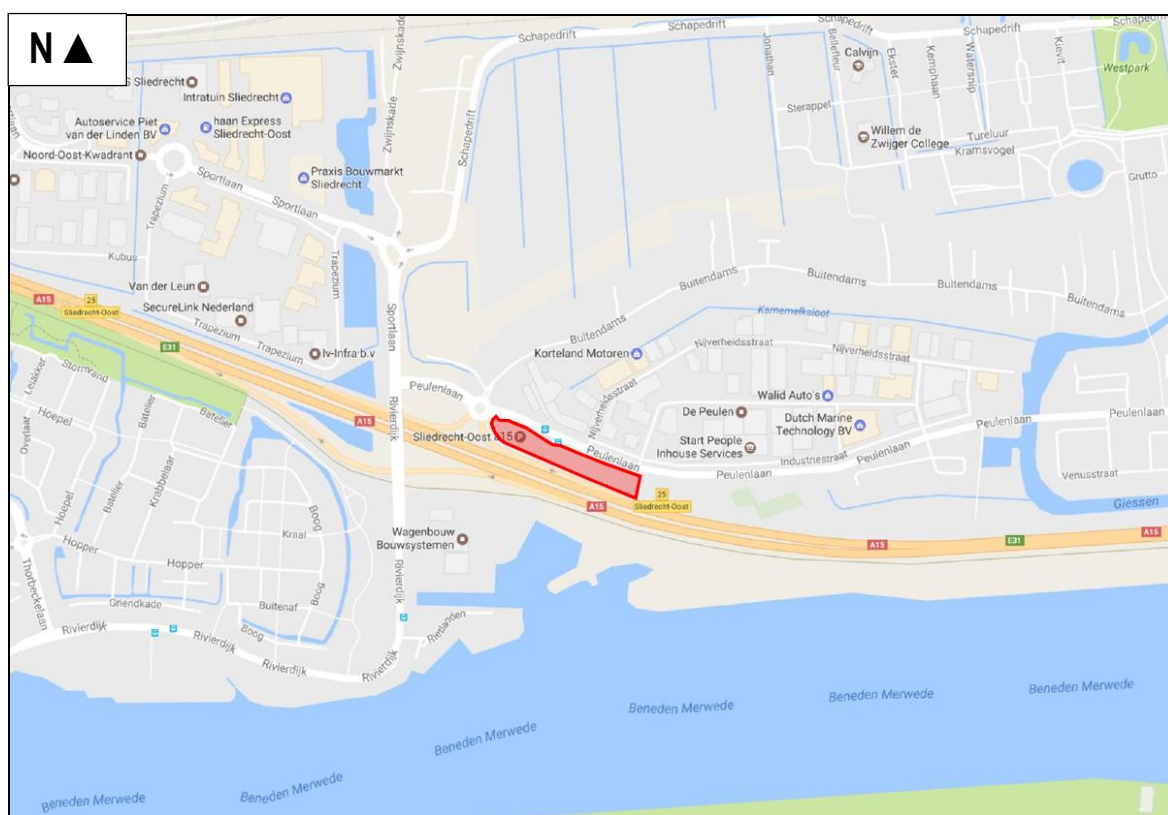
1. INLEIDING

1.1 Inleiding

Er is het voornemen voor de realisatie van een Facilitypoint te Hardinxveld-Giessendam. De aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten vormt een te onderzoeken aspect omdat met de plannen effecten kunnen ontstaan op soorten die beschermd zijn via de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan is aan Adviesbureau Mertens B.V. uit Wageningen gevraagd om een verkennend veldonderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten en indien aanwezig, aan te geven hoe hiermee dient te worden omgegaan. In dit rapport worden de resultaten van deze verkenning gepresenteerd.

1.2 Het plangebied en de plannen

Het plangebied is gelegen tussen de Rijksweg A15 en de Peulenlaan te Hardinxveld-Giessendam. De globale ligging van het Facilitypoint te Hardinxveld-Giessendam is weergegeven in figuur 1. In bijlage 1 is de exacte ligging weergegeven. Dit gebied bestaat uit een parkeerplaats, grasland met opgaande beplanting in de vorm van enkele bomen en een grondlichaam. Aan de zuidzijde is een dichtgegroeide bermstrook gelegen van de Rijksweg A15. Het plan is om op deze locatie een Facilitypoint te realiseren. In figuur 2 wordt een impressie gegeven van het plangebied op donderdag 22 juni 2017.

Figuur 1. Globale ligging van het plangebied aan Facilitypoint te Hardinxveld-Giessendam.

Figuur 2. Foto-impressie van het plangebied Facilitypoint te Hardinxveld-Giessendam.

Vervolg figuur 2. Foto-impresie van het plangebied Facilitypoint te Hardinxveld-Giessendam.

1.3 Doelstelling van het onderzoek

De doelstelling van het onderzoek is tweeledig. Enerzijds wordt inzichtelijk gemaakt welke wettelijk beschermde natuurwaarden in het kader van de soortbescherming van planten- en diersoorten te verwachten zijn. Anderzijds worden de consequenties van deze aanwezigheid voor de planontwikkeling weergegeven. Gelet op de opdracht genoemd in de inleiding en de doelstelling, is het van belang dat de volgende vragen worden beantwoord:

1. Welke wettelijk beschermde planten- en diersoorten komen mogelijk voor ter plaatse van en in de directe omgeving van het plangebied?
2. Welke verwachte wettelijk beschermde planten- en diersoorten ondervinden nadelen van de plansituatie?
3. Hoe dient te worden omgegaan met eventuele negatieve effecten van de plansituatie op wettelijk beschermde planten- en diersoorten?

1.4 Opbouw rapport

Na een korte uitleg over de soortbescherming van de Wet natuurbescherming (hoofdstuk 2) komen achtereenvolgens aan de orde:

- De onderzoeksmethode (hoofdstuk 3).
- Een beschrijving van de aanwezigheid van beschermde soorten (hoofdstuk 4).
- Een beoordeling van de effecten op beschermde soorten (hoofdstuk 5).

In bijlage 2 wordt een overzicht gegeven van de gebruikte definities en afkortingen.

2. BESCHERMDE PLANTEN- EN DIERSOORTEN

2.1 Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht geworden. Deze wet integreert de Flora- en faunawet, Boswet en Natuurbeschermingswet 1998 tot één wet. Deze wet implementeert tevens de Vogel- en Habitatrichtlijn en andere verdragen in het nationaal natuurbeschermingsrecht. Het bevoegd gezag is Gedeputeerde Staten van de Provincie(s) waar een project wordt gerealiseerd. Gedeputeerde Staten kunnen deze bevoegdheid ook overdragen conform lid 7 van deze wet. De nieuwe Wet natuurbescherming sluit aan bij de internationale kaders zoals de Vogel- en Habitatrichtlijn. De soortbescherming richt zich dan ook primair op de bescherming van plant- en diersoorten die genoemd zijn in deze richtlijnen.

Daarnaast is een deel van de soorten van de Rode Lijst (zie paragraaf 2.3) beschermd via de Nieuwe Wet natuurbescherming. Tevens geldt voor alle soorten de algemene zorgplicht, zoals deze ook al gold onder de Flora- en faunawet.

Indien een plan resulteert in negatieve beïnvloeding van een soort of soorten kan ontheffing worden verleend conform artikel 3.3 van de Wet natuurbescherming voor soorten van artikel 3.1 en 3.2 (Vogelrichtlijnsoorten). Ontheffing kan worden verleend conform artikel 3.8 van de Wet natuurbescherming voor soorten van artikel 3.4 en 3.6 (Habitatrichtlijnsoorten). De criteria voor ontheffingsverlening voor deze soorten zijn identiek aan die van de Flora- en faunawet omdat de ontheffingsgronden van de Vogel- en Habitatrichtlijn gelijk zijn gebleven. Het nationaal recht staat het niet toe om hiervan af te wijken.

Provincies kunnen voor de nationaal beschermde soorten een algemene vrijstelling verlenen. In de provincie Zuid-Holland wordt voor een aantal soorten vrijstelling verleend in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden. Het betreft aardmuis, bastaardkikker, bosmuis, bruine kikker, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, gewone pad, haas, hermelijn, huisspitsmuis, kleine watersalamander, konijn, meerkikker, ree, rosse woelmuis, veldmuis, vos, wezel en woelrat.

2.2 Rode lijst

De Rode lijst met bedreigde soorten is eind 2004 gepubliceerd in de Staatscourant en voor een deel in 2009 herzien. Aan de op deze lijst genoemde soorten komt bescherming toe voor zover zij vallen onder het beschermingsregime van de Flora- en faunawet.

Tussen de Wet natuurbescherming en de Rode lijsten bestaat geen formele relatie. Alleen op basis van "gunstige staat van instandhouding" kunnen bij beschermde Rode lijstsoorten "zwaardere" randvoorwaarden gelden ten aanzien van mitigerende en compenserende maatregelen dan voor algemene soorten. Zo zal het bij zeer algemeen voorkomende soorten die gering afnemen in aantal (Rode lijstsoort met het criterium gevoelig) relatief eenvoudig zijn om aan te tonen dat de "gunstige staat van instandhouding" niet in het geding komt. Voor soorten met een beperkt verspreidingsbeeld en die afnemen in aantal (soorten van de Rode lijst met het criterium bedreigd of ernstig bedreigd) is een uitgebreide effectenstudie wenselijk. Voor deze soorten geldt namelijk de zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild levende dieren, inclusief hun leefomgeving en voor alle planten en hun groeiplaats. Dit artikel is derhalve ook gericht op het voorkomen van doden en verwonden van algemene soorten. Op deze manier wordt nader invulling gegeven aan de bescherming van soorten die in aantal en/of verspreiding afnemen.

3. METHODE

Op donderdag 22 juni 2017 is een bezoek gebracht aan het plangebied en de directe omgeving. Gedurende dit bezoek is dit gebied en de directe omgeving beoordeeld op het mogelijk voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Dit vond plaats aan de hand van aanwezige ecotopen en sporen. Er is beperkt gebruik gemaakt van bestaande verspreidingsgegevens om het (potentieel) voorkomen van beschermde soorten te bepalen omdat deze via o.a. Waarneming.nl worden beheerd voor een veel groter gebied. Aanwezige gegevens hebben daarnaast voornamelijk betrekking op vogels en van vogels in onbekend of dit nestelende vogels zijn of doortrekkers / zwervende dieren. Overige waarnemingen worden tevens bewaard voor een groot gebied, namelijk op kilometerniveau zoals weergegeven op www.telme.nl. en op een nog groter schaalniveau in verspreidingsatlassen.

4. RESULTAAT INVENTARISATIE EN BEOORDELING

4.1 Flora

Ten tijde van onderhavig onderzoek op donderdag 22 juni 2017 was het plangebied begroeid met gras en enige andere kruiden aan de randen. Het plangebied is het pioniersstadium niet ontgroeid. Sinds de Wet natuurbescherming van kracht is zijn alleen planten beschermd die geboden zijn aan zeer specifieke en natuurlijke ecotopen. Dergelijke ecotopen komen niet voor in het plangebied. Gedurende het verkennend onderzoek zijn ook geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Op grond hiervan wordt de aanwezigheid van beschermde plantensoorten uitgesloten.

4.2 Vleermuizen

Getoetst is op de verschillende functies die het plangebied kan hebben voor vleermuizen. Dit betreft plaatsen waar vleermuizen kunnen verblijven (verblijfplaatsen zoals kolonie-, paar- en winterverblijfplaatsen), vaste routen tussen verblijfplaatsen in de zomer en winter; respectievelijk vlieg- en migratierouten en plaatsen en gebieden waar vleermuizen foerageren.

De aanwezigheid van verblijfplaatsen zoals kolonie-, overwinterings- en paarplaatsen van vleermuizen kan worden uitgesloten. In en direct rond het plangebied ontbreekt het aan potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen zoals bomen met gaten en gebouwen. In de bomen in het in het plangebied zijn geen spechtengaten of andere gaten aangetroffen waarin vleermuizen kunnen verblijven. Effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen derhalve worden uitgesloten.

In het plangebied ontbreekt het aan opgaande doorgaande lijnvormige landschapselementen. De opgaande vegetatie in het plangebied zal grotendeels worden gerooid in de aanlegfase. In het plangebied komt bebouwing waarop vleermuizen zich kunnen blijven oriënteren. Negatieve effecten op vliegroutes van vleermuizen kan derhalve worden uitgesloten.

Het voorkomen van migratieroutes wordt uitgesloten omdat grootschalige landschapselementen zoals dijken en rivieren niet voorkomen in het plangebied of grenzen aan het plangebied. Effecten op migratieroutes kunnen derhalve worden uitgesloten.

Met de realisatie van de plannen zullen het plangebied niet van vorm veranderen, gelet op de foerageermogelijkheden van vleermuizen. Door de openheid van het gebied is het plangebied geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen. De pioniervegetatie komt te vervallen. In de omgeving zijn daarnaast voldoende alternatieve foerageerplaatsen. Negatieve effecten op de foerageermogelijkheden van vleermuizen kunnen derhalve worden uitgesloten.

4.3 Overige zoogdieren

Gelet op de aanwezige ecotopen van het plangebied en de geografische ligging (zie Broekhuizen e.a., 2016) wordt de aanwezigheid van internationaal beschermde overige zoogdieren uitgesloten. Vermoedelijk komen aan de randen van het plangebied bosmuis en huisspitsmuis voor. Voor deze soorten bestaat een algemene provinciale vrijstelling in de provincie Drenthe.

4.4 Broedvogels

Gedurende het verkennend veldonderzoek op donderdag 22 juni 2017 zijn geen geschikte (potentiële) nestlocaties aangetroffen voor vogels met vaste rust- en verblijfplaatsen. Nesten van vogels met vaste rust- en verblijfplaatsen zijn ook niet vastgesteld gedurende het verkennend veldonderzoek. Op grond hiervan wordt het voorkomen van broedvogels met vaste rust- en verblijfplaatsen uitgesloten.

In de bomen kunnen algemene broedvogels broeden zoals roodborst, merel en winterkoning. Gedurende het veldonderzoek op donderdag 22 juni 2017 zijn houtduif en merel vastgesteld. In verband met de aanwezigheid van algemene broedvogels is het noodzakelijk om groen te rooien buiten het broedseizoen of op een manier te werken dat de vogels niet tot broeden komen (vogelverschrikkers gebruiken). Op deze manier kan worden voorkomen dat verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming worden overtreden.

4.5 Amfibieën

Gelet op de aanwezige ecotopen van het plangebied en de geografische ligging (zie Ravon.nl, Creemers & Delft, 2009) wordt de aanwezigheid van internationaal beschermde amfibieën uitgesloten.

Mogelijk komen in het plangebied wel gewone pad en bruine kikker voor. Voor deze soorten is het plangebied geen essentieel leefgebied omdat in het plangebied geen oppervlaktewater aanwezig is. Het ontbreekt daarnaast aan een dekkende vegetatie die amfibieën beschutting geven. Voor de algemene soorten amfibieën bestaat een algemene provinciale vrijstelling.

4.6 Vissen

Door het ontbreken van oppervlaktewater in het plangebied, wordt de aanwezigheid van vissen uitgesloten. Effecten op vissen kunnen derhalve worden uitgesloten.

4.7 Reptielen

Gezien de huidige aanwezige ecotopen van het plangebied ten opzichte van de verspreiding van reptielen (zie Ravon.nl, Creemers & Delft, 2009) en de ligging, kan de aanwezigheid van reptielen worden uitgesloten.

4.8 Overige

Gezien de huidige aanwezige ecotopen kan de aanwezigheid van beschermde ongewervelden (o.a. diverse soorten dagvlinders en libellen) worden uitgesloten. Nationaal beschermde dagvlinders en libellen komen alleen voor in specifieke ecotopen.

5. SAMENVATTENDE CONCLUSIE

Er is het voornemen voor de realisatie en het gebruik van een Facilitypoint aan de Peulenlaan te Hardinxveld-Giessendam. Deze activiteit zou kunnen samen gaan met effecten op beschermde planten- en diersoorten. Op grond hiervan is een verkennend veldonderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van beschermde soorten.

In verband met het de aanwezigheid van algemene broedvogels is het van belang om rooiwerkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of te werken op een manier dat vogels niet tot broeden komen (vogelverschrikkers gebruiken). De aanwezigheid van vogels met vaste rust- en verblijfplaatsen kan worden uitgesloten. In het gebied foerageren en vliegen mogelijk vleermuizen in lage dichtheid. Gedurende en na realisatie van de plannen kunnen deze soorten er blijven foerageren en vliegen. Effecten op vleermuizen worden derhalve uitgesloten. Er kunnen algemene nationaal beschermde zoogdieren en amfibieën aanwezig zijn. Voor deze algemene soorten bestaat een algemene vrijstelling in provincie Drenthe. Voor overige soort(groep)en is het gebied volledig ongeschikt.

Op grond van bovenstaande analyse worden effecten op beschermde planten- en diersoorten uitgesloten; de plannen van het Facilitypoint te Hardinxveld-Giessendam zijn niet in strijd met het gestelde binnen de Wet natuurbescherming.

GERAADPLEEGDE LITERATUUR

Literatuur

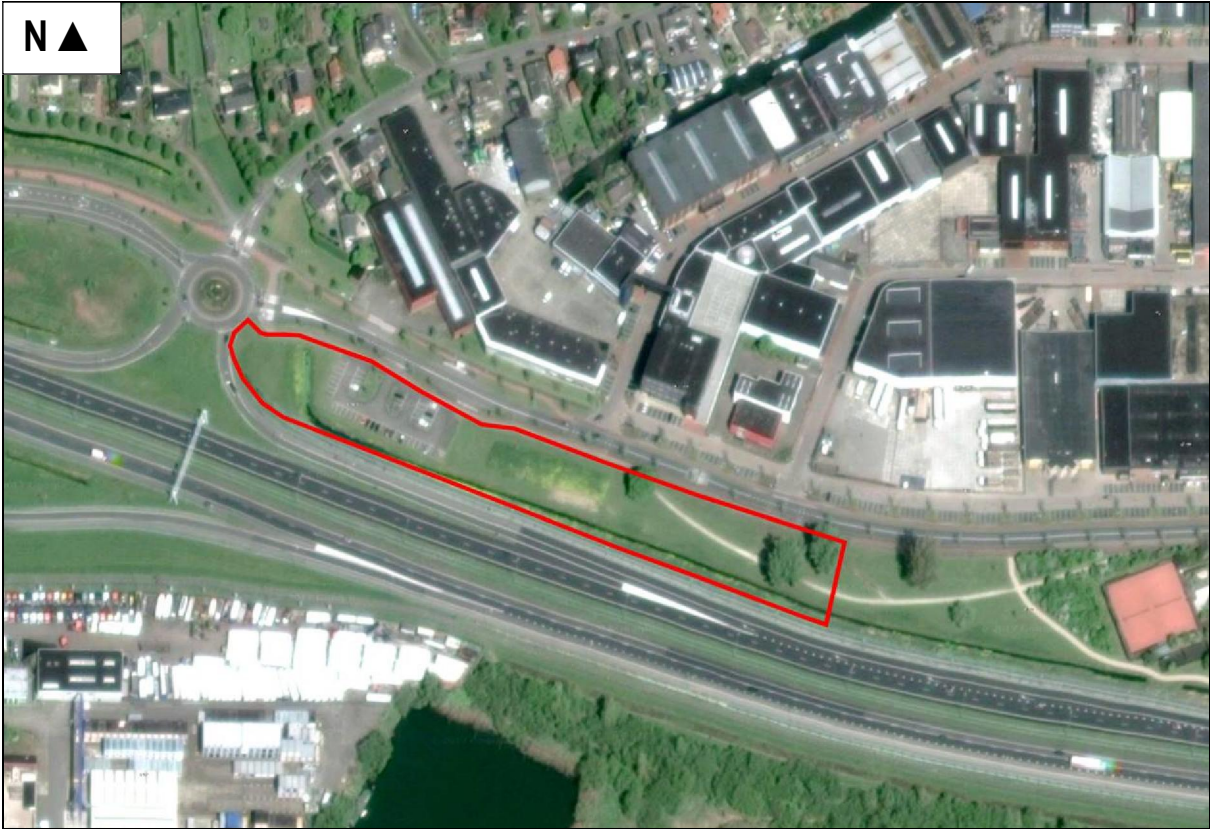
- Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., 2016. Atlas van de Nederlandse Zoogdieren. Nationaal Natuurhistorisch Museum Leiden, VZZ, Nijmegen, 1-348.
- Creemers, C.M., Delft, J., 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nijmegen, 1-476.
- EEG, 1979. Richtlijn 79/43/EEG inzake het behoud van de Vogelstand. Publicatieblad den Europese Gemeenschap, nummer L. 103.
- EEG, 1992. Richtlijn 92/43/EEG inzake de instandhouding van wilde flora en fauna. Publicatieblad van den van de Europese Gemeenschap, nummer L. 206/7.
- Gerstmeier, R., Romig, T., 1997. Zoetwatervissen van Europa, Tirion, Baarn, 1-368.
- Hustings, F., Vergeer, J.W., Eekelder, P., 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nationaal Natuurhistorisch Museum Leiden, SOVON, Beek-Upbergen, 1-584.
- Limpens, H., Mostert, K., Bongers, W., 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. KNNV, Utrecht, 1-260.
- Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, Dienst Regelingen, 2009a. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Ministerie van ELI (Dienst Regelingen), Den Haag.
- Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, Dienst Regelingen, 2009b. Uitleg aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet. Ministerie van ELI (Dienst Regelingen), Den Haag.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, 2004. Rode lijsten diverse soortgroepen.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, 2009. Rode lijsten diverse soortgroepen.
- Ministerie van Economische Zaken, 2016. Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming). Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden 34 (2016), 1-84.
- SOVON, 1987. Atlas van de Nederlandse broedvogels.
- Nie, H.W. de, 1996. Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen. Media Publishing, Doetinchem, 1-151.
- Spikmans, F, Jong, T. de, 2006. Het waarnemen van zoetwatervissen, Nijmegen, 1-55.

Website

- www.ravon.nl
- www.waarneming.nl
- www.sovon.nl
- www.telme.nl
- www.zoogdiervereniging.nl

BIJLAGEN

1. PLANGEBIED

2. BEGRIPPEN

Baltsplaats	Plaats waar een vleermuis al roepend rondvliegt in de herfst en die doorgaans wordt verdedigd tegen andere mannetjes.
Foerageergebied	Een gebied waar een vleermuis of een groep van vleermuizen foerageert. Dat gebied wordt regelmatig bezocht door vleermuizen om in te foerageren en dat doorgaans meerdere foerageerplaatsen kent die langere tijd worden gebruikt.
Foerageerplaats	Plek (jachtplek) waar wordt gejaagd door vleermuizen. De plek kan in de directe omgeving van de kolonieplaats liggen maar ook kilometers verderop.
Kolonie	Groep vleermuizen (kleine groep mannetjes of meestal grotere groep vrouwtjes, soms gemengd (soorten, geslacht)) die in het voorjaar tot de herfst bijeen blijven. De groep kan zich vestigen in gebouwen (in spouwmuren of onder daklijsten e.d.) of bomen (spechtengaten, scheuren). Een groep vrouwelijke vleermuizen wordt ook wel aangeduid als een kraamkolonie. In zo'n groep worden jongen geboren en grootgebracht. Een kolonie maakt vaak gebruik van meerdere verblijfplaatsen die soms gelijktijdig worden gebruikt.
Migratieroute	Een vaste route van zomerverblijfplaats naar winterverblijfplaats en visa versa (zie ook vliegroute) of een route in een andere tijd; bijvoorbeeld tussen foerageerplaatsen.
Paarplaats	Territorium van territoriale mannetjes. Voor de ruige dwergvleermuis en de rosse vleermuis is dit doorgaans te vinden in boomholten. Voor de laatvlieger en de dwergvleermuis is dit te vinden in gebouwen. Voor de watervleermuis is dit te vinden in bomen en later, tegen de winter, zijn ze te vinden in overwinteringverblijven. Het mannetje vormt een harem met meerdere vrouwtjes. De paartijd valt in de herfst (uitgezonderd de grootoervleermuis waarbij het in april valt (vroeg voorjaar). De hier geschetste situatie van de paring wordt in dit rapport omschreven als "herfst situatie".
Verblijfplaats	Een object (huis, boom, bunker, grot, kast en dergelijke) waarin een of meerdere vleermuizen verblijven (overdag of 's winters permanent).
Vliegroute	Route die door vleermuizen elke avond wordt gebruikt om van de kolonieplaats naar foerageergebied te vliegen en visa versa (zie ook migratieroute). Vrouwtjes met jongen keren soms midden in de nacht terug om de jongen te zogen en gebruiken dan de route. Vliegroutes liggen over het algemeen langs lijnvormige (landschaps)elementen als bomenlanen, huizenrijen e.d. De functies zijn beschutting bij winderig en koud weer, oriëntatie in verband met de echolokatie-geluiden en het vinden van voedsel.
Vorbijvliegend	Vleermuizen die voorbijvliegen, niet via een vaste route. Het betreft meestal zwervers of trekkers.
Zwermen	Direct na het uitvliegen, naar vooral voor het invliegen bij een kolonie zwemt een deel van de kolonie rond de kolonieplaats. Zwermgedrag is derhalve een indicatie voor een eventuele kolonieplaats.
Winterverblijfplaats	Een verblijfplaats waar in de winter een of meerdere vleermuizen in winterslaap (hybernation) gaan. Deze ruimte is doorgaans donker, heeft een hoge luchtvochtigheid en temperatuurwisselingen zijn nihil.

Zomerverblijfplaats Een verblijfplaats die gebruikt wordt door vleermuizen die niet in winterslaap zijn waarvan niet aangetoond is dat het een kraamverblijfplaats dan wel een paarverblijfplaats is. In sommige gevallen vormen bijvoorbeeld mannetjes kleine groepjes.

Postbus 367
6700 AJ Wageningen
Tel: 0317-428694
Fax: 0317-450601

Bijlage 4:
Bureauonderzoek en Inventariserend veldonderzoek
(verkennende fase),
BAAC onderzoeks en adviesbureau, juli 2017

Hardinxveld-Giessendam Plangebied Facilitypoint

Bureauonderzoek en
Inventariserend veldonderzoek (verkennde fase)

BAAC Rapport V-17.0122

juli 2017

Auteurs:

W.A. Bergman
E.A.M. de Boer

Status:
concept

Colofon

ISSN:	1873-9350		
Auteur(s):	W.A. Bergman E.A.M. de Boer		
Cartografie:	E.A.M. de Boer		
Copyright:	BAAC bv te 's-Hertogenbosch		
Redactie senior archeoloog :	J.R. Mooren		25-07-2017
Accordering senior prospector:	E.A.M de Boer		25-07-2017

© BAAC, 's-Hertogenbosch (2017)
BAAC aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

BAAC bv
Onderzoeks- en adviesbureau voor Bouwhistorie, Archeologie, Architectuur- en
Cultuurhistorie

Graaf van Solmsweg 103
5222 BS 's-Hertogenbosch
Tel.: (073) 61 36 219
Fax: (073) 61 49 877
E-mail: denbosch@baac.nl

Postbus 2015
7420 AA Deventer
Tel.: (0570) 67 00 55
Fax: (0570) 61 84 30
E-mail: deventer@baac.nl

Inhoud

Samenvatting	7
1 Inleiding	9
1.1 Onderzoekskader	9
1.2 Ligging van het gebied	10
1.3 Administratieve gegevens	11
2 Bureauonderzoek	13
2.1 Werkwijze	13
2.2 Landschappelijke ontwikkeling	13
2.3 Bewoningsgeschiedenis	17
2.3.1 Inleiding	17
2.3.2 Historie	18
2.3.3 Archeologie	20
2.4 Archeologische verwachting	22
3 Inventariserend veldonderzoek	25
3.1 Werkwijze	25
3.2 Veldwaarnemingen	25
3.3 Verkennend booronderzoek	26
3.3.1 Lithologie en bodemopbouw	26
3.3.2 Archeologische indicatoren	26
3.4 Archeologische interpretatie	27
4 Conclusie en aanbevelingen	29
5 Geraadpleegde bronnen	31
Bijlagen	33
Bijlage 1	Archeologische en geologische tijdvakken
Bijlage 2	Boorpuntenkaart
Bijlage 3	Boorstaten

Samenvatting

BAAC bv heeft voorafgaand aan de bouw van een tankstation en horecagelegenheid een archeologisch bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek met behulp van boringen (verkennende fase) uitgevoerd in het plangebied Facilitypoint te Hardinxveld-Giessendam.

Omstreeks 2050 jaar geleden (einde late ijzertijd) ontstond ten zuiden van het plangebied de Merwede. Het plangebied maakte vermoedelijk deel uit van de oeverwallen van deze rivier. De rivier is in de dertiende eeuw bedijkt. Vermoedelijk zal het zuidelijke deel van het plangebied (dat op oude kaarten een grootschaligere verkaveling kent) grotendeels in de late middeleeuwen of nieuwe tijd zijn geërodeerd. In de loop der eeuwen is het gebied afgedekt met een 2 à 2,5 m dik pakket fluviaatiele sedimenten (en ophoogpakketten). Op basis van de gegevens uit het bureauonderzoek wordt aan het plangebied een lage tot middelhoge verwachting toegekend voor archeologische waarden (nederzettingen, graven e.d.) daterend uit de Romeinse tijd tot en met de middeleeuwen.

In de 18^e en 19^e eeuw was het plangebied in gebruik als hakhoutbos, waardoor er niet of nauwelijks archeologische resten zullen zijn achtergebleven (lage verwachting). Dit geldt niet voor de waterloop die door het gebied liep (De Karnemelkse Haven). Hier kunnen aan natte context gerelateerde archeologische waarden, zoals beschoeiingen, steigers, resten van visserij (fuiken) en scheepvaart, aanwezig zijn (hoge verwachting). Het plangebied is ten behoeve van de aanleg van een bedrijventerrein opgehoogd. Vóór de ophoging is het westelijke deel van het plangebied afgegraven. De verwachting is dat hierbij geen oudere archeologische lagen zijn aangetast.

Uit het veldonderzoek blijkt dat in vrijwel het hele plangebied is een pakket grond van 160 tot 240 cm dik door mensen opgebracht. In boring 6 komt onder het zand tussen 0,24 en 0,06 m +NAP een 30 cm dikke veenlaag met veel takjes voor. Deze veenlaag is mogelijk te relateren aan De Karnemelksche Haven. Onder het veen, en in de boringen 9, 10 en 11 direct onder het zandpakket, komt sterk siltige kalkrijke(kom) klei voor. Oeverafzettingen van de Merwede zijn in twee geïsoleerd liggende boringen aangetroffen. De oorspronkelijke top van de oeverwal van de Merwede is niet meer intact. Resten uit de Romeinse tijd tot en met de middeleeuwen zijn hiermee ook niet meer te verwachten. Resten van aan natte context (Karnemelkse Haven) gerelateerde archeologische waarden uit de nieuwe tijd kunnen nog wel bewaard zijn gebleven. Archeologisch vervolgonderzoek door middel van proefsleuven wordt noodzakelijk geacht indien ter plaatse van de voormalige loop van de Karnemelkse Haven dieper wordt gegraven dan 1,5 m –mv.

1 Inleiding

1.1 Onderzoekskader

In opdracht van KuiperCompagnons heeft het onderzoeks- en adviesbureau BAAC bv een archeologisch bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek met behulp van boringen (verkennde fase) uitgevoerd in het plangebied Facilitypoint te Hardinxveld-Giessendam. Aanleiding voor het onderzoek is het plan een benzine servicestation met horecagelegenheid te realiseren. De minimale bodemverstoring bij de realisatie van de nieuwbouw is te verwachten tot in de C-horizont van de bodem, waarbij een gerede kans bestaat dat eventueel aanwezige archeologische waarden verstoord of vernietigd worden.

Het doel van een bureauonderzoek is het verwerven van informatie over bekende of verwachte archeologische waarden binnen een omschreven gebied aan de hand van bestaande bronnen. Met behulp van de verworven informatie wordt een specifiek archeologisch verwachtingsmodel opgesteld.

Het inventariserend veldonderzoek in de vorm van een verkennend booronderzoek heeft tot doel inzicht te krijgen in de vormeenheden van het landschap, voor zover deze van invloed zijn op de locatiekeuze in het verleden en om de intactheid van het bodemprofiel te bepalen.

Tijdens het onderzoek dienen de volgende onderzoeksvragen uit het Plan van Aanpak¹ te worden beantwoord:

- Zijn binnen het plangebied bekende archeologische waarden aanwezig? Zo ja, zijn er gegevens bekend over de omvang, ligging, aard en datering hiervan?
- Wat is de verwachte bodemopbouw in het gebied en zijn er gegevens bekend over bodemverstorende ingrepen in het verleden binnen het plangebied?
- Wat is de specifieke archeologische verwachting voor het gebied?
- Hoe is de bodemopbouw en is deze nog intact?
- In hoeverre worden archeologische resten bedreigd en is vervolgonderzoek nodig en zo ja, in welke vorm?

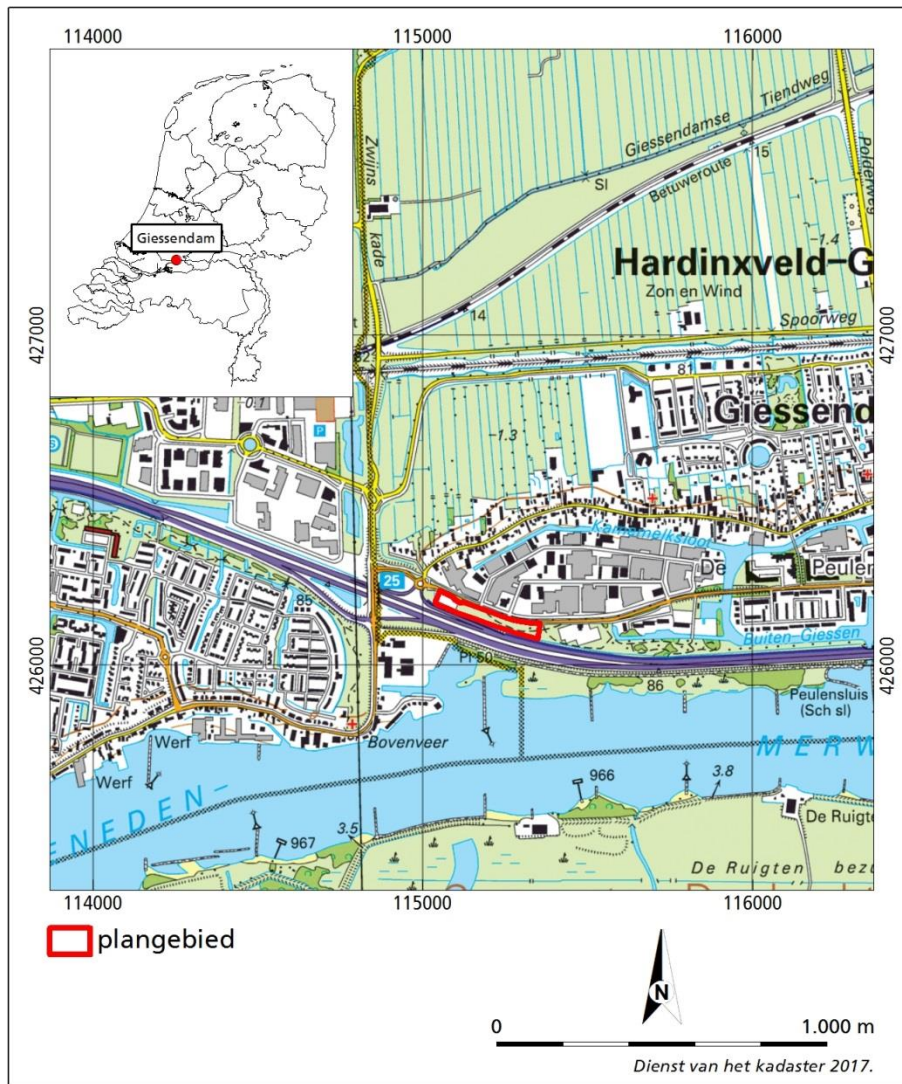
Het onderzoek is uitgevoerd conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie versie 4.0² en het onderzoeksspecifieke Plan van Aanpak.

¹ Bergman 2017.

² CCvD 2016.

1.2 Ligging van het gebied

Het plangebied ligt langs de zuidgrens van de bebouwde kom van Giessendam in de gemeente Hardinxveld-Giessendam (provincie Zuid-Holland). Het plangebied ligt ingeklemd tussen de A15 in het zuiden, afrit 25 in het westen en de Peulenlaan in het noorden. De oppervlakte bedraagt circa 1,2 ha. In figuur 1.1 is de ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1.1 Ligging van het plangebied.

1.3 Administratieve gegevens

Provincie:	Zuid-Holland
Gemeente:	Hardinxveld-Giessendam
Plaats:	Hardinxveld-Giessendam
Toponiem:	Facilitypoint
Planprocedure:	Omgevingsvergunning
Datum opdracht:	12 juni 2017
Datum veldwerk:	19 juli 2017
Datum conceptrapportage:	25 juli 2017
BAAC-projectnummer:	V-17.0122
Coördinaten:	115.051/426.227 115.353/426.128 115.347/426.082 115.037/426.192
Kaartblad:	38D
Oppervlakte:	1,2 ha
Complextype:	N.v.t.
Datering:	N.v.t.
Zaakidentificatie:	454883100
AMK-terrein:	N.v.t.
Vondstmeldingsnummer(s):	N.v.t
Type onderzoek:	Archeologisch bureauonderzoek en Inventariserend veldonderzoek (verkennende fase)
Opdrachtgever:	KuiperCompagnons Contactpersoon: dhr. R. Wegener
Bevoegde overheid:	Gemeente Hardinxveld-Giessendam Contactpersoon:
Beheer documentatie:	Bibliotheek Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en archief BAAC bv.
Uitvoerder:	BAAC bv, vestiging 's-Hertogenbosch Graaf van Solmsweg 103 5222 BS 's-Hertogenbosch tel. 073-6136219
Projectleider:	W.A. Bergman w.bergman@baac.nl

2 Bureauonderzoek

2.1 Werkwijze

Tijdens het bureauonderzoek is aan de hand van bestaande bronnen een archeologische verwachting voor het plangebied opgesteld. Bij de inventarisatie van de archeologische waarden is gebruik gemaakt van gegevens uit van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (via ARCHIS III) en de gemeentelijke archeologische verwachtingskaart. Met name voor de recentere archeologische periodes zijn diverse historische bronnen geraadpleegd. Er is gebruik gemaakt van het Actueel Hoogtebestand Nederland en oude topografische kaarten. Voor aanvullende informatie is contact opgenomen met de Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam. Literatuur over de geologie, geomorfologie en de bodemopbouw van het onderzoeksgebied is eveneens bestudeerd om op basis van locatiekeuze-theorieën een uitspraak te doen over de kans op aanwezigheid van archeologische resten.

In navolgende paragrafen worden de resultaten van het bureauonderzoek beschreven. Het hoofdstuk wordt afgesloten met een synthese in de vorm van een specifieke archeologische verwachting. Een opsomming van de geraadpleegde literatuur en gebruikte kaarten is terug te vinden in de literatuurlijst. Voor een tabel met een overzicht van geologische en archeologische tijdvakken wordt verwezen naar bijlage 1.

2.2 Landschappelijke ontwikkeling

Algemeen

Het plangebied maakt deel uit van het zuidwestelijke zeeleigebied.³ In het Pleistoceen stroomden de voorlopers van de Rijn en de Maas door het gebied, waarbij grof zand en grind werd afgezet (Formatie van Kreftenheye). Het plangebied maakt deel uit van het rivierterras dat in de late Dryas is ontstaan. Delen van de rivierterras vielen periodiek droog, waardoor door de wind zand kon worden verplaatst en duinen konden opstuiwen. Deze uit grof zand opgebouwde rivierduinen (ook wel donken genoemd), reiken tegenwoordig plaatselijk door de jongere afzettingen heen tot dicht aan het maaiveld (Boxtel Formatie; Delwijnen Laagpakket⁴). In het plangebied komen echter geen rivierduinen voor en bevinden de pleistocene rivierafzettingen zich volgens de geologische kaart op een diepte van circa 10 à 11 m –NAP (11,5 à 13 m –mv).⁵

Onder invloed van de klimaatsverbetering op de overgang van het Pleistoceen naar het Holoceen smolt het poolijs af en steeg de zeespiegel. Het vlechtende rivierpatroon veranderde door veranderingen in het afvoerregime in een

³ Berendsen 2005.

⁴ De Mulder *et al* 2003.

⁵ Geologische kaart van Nederland 1:50.000 (kaartblad 38W) 1992, bijkaart 1.

meanderend riviersysteem, dat zich in de oudere sedimenten insnijdt. In eerste instantie overstromen de geulen alleen bij zeer hoge waterstanden, waarbij bovenop het rivierterras in het late Dryas klei wordt afgezet (Laag van Wijchen). Door de doorgaande zeespiegelstijging verandert het riviersysteem ter hoogte van het plangebied tussen 8000 en 7000 BP van zichzelf insnijdende rivieren in aggraderende rivieren. In de rivierbedding werd het grofste materiaal (zand en grind) afgezet. Bij overstromingen werden zand en klei uit de bedding gelicht en op de oevers afgezet, waardoor oeverwallen ontstonden (zeer fijnzandig en zavelig materiaal). Verder van de rivier af kwam het overstromingswater tot rust en werd klei afgezet (Echteld Formatie).

Vanaf het Atlanticum (d.w.z. vanaf circa 7000 v.C.) verminderde de invloed van de rivieren en trad op veel plaatsen veenvorming op (Nieuwkoop Formatie; Hollandveen Laagpakket). De veenvorming werd in eerste instantie nog regelmatig onderbroken door fluviatiele sedimentatie. Vanaf circa 3500 BP vond veel minder sedimentatie vanuit de rivieren plaats en ontstond een groot veenmoeras waarin een dik pakket veen is ontstaan. Dicht bij de rivieren werd, onder invloed van de aanvoer van voedselrijk water, eutroof bosveen gevormd. Verder van de rivieren af ontstond in eerste instantie riet- en zeggeveen en, zodra het veen onafhankelijk van het grondwater opgroeide, veenmosveen.

Omstreeks 2280 jaar geleden nam de fluviatiele activiteit in de omgeving van het plangebied weer toe en werd het veen vanuit de rivieren afgedekt door een kleidek (Echteld Formatie). Door de toenemende invloed van de zee en rivieren, die ook het gevolg was van bodemdaling door ontwatering door de landbouw, kreeg de omgeving van het plangebied steeds meer te maken met wateroverlast en werden vanaf de tiende eeuw kaden aangelegd. Door de ontginning en de daarmee gepaard gaande ontwatering, klonken de bedijkte gebieden echter steeds verder in. Bij dijkdoorbraken raakten steeds grotere gebieden overstroomd. De gevolgen van overstromingen werden hierdoor steeds erger. Tegen het einde van de veertiende eeuw kreeg de Grootte Waard, dat ten zuiden van de Merwede lag, in toenemende mate te maken met dijkdoorbraken en overstromingen. Uiteindelijk raakte de Grootte Waard bij de stormvloed van 1421, de zogenaamde Sint-Elisabethsvloed definitief verloren en ontstond een ondiep zoetwater getijdengebied, dat bekend stond als het Bergsche Veld (de latere Biesbosch). Het gebied ten noorden van de Merwede bleef gespaard.⁶

Specifiek

Op de geologische kaart van Nederland is het plangebied komen in het plangebied *Afzettingen van Tiel (oeverafzettingen) op een afwisseling van Hollandveen met Afzettingen van Gorkum (kom- en oeverafzettingen)* voor (kaartenheid rF2g).⁷

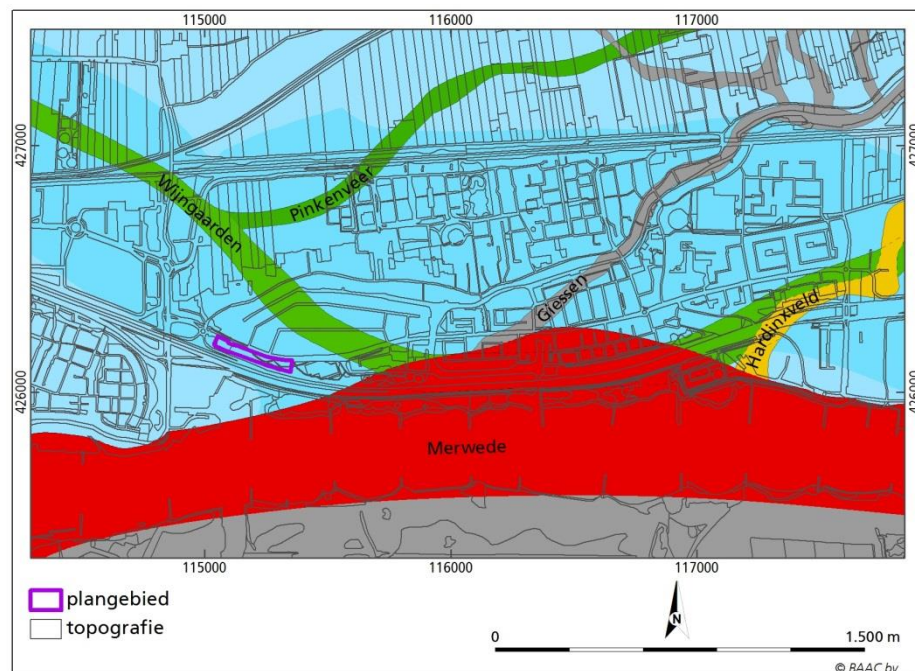
Om een gedetailleerder beeld te krijgen van de ondergrond van het plangebied en de directe omgeving kan gebruikt worden gemaakt van de boorgegevens uit het DINOloket. Op de oostgrens van het plangebied is in het verleden een boring gezet, waarin een 1,8 m dik pakket klei is aangetroffen, waarvan de bovenste meter antropogeen zou zijn opgebracht. Dit kleipakket behoort vermoedelijk tot de (oeverwal nabije) afzettingen van de Merwede. Hieronder bevindt zich, tot 9,8 m –NAP (11,3 m –mv), een pakket veen met kleilagen. Onder dit pakket bevindt zich een pakket (grindig) zand van de Formatie van Kreftenheye waarvan de

⁶ Boshoven *et al.* 2009; Markus 1984; Bosch & Kok 1994.

⁷ Geologische kaart van Nederland (kaartblad 38W) 1992.

bovenste 1,2 m bestaat uit leem en zand.⁸ Ten zuiden van de snelweg bevindt zich eenzelfde geologische opbouw, waarbij de top van de Formatie van Kreftenheye zich op een hoogte van 8,3 m +NAP (oftewel 10,4 m –mv) bevindt.⁹ Ten noorden van de dijk langs de Merwede (ten noorden van de Buitendams) bevindt zich eveneens een pakket klei en veen met vanaf 11,25 m –NAP (oftewel 10,5 m –mv) de top van de Pleistocene afzettingen.¹⁰ Ondanks de ligging nabij twee stroomgordels zijn er geen aanwijzingen voor (zandig ontwikkelde) oeverwallen.

Volgens de stroomgordelkaart (zie figuur 2.1) ligt het plangebied op 100 m ten zuidwesten van de stroomgordel van Wijngaarden. Deze stroomgordel, waarvan de top zich bevindt op een diepte van 7 à 7,5 m –NAP, was actief tussen 7390 en 6360 jaar geleden (oftewel laat mesolithicum tot en met het vroeg neolithicum B). Vanaf circa 2050 jaar geleden is de afwatering van het gebied over genomen door de Merwede, waarvan de geul zich op ruim 100 m ten zuiden van het plangebied bevindt.

Figuur 2.1 Ligging van het plangebied op een uitsnede van de stroomgordelkaart (Cohen *et al.* 2012). In rood de Merwede, in lichtgroen de stroomgordel van Wijngaarden, in donker groen de stroomgordel van Pinkenveer, in geel de stroomgordel van Hardsinxveld en in grijs de stroomgordel van Giessen.

In de 13^e eeuw werd de Merwede bedijkt, waardoor de sedimentatie grotendeels werd beperkt tot het buitendijkse gebied, waartoe ook het plangebied (tegenwoordig) behoorde. Desondanks vond door dijkdoorbraken en overstromingen tot in de twintigste eeuw ook binnendijkse sedimentatie plaats. Bij een dijkdoorbraak werd een diep gat, een zogenaamd wiel of waal, uitgekolk. Het materiaal afkomstig uit het gat werd als zogenaamde overslaggrond waaivormig achter het wiel afgezet. Overslaggronden bestaan over het algemeen uit een mengsel van klei en zand, soms vermengd met grind

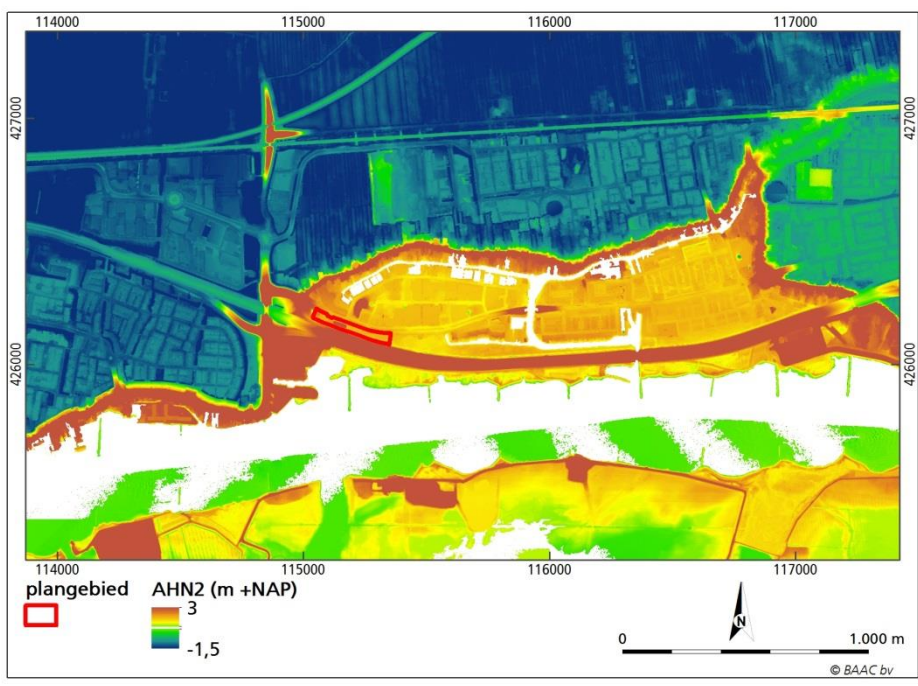
⁸ DINOloket, boring B38D0096.

⁹ DINOloket, boring B38D0095.

¹⁰ DINOloket, boring B38D0073.

(afhankelijk van de aard en samenstelling van de oorspronkelijke ondergrond). De nieuwe, herstelde dijk werd meestal om het wiel heen gelegd, waardoor de dijk een sterk kronkelend verloop kreeg. Vermoedelijk is ook het slingerende verloop van de dijk ter hoogte van het plangebied, waardoor het plangebied een soort inham in de uiterwaarden ligt, het gevolg van één of meerdere dijkdoorbraken.¹¹

Op de geomorfologische kaart is het plangebied vanwege de ligging in bebouwd gebied niet gekarteerd. Op basis van extrapolatie van de omringende gekarteerde gebieden is echter af te leiden dat het plangebied, gezien de ligging in de uiterwaarden, oorspronkelijk deel uitmaakte van een *laaggelegen aanwasvlakte* (kaartenheid 2M38) of *laaggelegen vlakke in uiterwaard* (kaartenheid 2M26).¹²

Figuur 2.2 Ligging van het plangebied op de kaart van het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN2 2017).

Uit het kaartbeeld van het Actueel Hoogtebestand Nederland (zie figuur 2.2) blijkt dat het plangebied deel uit maakt van een relatief hoog gelegen zone (1,5 à 2 m +NAP). Er ligt tevens een zanddepot in het plangebied (tot 4 à 5 m +NAP). Het binnendijkse gebied ligt op slechts 0,5 m –NAP. Vermoedelijk is de hoge ligging het gevolg van de buitendijkse ligging, waar nog eeuwenlang sedimentatie heeft kunnen plaatsvinden. Een ander mogelijkheid (eventueel in combinatie) is dat er voorafgaand aan de in gebruik name van het gebied als bedrijventerrein in de 20^e eeuw ophoging heeft plaatsgevonden. Op oude topografische kaart uit de tweede helft van de 20e eeuw is een hoogte aangegeven van 1,8 m +NAP (noordelijke deel) en later 1,1 m +NAP (centrale deel).¹³ Bij vergelijking met de huidige hoogte van dit gebied (respectievelijk 1,8

¹¹ Berendsen & Stouthamer 2001; Harbers 1990; Cohen *et al.* 2012.
¹² ARCHIS III 2017.
¹³ Topotijdreis 2017.

m en 1,3 à 1,7 m +NAP), zou dit betekenen dat de uiterwaarden in de tweede helft van de 20e eeuw maximaal 60 cm zijn opgehoogd.¹⁴

Ook de bodemkaart is het plangebied vanwege de ligging in bebouwd gebied niet gekarteerd. Op basis van extrapolatie van andere gebieden in de uiterwaarden blijkt dat in het plangebied van nature vermoedelijk een associatie van *vlakvaaggronden* in matig fijn zand en *gorsvaaggronden* met *zware zavel en klei* (*geen zand beginnend ondieper dan 80 cm*) voorkomt (kaartenheid Zn50A en Rob75) voorkomt.¹⁵ Deze gronden komen voor in de uiterwaarden, waarbij de zandgronden het dichtste bij het water liggen en als het ware een richel vormen voor de achterliggende niet-gerijpte rivierkleigronden.¹⁶ Gezien de iets hogere ligging zou ook sprake kunnen zijn van *kalkloze drechtvaaggronden* (profielverloop 1; kaartenheid Rv01C) met grondwatertrap III.¹⁷ Dit type bodem behoort tot de zogenaamde klei-op-veen-bodems en bevat binnen 80 cm –mv veen. De bodems komen voor als een naar het westen geleidelijk smaller worden strook aan weerszijden van de rivieren. Bovendien neemt de dikte van de kleilaag vanaf de rivier geleidelijk af. De klei is kalkloos en matig tot zeer zwaar. Meestal komen vanaf het maaiveld of op geringe diepte in het kleipakket roestvlekken voor. In de kleilaag heeft zich een dunne, soms moerige A-horizont ontwikkeld. Het onderliggende veen is meestal eutroof, waarbij de bovenkant meestal geoxideerd is.¹⁸ Als gevolg van het antropogene gebruik van het gebied zal de natuurlijke bodem(opbouw) echter afgedekt zijn met een antropogeen ophoogpakket.

2.3 Bewoningsgeschiedenis

2.3.1 Inleiding

Het plangebied maakt deel uit van een klei-op-veengebied, dat doorsneden werd door rivieren. De zandige stroomgordels vormden van oudsher aantrekkelijke vestigingslocaties. De omgeving van het plangebied is vanaf de tiende en elfde eeuw vanaf de oeverwallen van de rivieren, zoals de Merwede, ontgonnen. Als gevolg van inklinking van de bodem kregen de boeren steeds meer te maken met wateroverlast en werden individuele lage kades aangelegd om het gebied tegen het water te beschermen. In 1231 is in het kader van de waterbeheersing het veenriviertje de Giessen op 1,5 km ten noordoosten van het plangebied afgedamd. Rond de dam ontwikkelde zich bedrijvigheid doordat hier veel goederen werden overgeslagen, die via de Giessen verder de Alblasserwaard in werden vervoerd.¹⁹ Als gevolg hiervan ontstond de nederzetting Giessendam.

Uiteindelijk is de Alblasserwaard in 1277 op last van Graaf Floris V geheel bedijkt. Het gebied ten zuiden van de Merwede is omstreeks 1283 geheel omringd door een dijk, waardoor de Groote Waard of Zuid-Hollandse Waard ontstond. Als gevolg van de ontginningen en de daarmee gepaard gaande ontwatering, en de moerneringen van het veen, kwam het landoppervlak van de waarden steeds lager te liggen en vonden in toenemende mate overstromingen plaats. Bij de

¹⁴ AHN2 2017.

¹⁵ Bodemkaart van Nederland 1:50.000 (kaartblad 38 W) 1984. Men hoopt dat niet meer dan 30% van een enkelvoudig kaartvlak uit afwijkende gronden bestaat. Is de geschatte onzuiverheid groter, dan moet een samengestelde kaartenheid worden gemaakt.

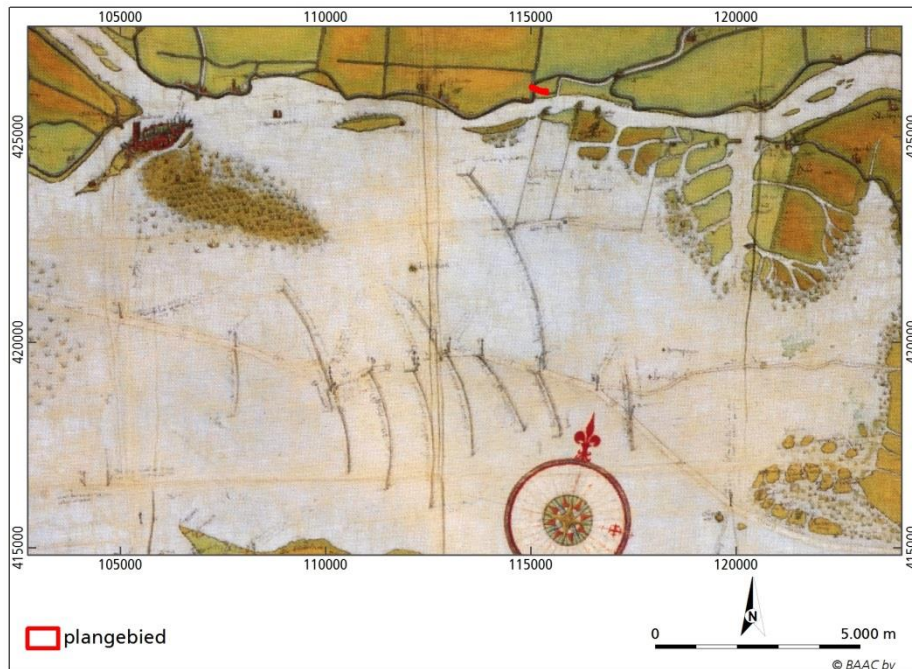
¹⁶ Markus 1984.

¹⁷ Bodemkaart van Nederland 1:50.000 (kaartblad 38 W) 1984.

¹⁸ De Bakker & Schelling 1989; Markus 1984.

¹⁹ Gemeente Hardinxveld-Giessendam 2015.

Sint-Elisabethsvloed van 1421 raakte de Groote Waard definitief verloren en ontstond een ondiep zoetwater getijdengebied, dat bekend stond als het Bergsche Veld. Het plangebied lag min of meer op de noordrand van dit gebied (zie figuur 2.3). Na verloop van tijd ontstonden op- en aanwassen in het Bergsche Veld, die vanaf het einde van de 16^e eeuw geleidelijk zijn ingepolderd.²⁰

Figuur 2.3 Indicatieve ligging van het plangebied op een kaart uit het midden van de zestiende eeuw (De Sluyter 1560)

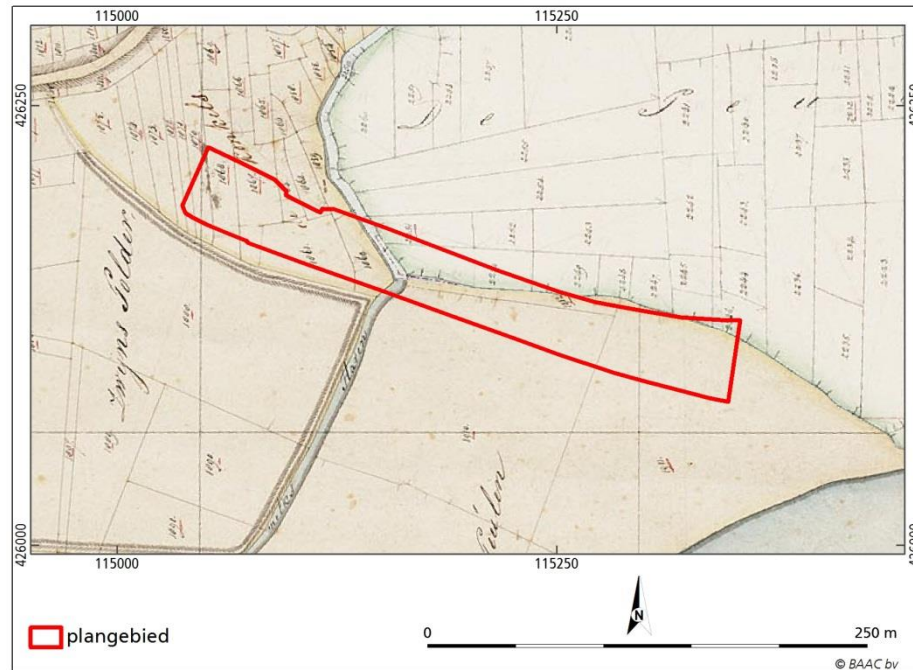
2.3.2 Historie

Het plangebied maakte in ieder geval vanaf het midden van de 16^e eeuw deel uit van een buitendijks gebied op 20 m ten noordwesten van de samenkomst van de Merwede en een nevengeul van de Merwede, die bekend stond als *Het Giessedamsche Gat* en *het Peulen Gat*. Tussen de hoofdgeul en de nevengeul bevond zich de *Giessendamsche Plaat*. Om te voorkomen dat de rivier zich via de nevengeul in noordelijke richting zou verplaatsen, was in de nevengeul (ten zuiden van het plangebied) een dam aangelegd. Op circa 50 m ten noorden van de dijk bevond zich een dijk, die vanaf de St. Elisabethvloed van 1421 bekend stond als *Den Zeedijck* (de huidige Buitendams).

Langs de dijk, oftewel vanaf 80 m ten noorden van het plangebied, langs de noordgrens van het plangebied bevond zich het bebouwingslint van Giessendam. Het plangebied zelf was onbebouwd. Het plangebied werd doorsneden door de *Giessen of de Karnemelks Haven* (de huidige Karnemelksloot), die min of min parallel aan de dijk liep (zie figuur 2.4). Het noordelijke deel van het plangebied, dat bekend stond als de *Ronkel* of *De Peulen*, was (ondanks dat het tot het buitendijkse gebied behoorde) vrij kleinschalig verkaveld. Het zuidelijke deel van het plangebied, dat tot het zuidelijke deel van *De Peulen* behoorde, was in grote blokvormige percelen verdeeld. In dit gebied bevond zich, direct langs de rivier, in het midden van de 17^e eeuw een redoute. Iets ten zuidwesten van het plangebied bevond zich een kade, die de begrenzing van de zuidelijk gelegen *Zwijns Polder*

²⁰ Boshoven *et al.* 2009; De Boer *et al.* 2009.

vormde. Het hele plangebied en de aangrenzende terreinen waren in gebruik als *hakhoutbos*.²¹

Figuur 2.4 Ligging van het plangebied op de kadastrale kaart uit het midden van de 19^e eeuw.

In de loop van de 19^e eeuw slibde de nevengeul van de Merwede steeds verder dicht en ontstond er stroomafwaarts van de *Giessendamsche Plaats* een aanwas, waardoor het plangebied steeds verder van de rivier af kwam te liggen (zie figuur 2.5). De aanwas is vastgelegd door de bouw van kribben in de jaren vijftig van de 19^e eeuw.²² In de jaren twintig, dertig van de 20^e eeuw is een deel van het westelijke deel van het plangebied afgegraven, waardoor er een moerassige, waterrijk gebied is ontstaan. Het hakhoutbos in het zuidoostelijke deel van het plangebied is in deze periode gekapt en vervangen door griendachtige vegetatie.²³ In het midden van de 20^e eeuw is vervolgens ten zuidwesten van het plangebied de A15 aangelegd met evenwijdig daaraan (langs de zuidwestgrens van het plangebied) een sloot. Direct ten noordwesten van het plangebied is een weg aangelegd die de Buitendams verbond met de Zwijskade.²⁴ Vanaf deze weg is in de daarop volgende jaren een toegangsweg naar De Peulen aangelegd. Dit gebied is vervolgens ontbost. Het moerassige gebied is in deze periode gedempt.²⁵

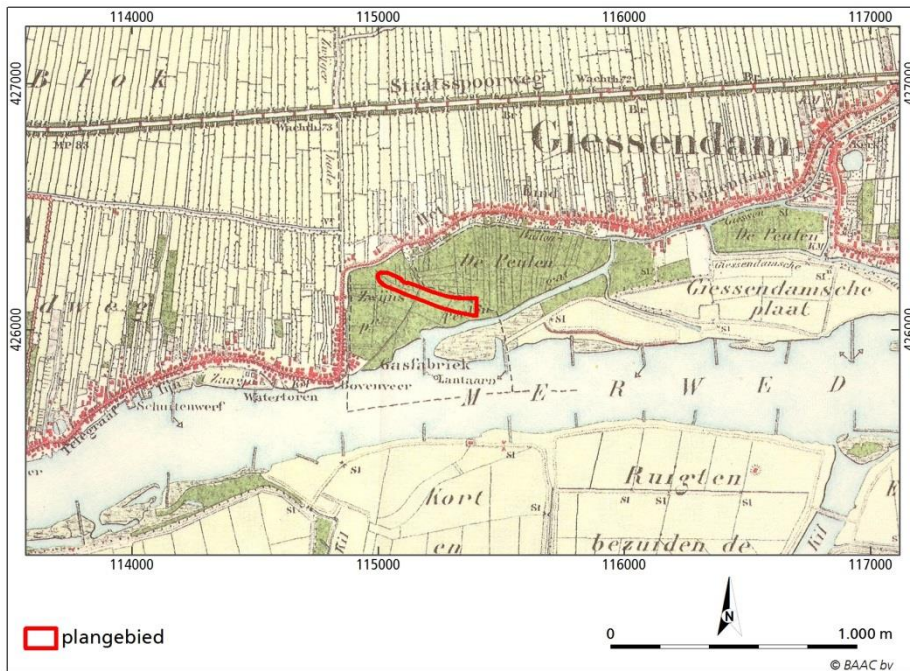
²¹ De Sluyter 1560; Janszoon 1650; Anoniem 1706; De Vries 1716; Kadasterkaart (minuutplan en OAT) 1811-1832; Rivierkaart 1830-1835.

²² Rivierkaart (1^e herziening) 1873-1881; Rivierenkaart (2^e herziening) 1909-1924; Topotijdreis 2017, kaart 1881, 1892, 1898, 1909 en 1927.

²³ Topotijdreis 2017, kaart 1936.

²⁴ Topotijdreis 2017, kaart 1951.

²⁵ Topotijdreis 2017, kaart 1959.

Figuur 2.5 Ligging van het plangebied op een topografische kaart uit het begin van de 20^e eeuw (Topotijdreis 2017, kaart 1927).

In de jaren zestig is de *Karnemelks Haven*, die door het plangebied liep, gedempt.²⁶ Het oude buitendijkse gebied is vervolgens grotendeels in gebruik genomen als industriegebied, waarbij langs de noordgrens van het plangebied de Peulenlaan is aangelegd. Het plangebied was in gebruik als een groenstrook met wandelpaden.²⁷ In de jaren negentig is de weg ten noordwesten van het plangebied vervangen door een op- en afrit van de A15. Het lijkt erop dat in deze periode in het noordelijke deel van het plangebied langs de Peulenlaan een gebouw heeft gestaan.²⁸ Dit gebouw is in het begin van de 21^e eeuw niet meer op kaart weergegeven. De bosschages in het plangebied zijn langzamerhand verwijderd.²⁹ In de daarop volgende periode is in het noordelijke deel van het plangebied een carpoolparkeerplaats aangelegd.³⁰ Het plangebied is momenteel in gebruik als grasstrook met wandelpad met in het noordwestelijke deel een parkeerplaats.³¹

2.3.3 Archeologie

Over het algemeen zijn in Nederland op verschillende niveaus (landelijk, provinciaal, regionaal en gemeentelijk) archeologische (verwachtings)kaarten opgesteld. Het huidige beleid, dat van toepassing is op het plangebied, is gebaseerd op de gemeentelijke verwachtingskaart, die in 2009 door BAAC is opgesteld. Volgens deze kaart (zie figuur 2.6) behoort het plangebied tot een gebied met een middelmatige verwachting voor prehistorie tot middeleeuwen, dat op het vigerende bestemmingsplan een dubbelbestemming Waarde-Archeologische verwachting 8 heeft. Hiervoor geldt dat bij bodemverstoringen

²⁶ Topotijdreis 2017, kaart 1969.

²⁷ Topotijdreis 2017, kaart 1981.

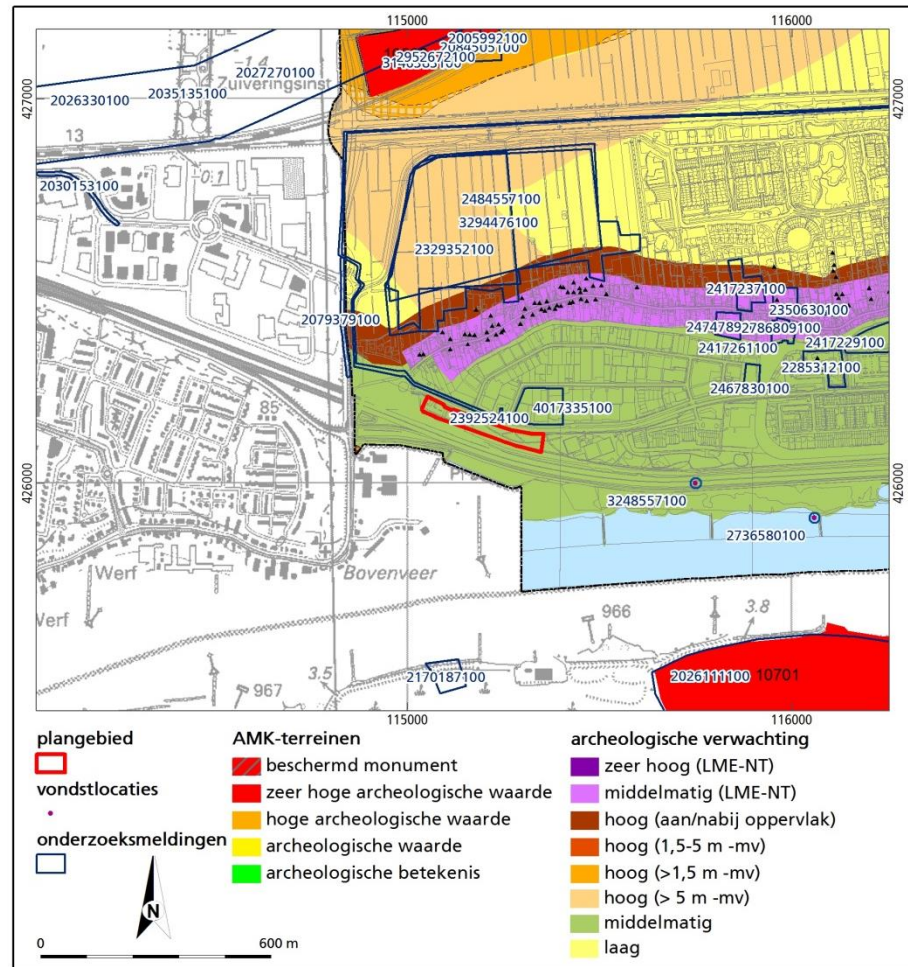
²⁸ Topotijdreis 2017, kaart 1989 en 1995.

²⁹ Topotijdreis 2017, kaart 1998, 2004.

³⁰ Topotijdreis 2017, kaart 2009.

³¹ Topotijdreis 2017, kaart 2010, 2011 en 2015; ArcGISonline 2017.

dieper dan 30 cm -mv en groter dan 500 m² archeologisch onderzoek noodzakelijk is.³²

Figuur 2.6 Ligging van het plangebied op de archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart van de gemeente Hardinxveld-Giessendam met ARCHIS-waarnemingen, onderzoeksmeldingen en AMK-terreinen (Boshoven *et al.* 2009; ARCHIS III 2017).

Naast deze verwachte archeologische waarden zijn rond het plangebied in het verleden ook daadwerkelijk archeologische waarden aangetroffen. In de database van het RCE, ARCHIS III, zijn rond het plangebied binnen een straal van 1 km diverse archeologische vondsten bekend. Bepaalde gebieden zijn vanwege hun archeologische waarden vermeld op de Archeologische Monumentenkaart. In de omgeving van het plangebied bevinden zich twee archeologische monumenten (zie figuur 2.6). Hieronder worden de archeologische waarnemingen en monumenten besproken.

Langs de noordgrens van het plangebied is in 2013 in het kader van de aanleg van een 13kV kabelverbinding een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd (ARCHIS-zaakidentificatienr. 2392524100). Op basis van dit onderzoek is aan het deel van het gebied ter hoogte van het huidige plangebied een middelmatige waarde toegekend voor kleine nederzettingen uit de ijzertijd tot en met de vroege middeleeuwen en historische kade of weg. Aangezien het gebied door de

³² Boshoven *et al.* 2009; Gemeente Hardinxveld-Giessendam 2017.

geplande werkzaamheden niet of nauwelijks verstoord wordt, is geen vervolgonderzoek aanbevolen.³³

Op 20 m ten noorden van het plangebied is in 2016 een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd (ARCHIS-zaakidentificatienr. 4017335100). De resultaten van dit onderzoek zijn niet in ARCHIS of Dans Easy opgenomen.

Op ruim 400 m ten zuidoosten van het plangebied bevindt zich een waarneming die betrekking heeft op een bakstenen sluis uit de late middeleeuwen-nieuwe tijd (ARCHIS-zaakidentificatienr. 3248557100).

Op ruim 700 m ten zuidoosten van het plangebied is een zilveren munt uit de midden Romeinse tijd B gevonden (ARCHIS-zaakidentificatienr. 2736580100).

Op 640 m ten zuidoosten van het plangebied bevindt zich, aan de overzijde van de Merwede, een *terrein van zeer hoge archeologische waarde* waar zich de resten van het verdronken dorp Houweninghen bevindt. Dit dorp, dat al in de elfde eeuw bestond en lag op een oude overwal van de Merwede, is tijdens de Sint Elisabethsvloed van 1421 verwoest (monumentnr. 10701).

Op 800 m ten noorden van het plangebied bevindt zich, op een rivierduin, een *terrein van zeer hoge archeologische waarde* waar sporen van bewoning uit het laat mesolithicum en het vroeg neolithicum (5500-4450 v.C.) zijn gevonden (monumentnr. 10506). De donk bevindt zich op meer dan 3 m –mv (3,5 à 4 m – NAP) en is afgedekt met een pakket klei- en veenlagen. Het veen is rond 4300 BC op de donk zijn ontstaan. In het gebied zijn twee archeologische lagen aangetroffen met houtskool- en botfragmenten, aardewerk en zaden uit het laat mesolithicum tot midden neolithicum (ARCHIS-zaakidentificatienr. 3146383100 en 2821768100). Naast de donk zijn in aquatische afzettingen grote hoeveelheden botanische en zoölogische resten bewaarde gebleven, zoals artefacten van been, gewei en hout (kano, fuik, bijlen, beitels e.d.). Op de donk zijn sporen van graven en kuilen gevonden (ARCHIS-zaakidentificatienr. 2952672100).

Bij de lokale Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam zijn geen archeologisch waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend.³⁴

2.4 Archeologische verwachting

Het plangebied maakt deel uit van verkavelde uiterwaarden van de Merwede. Vermoedelijk is dit gebied bij een dijkdoorbraak buitendijks komen te liggen. In totaal is in het Holoceen in dit gebied een circa 11,5 m dik pakket veen, klei en zand afgezet. In zowel verticale als horizontale zin kunnen hierdoor verschillende niveaus met elk een eigen archeologische verwachting worden onderscheiden. Hieronder zal per periode de archeologische verwachting van het gebied worden behandeld.

Laat paleolithicum-mesolithicum

Het plangebied maakte in deze periode deel uit van een vlechtend rivierenlandschap. Deze afzettingen komen voor op een diepte van circa 10 m – NAP (11,5 m –mv). Hoewel de aanwezigheid van archeologische waarden niet zijn

³³ Hanemaaijer 2013.

³⁴ Mededeling per e-mail van dhr. De Haan van de H.V. Hardinxveld-Giessendam d.d. 10 juli 2017.

uit te sluiten, is de kans hierop zonder een bijzondere landschappelijke ligging (zoals een rivierduin) laag.

Neolithicum-ijzertijd

Het plangebied maakte in deze periode deel uit van een komgebied waar afwisselend klei en veen werd afgezet. Dergelijke gebieden waren minder geschikt voor bewoning. Volgens de beschikbare gegevens bevinden zich geen oude stroomgordels in de ondergrond van het plangebied. Derhalve wordt aan deze periode een lage verwachting toegekend.

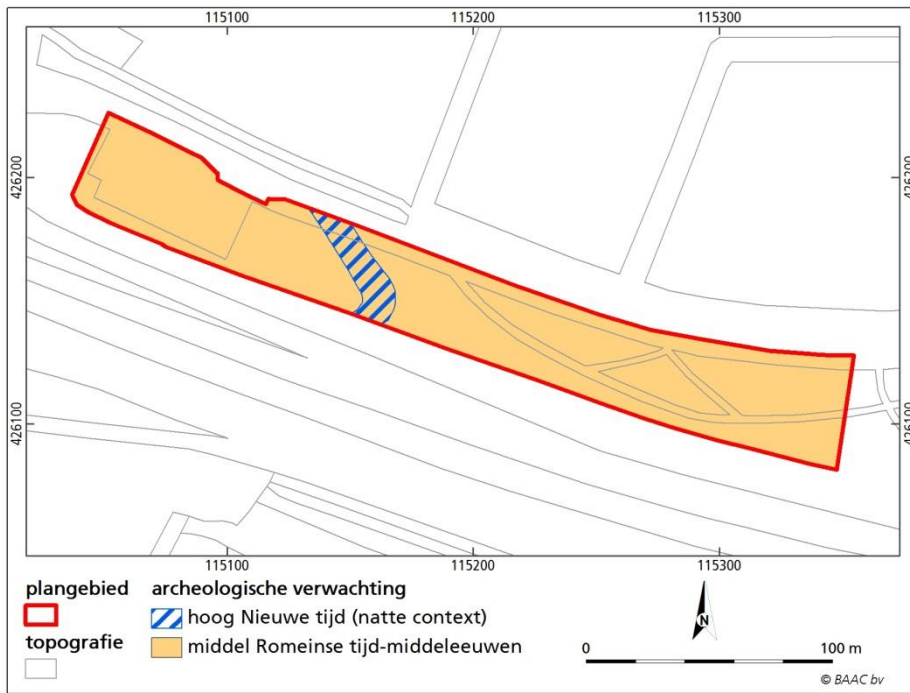
Romeinse tijd- middeleeuwen

Omstreeks 2050 jaar geleden (einde late ijzertijd) ontstond ten zuiden van het plangebied de Merwede. Het plangebied maakte vermoedelijk deel uit van de oeverwallen van deze rivier. De rivier is in de dertiende eeuw bedijkt. Vermoedelijk maakte het plangebied in eerste instantie deel uit van het binnendijkse gebied, maar is het (gezien het slingerende verloop van de dijk) tussen de 13^e en het midden van de 17^e eeuw na een dijkdoorbraak buitengedijkt. Als gevolg hiervan zal mogelijk het oude loopoppervlak (deels) zijn geërodeerd. Vermoedelijk zal het zuidelijke deel van het plangebied (dat op oude kaarten een grootschaligere verkaveling kent) meer zijn geërodeerd. In de loop der eeuwen is het gebied afgedekt met een 2 à 2,5 m dik pakket fluviatiele sedimenten (en ophoogpakketten). Op basis van deze gegevens wordt aan het plangebied een lage tot middelhoge verwachting toegekend voor archeologische waarden (nederzettingen, graven e.d.) uit de Romeinse tijd tot en met de middeleeuwen.

Nieuwe tijd

Vermoedelijk maakte het plangebied in de nieuwe tijd deel uit van het buitendijkse gebied langs de Merwede. Dit gebied had slechts een extensief gebruik als hakhoutbos, waardoor er niet of nauwelijks archeologische resten zullen zijn achtergebleven (lage verwachting). Dit geldt niet voor de waterloop die door het gebied liep (De Karnemelkse Haven). Hier kunnen aan natte context gerelateerde archeologische waarden, zoals beschoeiingen, steigers, resten van visserij (fuiken) en scheepvaart, aanwezig zijn (hoge verwachting, figuur 2.7). Het gebied is voor de aanleg van het bedrijventerrein vermoedelijk circa 0,5 m opgehoogd. De resten bevinden zich derhalve naar verwachting dieper dan 0,5 m. Aangezien het niet bekend is hoe diep de waterloop was, is niet duidelijk tot hoe diep deze archeologische resten aanwezig kunnen zijn.

Vóór de ophoging is het westelijke deel van het plangebied afgegraven. De verwachting is dat hierbij geen oudere archeologische lagen zijn aangetast.

Figuur 2.7 Specifieke archeologische verwachting o.b.v. bureauonderzoek.

3 Inventariserend veldonderzoek

3.1 Werkwijze

Bij het inventariserend veldonderzoek (verkennde fase) is het plangebied onderzocht op geomorfologische, geologische en bodemkundige karakteristieken. Ook geeft het booronderzoek informatie over het intact zijn van de bodem en daarmee informatie over de gaafheid van een eventuele archeologische vindplaats. Om inzicht te verkrijgen in de geologische en bodemkundige opbouw van de gebieden zijn twaalf boringen gezet met een Edelmanboor met een diameter van 7 cm tot 1 à 1,5 m –mv en vervolgens doorgezet met een steekguts. De boringen zijn uitgevoerd tot maximaal 4 m beneden maaiveld (-mv).

De locaties van de boringen zijn ingemeten met GPS. De hoogteligging ten opzichte van NAP is verkregen middels het Actueel Hoogtebestand Nederland.³⁵ De bodemlagen zijn lithologisch³⁶ en bodemkundig³⁷ beschreven.

Het veldonderzoek heeft plaatsgevonden op 19 juli 2017. In navolgende paragrafen worden de resultaten van het veldonderzoek beschreven. De locaties van de boringen staan weergegeven op de boorpuntenkaart (bijlage 2). De maaiveldhoogte (in meters t.o.v. NAP) is per boring vermeld in de boorstaten (bijlage 3).

3.2 Veldwaarnemingen

Het westelijke deel van het plangebied is in gebruik als parkeerplaats (figuur 3.1, links) en het overige deel als grasveld met enkele bomen en wandelpaden (figuur 3.1, rechts). Centraal in het plangebied ligt een gronddepot.

³⁵ AHN 2017.

³⁶ NEN 1989.

³⁷ De Bakker en Schelling 1989.

Figuur 3.1 Zicht op het plangebied van het westen in oostelijke richting met op de voorgrond de carpoolplaats en daarachter een gronddepot (links) en vanuit het oosten in westelijke richting.

3.3 Verkennend booronderzoek

3.3.1 Lithologie en bodemopbouw

In vrijwel het hele plangebied is een pakket grond van 160 tot 240 cm dik opgebracht. Tot gemiddeld 60 à 80 cm –mv komt sterk siltige, licht bruingrijze klei voor al dan niet met baksteen- of glasresten. Met uitzondering van de boringen 7 en 12 komt onder deze kleilaag matig grof, zwak siltig, kalkrijk zand voor. Het freatisch vlak ligt in dit zandpakket op circa 70 à 90 cm –mv. In de boringen 6, 9, 10 en 11 is dit opgebrachte zandpakket doorboord. In boring 6 komt onder het zand tussen 0,24 en 0,06 m +NAP een 30 cm dikke veenlaag met veel takjes voor. Onder het veen, en in de boringen 9, 10 en 11 direct onder het zandpakket, komt sterk siltige kalkrijke klei voor.

Ter plaatse van de boringen 7 en 12 is een vrijwel intact bodemprofiel aangetroffen. In boring 7 is de bovengrond tot 50 cm –mv verploegd. De verploegde laag gaat geleidelijk over in kalkrijke, matig siltige klei die naar onderen toe tot 140 cm –mv ijzerrijker wordt en verkleurd van licht bruingrijs naar oranjegrijs. Vanaf 140 cm –mv is de klei gereduceerd. De matig siltige klei is geïnterpreteerd als oeverafzetting, waarschijnlijk de oeverwal van de Merwede. Tussen 190 en 210 cm –mv (0,03 – 0,23 -NAP) komt sterk siltige, kalkloze, grijszwarte klei voor met veel plantenresten. Dit betreft een oud maaiveld (laklaag). Onder de laklaag komt sterk siltige (kom)klei met schelpresten en micromollusken voor. Naar onderen toe komen minder schelpen voor. In boring 12 is de bovengrond tot ongeveer 70 cm –mv verploegd. Hieronder komt tot 140 cm –mv matig siltige, kalkrijke, licht bruingrijze tot bruingrijze klei met roestvlekken voor. De matig siltige klei gaat geleidelijk over in kalkrijke zandige klei. Deze afzetting zijn eveneens geïnterpreteerd als oeverafzetting.

3.3.2 Archeologische indicatoren

Hoewel het verkennende onderzoek niet specifiek is gericht op het opsporen van archeologische indicatoren is wel op de aanwezigheid daarvan gelet. De bodemlagen zijn met de hand en op het oog onderzocht op de aanwezigheid van archeologische resten als aardewerk, huttenleem, vuursteen, metaal, houtskool en al dan niet verbrand bot. Dergelijke resten kunnen een aanwijzing zijn voor de aanwezigheid van een archeologische vindplaats ter plaatse of in de nabijheid van de boring met indicator. Bij controle van het opgeboorde materiaal zijn echter geen archeologische indicatoren aangetroffen.

3.4 Archeologische interpretatie

De oorspronkelijke top van de oeverwal van de Merwede is niet meer intact. Verwachte resten uit de Romeinse tijd tot en met de middeleeuwen zijn hiermee ook niet meer te verwachten. Ter plaatse van boring 7 is een begraven A-horizont aangetroffen. Deze laag is ontkalkt en zal zich in een tijdschaal van enige honderden jaren ontwikkeld hebben. De Karnemelkse Haven lag iets ten westen van boring 7. De boringen 5 en 6 zijn op basis van de kadastrale kaart uit circa 1830 in de voormalige Karnemelkse Haven gezet. Boring 5 is tot 2 m mv doorgezet. Hiermee is de natuurlijke ondergrond niet aangetroffen. In boring 6 is dat wel het geval. Hier komt tussen 160 en 190 cm –mv een veenlaag voor die vermoedelijk aan de Karnemelkse Haven is te relateren.

De veenlaag en Ahb-horizont zijn niet aan elkaar te relateren, veen ontwikkeld zich immers bij langdurige stagnatie van water en een begraven A-horizont in een periode waarin geen overstromingen plaatsvinden en gedurende langere tijd boven de grondwaterspiegel ligt. In de Ahb-horizont kunnen theoretisch resten uit het neolithicum tot in de ijzertijd voorkomen. De verwachting hierop was echter op basis van het bureauonderzoek laag. Resten van aan natte context (Karnemelkse Haven) gerelateerde archeologische waarden uit de nieuwe tijd, zoals beschoeiingen, steigers, resten van visserij (fuiken) en scheepvaart kunnen nog wel bewaard zijn gebleven.

4 Conclusie en aanbevelingen

Hieronder volgt de beantwoording van de onderzoeksvragen zoals gesteld in het Plan van Aanpak. De eerste drie vragen hebben betrekking op het bureauonderzoek. De overige op het veldonderzoek:

Bureauonderzoek:

Zijn binnen het plangebied bekende archeologische waarden aanwezig? Zo ja, zijn er gegevens bekend over de omvang, ligging, aard en datering hiervan?

Binnen het plangebied zijn geen bekende archeologische waarden aanwezig. In het plangebied is wel een waterloop gesitueerd geweest, de Karnemelkse Haven.

Wat is de verwachte bodemopbouw in het gebied en zijn er gegevens bekend over bodemversturende ingrepen in het verleden binnen het plangebied?

Naar verwachting is minimaal een halve meter grond opgebracht. De oorspronkelijk bodem betreft een associatie van vlakvaaggronden in matig fijn zand en gorsvaaggronden met zware zavel die zijn ontwikkeld aan de rand van een oeverwal van de Merwede.

Wat is de specifieke archeologische verwachting voor het gebied?

Het plangebied heeft een lage tot middelhoge verwachting voor archeologische waarden (nederzettingen, graven e.d.) uit de Romeinse tijd tot en met de middeleeuwen. Voor de zone rondom de voormalige ligging van de Karnemelkse Haven geldt een hoge kans op het aantreffen van archeologische waarden uit de nieuwe tijd. Hier kunnen aan natte context gerelateerde archeologische waarden, zoals beschoeiingen, steigers, resten van visserij (fuiken) en scheepvaart, aanwezig zijn (figuur 2.7). Voor de overige delen van het plangebied en de overige perioden geldt een lage archeologische verwachting voor de niet genoemde perioden.

Veldonderzoek:

Hoe is de bodemopbouw en is deze nog intact?

In vrijwel het hele plangebied is een pakket grond van 160 tot 240 cm dik opgebracht. In een aantal boringen is tot onder de opgebrachte grond geboord. Hier komen komafzettingen voor. In twee van de twaalf geplaatste boringen zijn oeverwalafzettingen van de Merwede aangetroffen, waarbij in één boring (boring 7) onder de oeverafzettingen een begraven A-horizont aan de top van komafzettingen is waargenomen.

In één boring (boring 6) is op 1,6 m –mv (0,24 m +NAP een 30 cm dikke veenlaag aangetroffen. Deze laag is vermoedelijk te correleren aan de loop van de Karnemelkse Haven.

Zijn in het plangebied archeologische resten aanwezig? Zo ja, wat is de aard en datering van de ze resten en wat is de verspreiding hiervan?

Archeologische resten zijn niet aangetroffen, maar aan water gerelateerde resten kunnen wel voorkomen in de voormalige loop van de Karnemelkse Haven.

In hoeverre worden archeologische resten bedreigd en is vervolgonderzoek nodig en zo ja, in welke vorm?

Met uitzondering van de Karnemelkse Haven worden geen archeologische resten verwacht en derhalve ook niet bedreigd. Archeologisch vervolgonderzoek door middel van proefsleuven wordt noodzakelijk geacht indien ter plaatse van de voormalige loop van de Karnemelkse Haven dieper wordt gegraven dan 1,5 m – mv (0,34 m +NAP). De omvang van deze zone is circa 1000 à 1500 m².

Het proefsleuvenonderzoek is erop gericht om de aan- of afwezigheid, de aard, de omvang, de datering, de gaafheid, de conservering en de inhoudelijke kwaliteit van de archeologische waarden vast te stellen. Een proefsleuvenonderzoek vormt de meest geëigende methode om de aanwezigheid van een archeologische vindplaats in één keer uit te sluiten of vast te stellen. Voorafgaand aan het proefsleuvenonderzoek dient een (door het bevoegd gezag goedgekeurd) Programma van Eisen te worden opgesteld, waarin de eisen waaraan het onderzoek dient te voldoen, zijn vastgelegd. Buiten de Karnemelkse Haven of bij graafwerkzaamheden ondieper dan 1,5 m –mv is vervolgonderzoek niet noodzakelijk.

Bovenstaand advies dient beoordeeld te worden door de bevoegde overheid (gemeente Hardinxveld-Giessendam) en leidt tot een selectiebesluit. Dit betekent niet dat reeds gestart kan worden met bodemversturende activiteiten of de daarop voorbereidende activiteiten.

Hoewel getracht is een zo gefundeerd mogelijk advies te geven op grond van de gebruikte onderzoeksmethoden, kan de aanwezigheid van archeologische sporen of resten nooit volledig worden uitgesloten in de gebieden waarvoor geen vervolgonderzoek wordt aanbevolen. BAAC bv wil er daarom op wijzen dat men bij bodemversturende activiteiten alert dient te zijn op de aanwezigheid van archeologische waarden (zoals vondstmateriaal en grondsporen). Bij het aantreffen van deze waarden dient men hiervan melding te maken bij de minister (in de praktijk de RCE) conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet 2016.

5 Geraadpleegde bronnen

Bakker, H. de & J. Schelling, 1989. *Systeem van bodemclassificatie voor Nederland. De hogere niveaus*. Centrum voor Landbouwdocumentatie, Wageningen.

Berendsen, H.J.A., 2005. *Landschappelijk Nederland. De fysisch-geografische regio's. (Fysische geografie van Nederland)*. Koninklijke Van Gorcum, Assen.

Bergman, W.A., 2017. *Plan van Aanpak Archeologisch bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek (verkennde fase). Plangebied Facilitypoint te Hardinxveld-Giessendam*. BAAC bv, 's-Hertogenbosch.

Boer, G.H. de et al., 2009. *Het archeologisch potentieel van het Eiland van Dordrecht in kaart gebracht. Een archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart voor het buitengebied en de historische stad. RAAP-rapport 1672*. RAAP, Weesp.

Bosch, J.H.A. & H. Kok, 1994. *Toelichtingen bij de geologische kaart van Nederland 1:50.000. Blad Gorinchem West (38W)*. Rijks Geologische Dienst, Haarlem.

Boshoven, E.H., et al., 2009. *Regio Alblasserwaard en Vijfheerenlanden. Een archeologische inventarisatie, verwachtings- en beleidsadvieskaart. BAAC rapport V-08.0185*. BAAC bv, Deventer.

CCvD, 2016. *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 4.0*. Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer, Gouda.

Cohen, K.M. et al., 2012. *Rhine-Meuse Delta Studies' Digital BAsemap for Delta Evolution and Palaeogeography. Dept. Physical Geography7. Utrecht University*.

Hanemaaijer, M., 2013. *13kV kabelverbinding, gemeenten Hardinxveld-Giessendam, Giessenlanden en Sliedrecht. Een Bureauonderzoek. ADC Rapport 3306*. ADC ArcheoProjecten, Amersfoort.

Markus, W.C., 1984. *Toelichting bij kaartblad 38 West Gorkum*. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.

Nederlands Centrum van Normalisatie, 1989: *Classificatie van onverharde grondmonsters*. NEN 5104. Delft.

Geraadpleegde kaarten

Anoniem, 1706. *Caerte vertoonende de Landen etc. van den Overwaert gelegen binnen den Ringdyk van den Alblasserwaert*. Te raadplegen via <http://www.gahetna.nl>.

Bodemkaart van Nederland 1:50.000. Kaartblad 38 West Gorkum. 1984. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.

Dienst van het kadaster en de openbare registers, 2017. Apeldoorn.

Geologische kaart van Nederland 1:50.000, Kaartblad Gorinchem West (38W), 1992. Rijks Geologische Dienst, Haarlem.

Janszoon, J., 1650. *Kaart van de grenzen tussen de heerlijkheid van Geertruidenberg en de Grafelijkheid van Holland in den Zuidhollandse waard.* Te raadplegen via <http://www.gahetna.nl>.

Kadasterkaart (minuutplan en OAT), 1811-1832. te raadplegen via Beeldbank van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, <http://beeldbank.cultureelerfgoed.nl>.

Rivierkaart, 1830-1924. Te raadplegen via <http://geoservices.rijkswaterstaat.nl/rivierkaarten?>

Topographische en Militaire kaart van het Koninkrijk der Nederlanden, 1839-1859. In: *Grote Historische Provincie Atlas 1:50.000. I West-Nederland 1839-1859.* Wolters-Noordhoff Atlasproducties bv, Groningen.

Vries, A. de, 1716. *Nieuwe Caerte vertoonende den geheelen Ablasserwaert.* Te raadplegen via <http://beeldbank.regionaalarchiefdordrecht.nl>.

Geraadpleegde websites

ArcGIS Online, <http://www.arcgis.com>, juni 2017.

AHN. 2017. *Actueel Hoogtebestand Nederland.* Verkregen via www.ahn.nl. juli 2017.

ARCHISIII, het archeologisch registratie- en informatiesysteem van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, <http://archis2.archis.nl>, juni 2017.

DINOLoket, *Data en Informatie van de Nederlandse Ondergrond,* <http://www.dinoloket.nl>, juni 2017.

Topotijdreis, over 200 jaar topografie, <http://www.topotijdreis.nl>, juni 2017.

Overige bronnen

Historische vereniging Hardinxveld-Giessendam, schriftelijke mededeling dhr. A. de Haan, 10 juli 2017.

Bijlagen

- 1 Archeologische en geologische tijdvakken
- 2 Boorpuntenkaart
- 3 Boorstaten

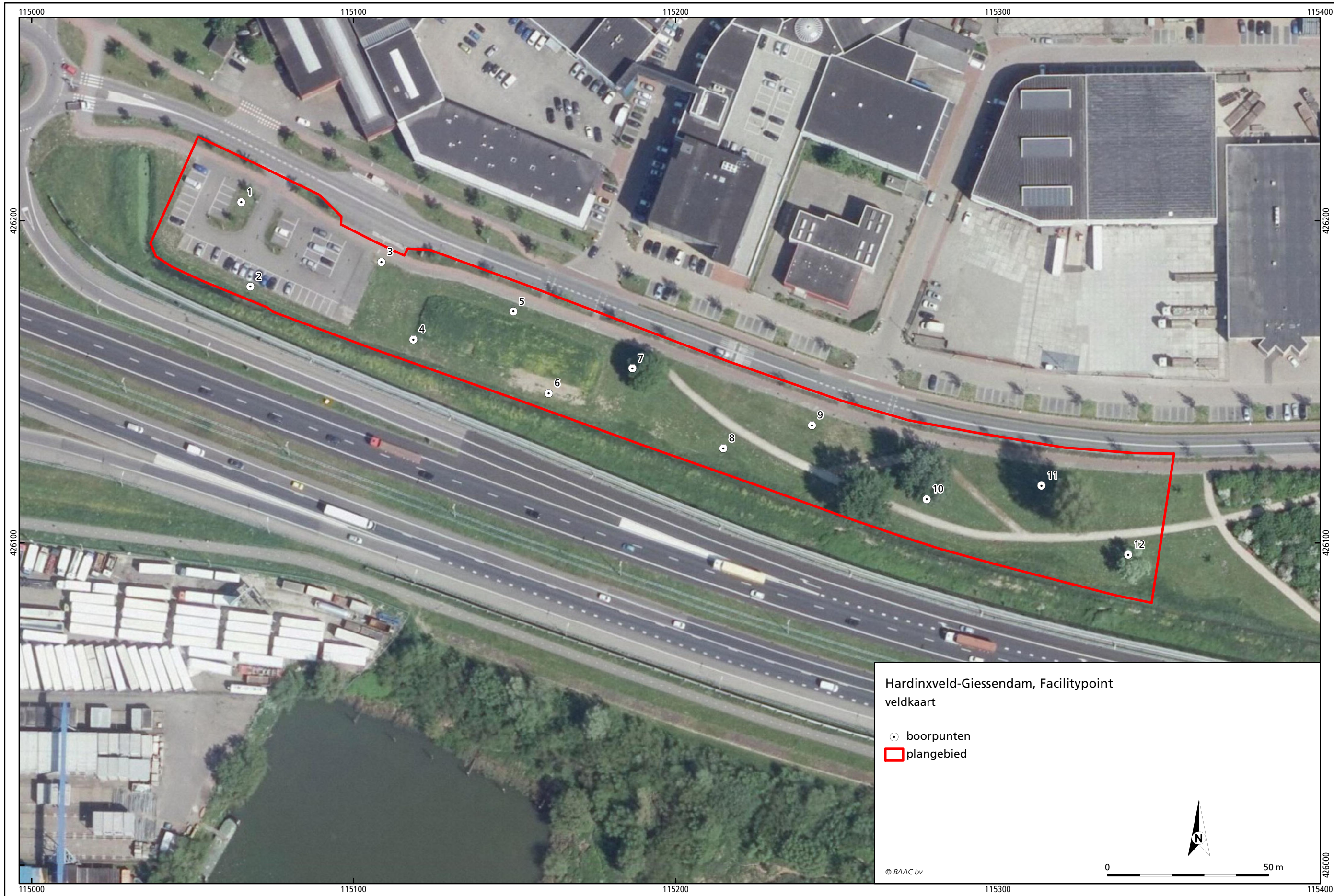
Bijlage 1: Geologische en archeologische tijdvakken

Ouderdom (jr) 0 = 1950 n. Chr.	Chronostratigrafie				MIS	Lithostratigrafie						
11.650	Kwartair	Laat	Holoceen (warme periode)			1	Formaties: Naaldwijk (marien), Nieuwkoop (veen), Echteld (fluviaal)		Formatie van Beegden (Maas)			
12.850			Pleistoceen	Laat	Weichselien (ijstijd)	Laat-Weichselien (Laat-Glaciaal)	Late Dryas (koud)	Formatie van Kreftenheye (Rijn)		Formatie van Boxtel (eolisch en lokaal terrestrisch)		
13.900							Allerød (warm)					
14.030							Vroege Dryas (koud)					
14.640							Bølling (warm)					
30.000							Laat-Pleniglaciaal (zeer koud)					
60.000						Midden-Weichselien (Pleniglaciaal)	Midden-Pleniglaciaal (koud)				3	
75.000							Vroeg-Pleniglaciaal (zeer koud)				4	
117.000							Vroeg-Weichselien (gematigd koud)				5a	
												5b
												5c
						5d						
130.000					Eemien (warme periode)	5e	Eem Formatie (marien, lagunair en lacustrien)					
			Midden	Midden	Saalien (ijstijd)	6-10	Formatie van Urk (Rijn)	Formatie van Drente (Glaciaal)				
370.000	Formatie van Peeloo (Glaciaal)											
410.000		Holsteinien (warme periode)						11				
475.000								Elsterien (ijstijd)	12			
850.000	Cromerien (warme periode)	13-22						Formatie van Sterksel (Rijn)				
2.600.000	Vroeg	Vroeg	Pre-Cromerien	23-104	Formatie van Stamproy (eolisch en lokaal terrestrisch)							

Chrono-, zuurstofisotopen- en lithostratigrafie voor Noordwest-Europa naar De Mulder *et al.* (2003). Mariene isotop stadium (MIS) volgens Bassinot *et al.* (1994). Atmosferische data volgens Berendsen (2008) en Cohen *et al.* (2009). Archeologische periode-indeling en ouderdom volgens de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE). Vegetatie bewerkt volgens Berendsen (2008). Pollenzones volgens P. Vos & P. Kiden (2005).

Ouderdom (kal. jaren BP ¹)	¹⁴ C jaren	Chronostratigrafie		Pollen zones	Vegetatie	Archeologische perioden (kal. jaren v/n. Chr.)	
450	1250	Holoceen	Laat	Subatlanticum (koeler Vochtiger)	Vb2	Loofbos, waarbij eik en els overheersen; haagbeuk vanaf Vb1 (>1%); vanaf Vb2 veel cultuurplanten (rogge, boekweit, korenbloem)	nieuwe tijd (1500-heden)
1150							middeleeuwen (450-1500 n. Chr.)
1500							Romeinse tijd (12 v.Chr. – 450 n. Chr.)
1962	1950						ijzertijd (800 – 12 v. Chr.)
2750	2900		Midden	Subboreaal (koeler Droger)	IVb	Loofbos. Eik, els en hazelaar overheersen; beuk vanaf IVb >1% en grotere invloed landbouw (granen)	bronstijd (2000 – 800 v. Chr.)
3050					IVa		neolithicum (5300 – 2000 v. Chr.)
3950	5000		Midden	Atlanticum (warm Vochtig)	III	Loofbos eik en els overheersen, relatief veel iep en linde. Het percentage den neemt af	mesolithicum (8800 – 5300 v. Chr.)
7250							
8700							
10.250	9000		Vroeg	Boreaal (warmer)	II	Den overheerst, daarnaast hazelaar, eik, iep, linde, es	mesolithicum (8800 – 5300 v. Chr.)
10.750		Preboreaal (warmer)		I	Eerst berk en later overheerst de den		
11.650	10.150	Laat-Pleistoceen	Weichselien (ijstijd)	Laat-Weichselien (Laat-Glaciaal)	Late Dryas	LW III	Parklandschap (subarctisch)
12.850	10.950				Allerød	LW II	Dennen- en berkenbossen
13.900	11.900				Vroege Dryas	LW I	Open parklandschap
14.030	12.100				Bølling		Open vegetatie met kruiden (bijvoet) en berkenbomen
14.640	12.450		Midden-Weichselien (Pleniglaciaal)			Perioden met een poolwoestijn en perioden met een toendra	midden-paleolithicum (300.000 – 35.000 v. Chr.)
35.000 (v. Chr.)	14C-methode loopt tot 43.000 jaar BP						
75.000			Eemien (warme periode)		Loofbos		
117.000						Midden-Pleistoceen	
130.000							
300.000 (v. Chr.)							

¹ BP = aantal werkelijke jaren voor 1950 AD.

Hardinxveld-Giessendam, Facilitypoint
veldkaart

- boorpunten
- plangebied

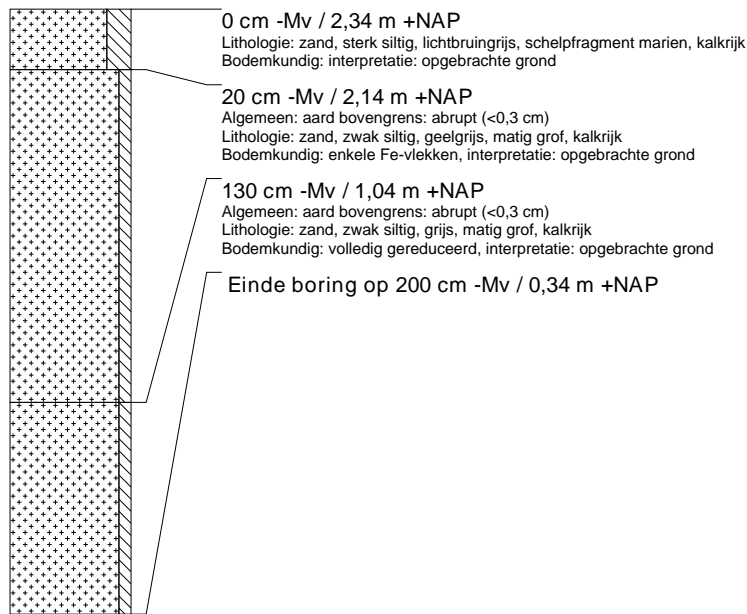
© BAAC bv

115000 115100 115200 115300 115400
426200 426100 426000

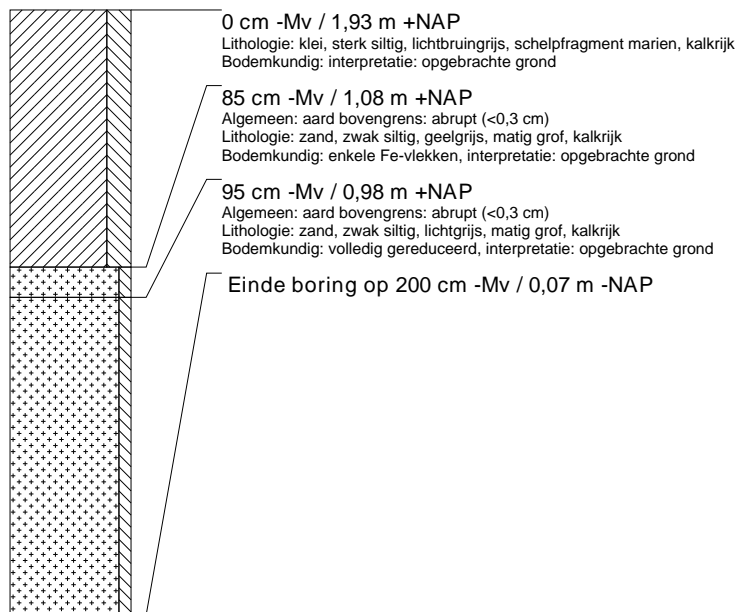
boring: 17122-1

beschrijver: WB, datum: 19-7-2017, X: 115.059, Y: 426.210, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38D, hoogte: 2,34, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Hardinxveld-Giessendam, plaatsnaam: Hardinxveld-Giessendam, opdrachtgever: Kuiper Compagnons, uitvoerder: BAAC bv

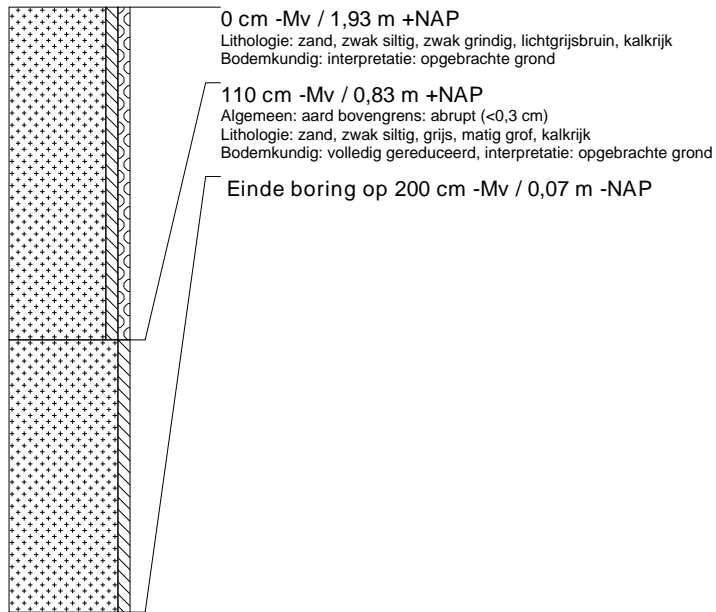
boring: 17122-2

beschrijver: WB, datum: 19-7-2017, X: 115.070, Y: 426.185, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38D, hoogte: 1,93, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Hardinxveld-Giessendam, plaatsnaam: Hardinxveld-Giessendam, opdrachtgever: Kuiper Compagnons, uitvoerder: BAAC bv

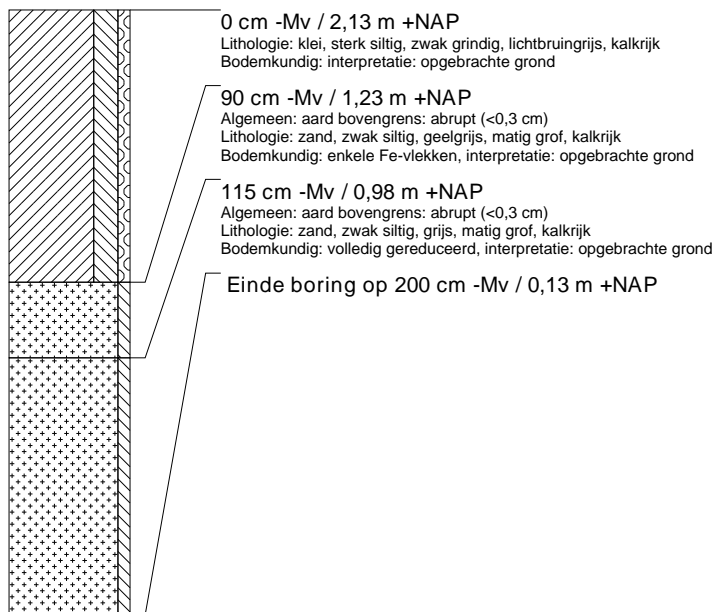
boring: 17122-3

beschrijver: WB, datum: 19-7-2017, X: 115.104, Y: 426.190, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38D, hoogte: 1,93, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Hardinxveld-Giessendam, plaatsnaam: Hardinxveld-Giessendam, opdrachtgever: Kuiper Compagnons, uitvoerder: BAAC bv

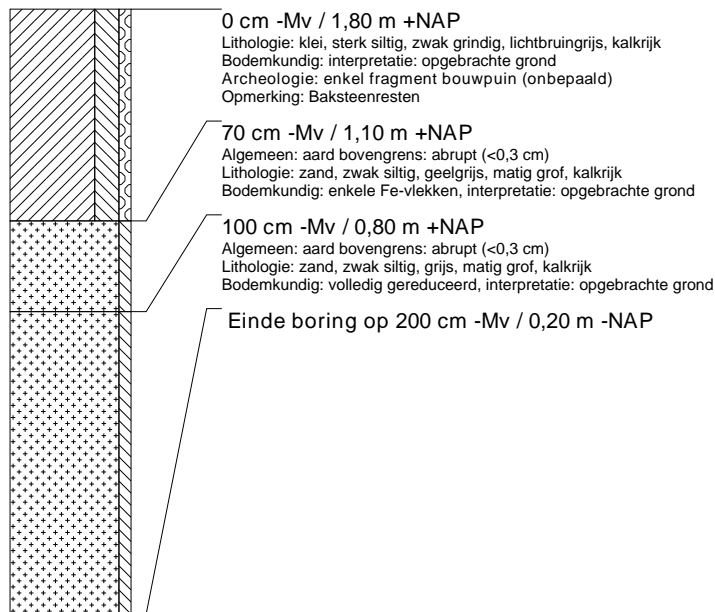
boring: 17122-4

beschrijver: WB, datum: 19-7-2017, X: 115.119, Y: 426.163, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38D, hoogte: 2,13, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Hardinxveld-Giessendam, plaatsnaam: Hardinxveld-Giessendam, opdrachtgever: Kuiper Compagnons, uitvoerder: BAAC bv

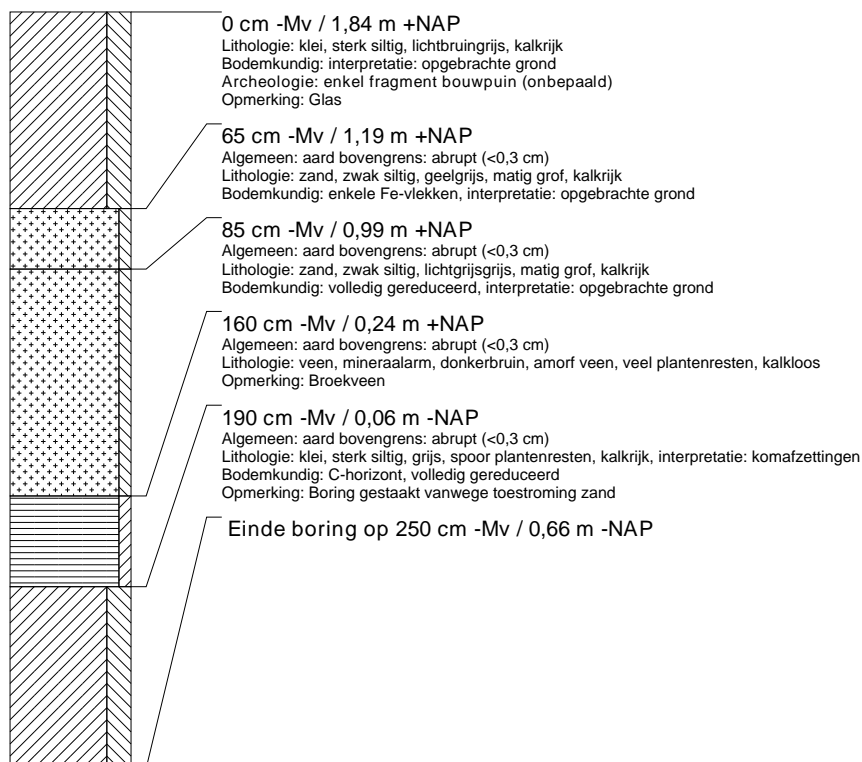
boring: 17122-5

beschrijver: WB, datum: 19-7-2017, X: 115.150, Y: 426.172, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38D, hoogte: 1,80, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Hardinxveld-Giessendam, plaatsnaam: Hardinxveld-Giessendam, opdrachtgever: Kuiper Compagnons, uitvoerder: BAAC bv

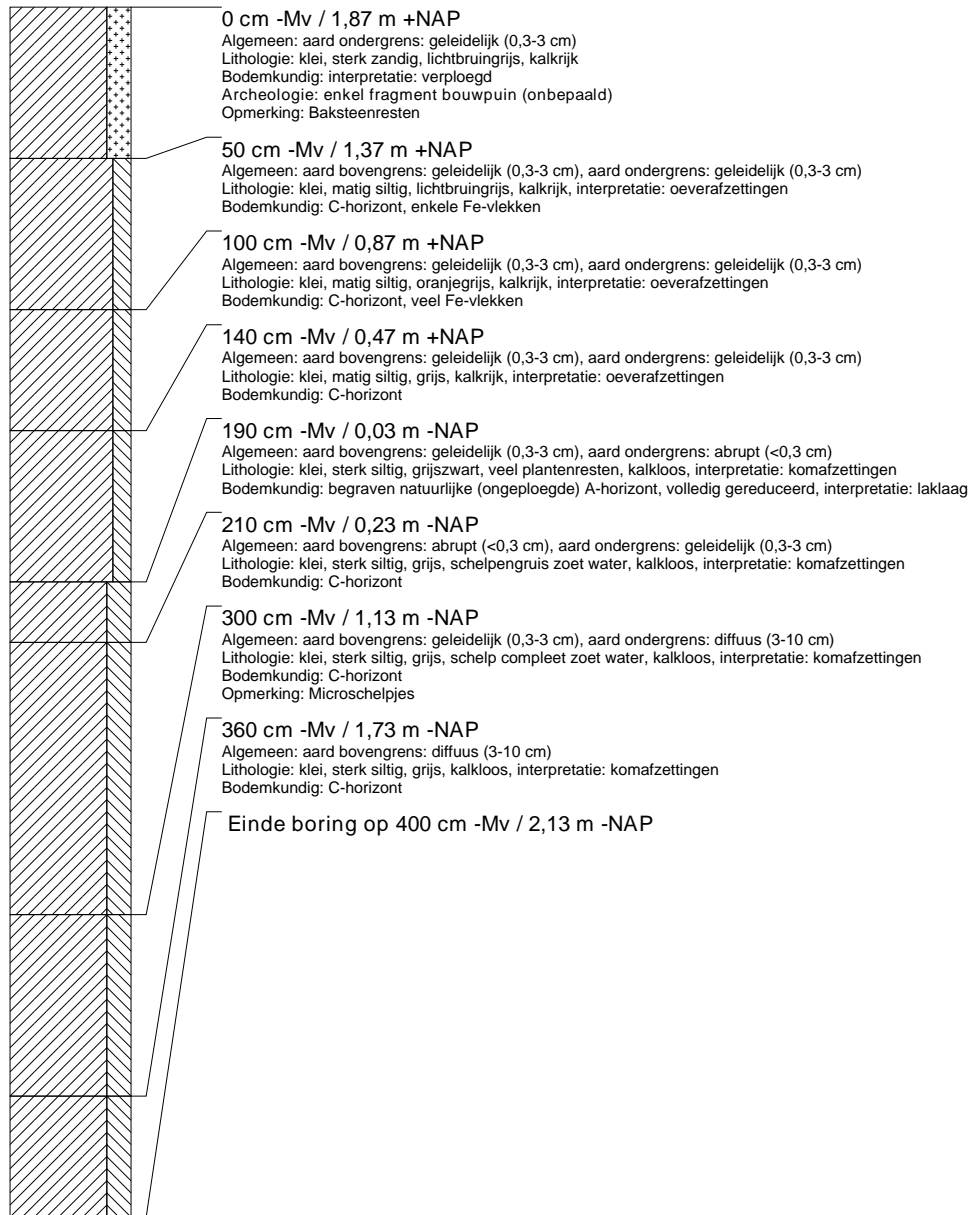
boring: 17122-6

beschrijver: WB, datum: 19-7-2017, X: 115.161, Y: 426.146, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38D, hoogte: 1,84, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Hardinxveld-Giessendam, plaatsnaam: Hardinxveld-Giessendam, opdrachtgever: Kuiper Compagnons, uitvoerder: BAAC bv

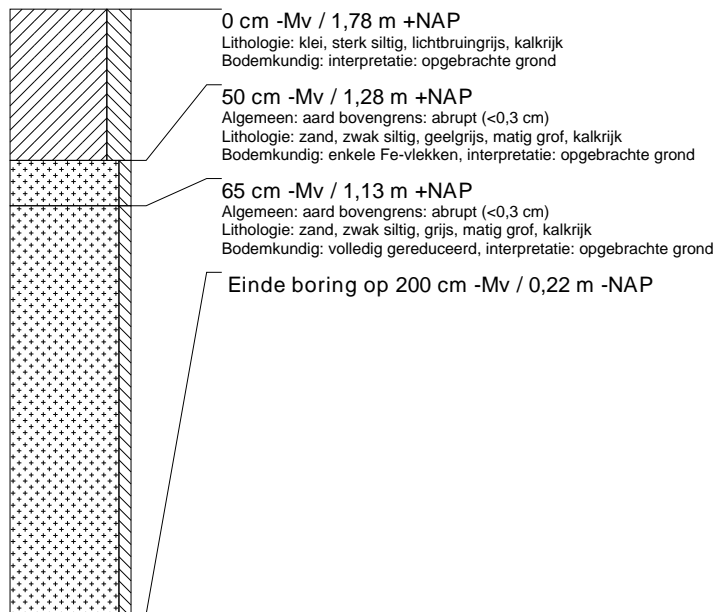
boring: 17122-7

beschrijver: WB, datum: 19-7-2017, X: 115.192, Y: 426.155, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38D, hoogte: 1,87, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Hardinxveld-Giessendam, plaatsnaam: Hardinxveld-Giessendam, opdrachtgever: Kuiper Compagnons, uitvoerder: BAAC bv

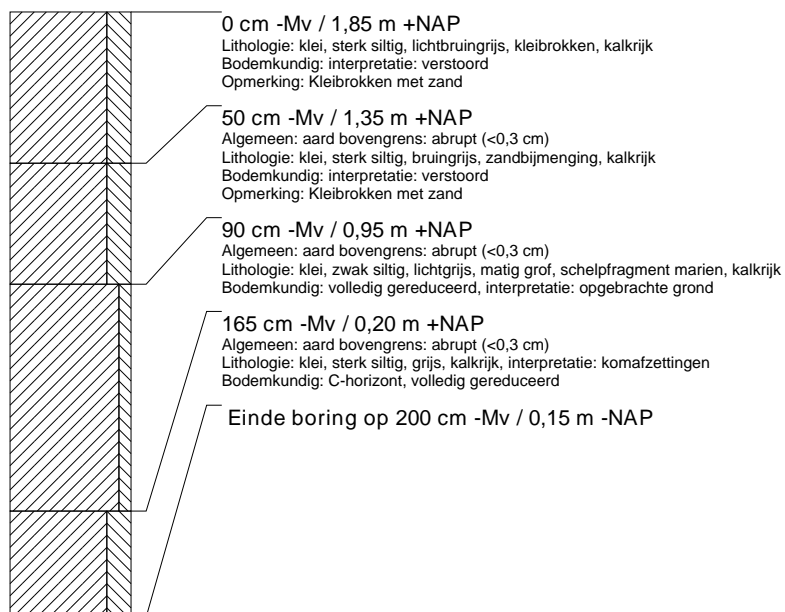
boring: 17122-8

beschrijver: WB, datum: 19-7-2017, X: 115.215, Y: 426.129, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38D, hoogte: 1,78, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Hardinxveld-Giessendam, plaatsnaam: Hardinxveld-Giessendam, opdrachtgever: Kuiper Compagnons, uitvoerder: BAAC bv

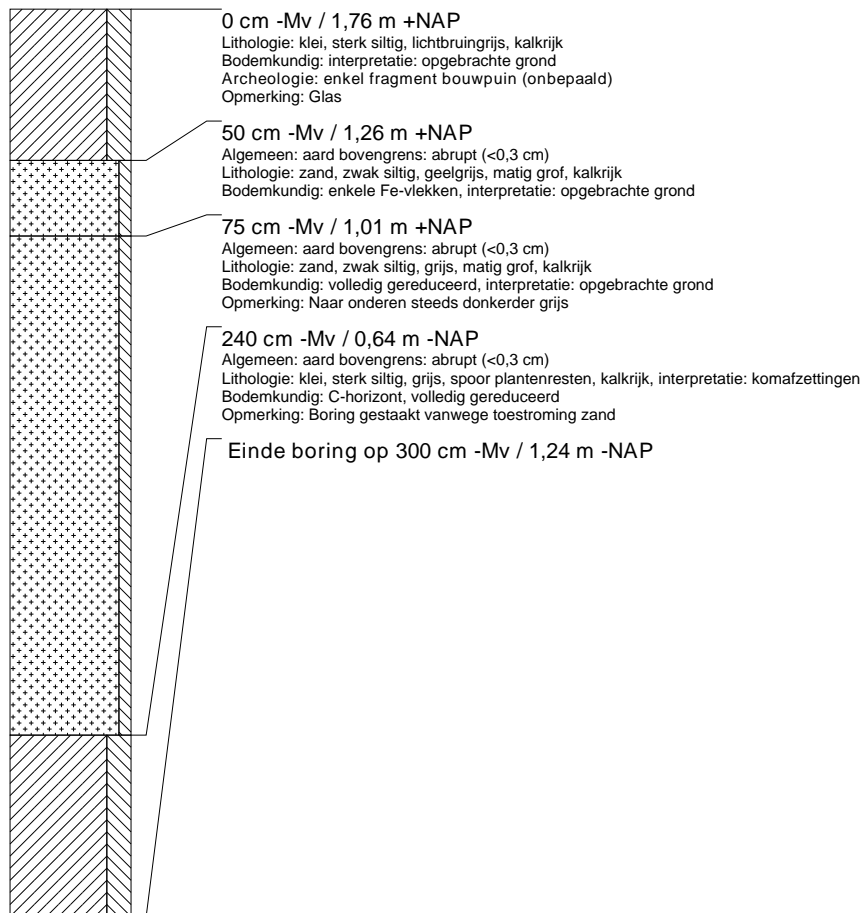
boring: 17122-9

beschrijver: WB, datum: 19-7-2017, X: 115.242, Y: 426.137, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38D, hoogte: 1,85, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Hardinxveld-Giessendam, plaatsnaam: Hardinxveld-Giessendam, opdrachtgever: Kuiper Compagnons, uitvoerder: BAAC bv

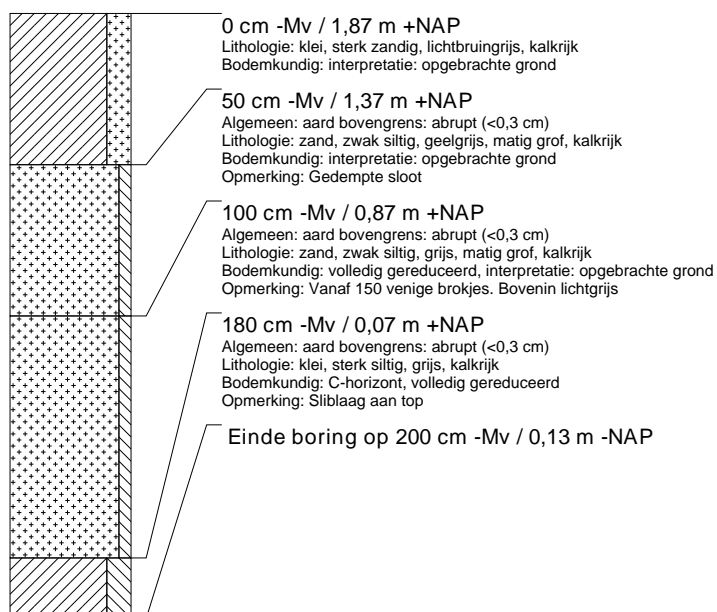
boring: 17122-10

beschrijver: WB, datum: 19-7-2017, X: 115.278, Y: 426.114, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38D, hoogte: 1,76, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Hardinxveld-Giessendam, plaatsnaam: Hardinxveld-Giessendam, opdrachtgever: Kuiper Compagnons, uitvoerder: BAAC bv

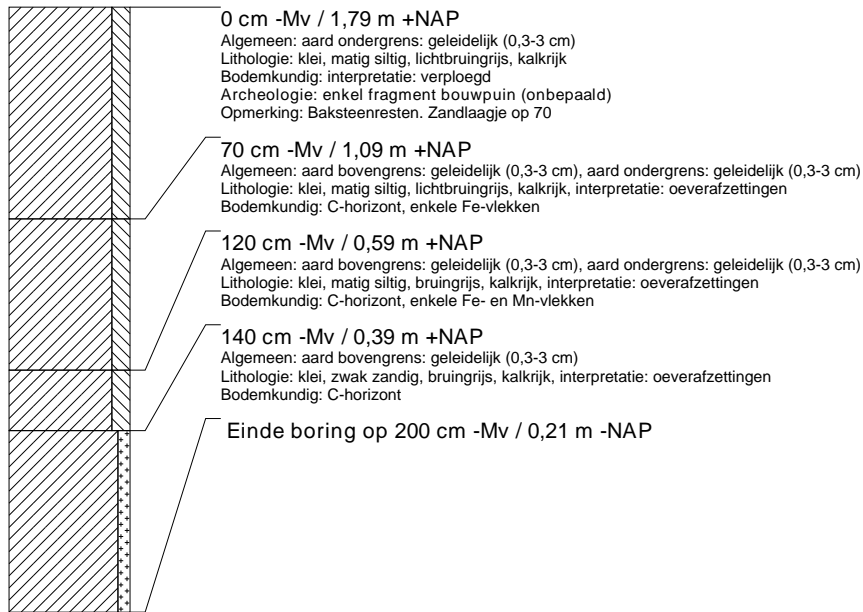
boring: 17122-11

beschrijver: WB, datum: 19-7-2017, X: 115.314, Y: 426.118, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38D, hoogte: 1,87, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Hardinxveld-Giessendam, plaatsnaam: Hardinxveld-Giessendam, opdrachtgever: Kuiper Compagnons, uitvoerder: BAAC bv

boring: 17122-12

beschrijver: WB, datum: 19-7-2017, X: 115.340, Y: 426.096, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38D, hoogte: 1,79, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Hardinxveld-Giessendam, plaatsnaam: Hardinxveld-Giessendam, opdrachtgever: Kuiper Compagnons, uitvoerder: BAAC bv

Bijlage 5:
Nota inspraak- en overlegreacties bestemmingsplan
“Facilitypoint”, 29 november 2017

Nota inspraak- en overlegreacties bestemmingsplan “Facilitypoint”

Inhoud

1 Inleiding

2 Vooroverleg

2.1 Algemeen

2.2 Vooroverlegreacties

3 Inspraakreacties

4 Ambtshalve aanpassingen

1. INLEIDING

Voor u ligt de Nota inspraak- en vooroverlegreacties behorende bij het voorontwerpbestemmingsplan "Facilitypoint" van de gemeente Hardinxveld-Giessendam. Het voorontwerpbestemmingsplan heeft met ingang van donderdag 15 juni tot en met woensdag 12 juli 2017 ter inzage gelegen. Gedurende deze periode is voor iedereen de mogelijkheid geboden een inspraakreactie in te dienen. Tevens is het voorontwerpbestemmingsplan in het kader van het vooroverleg ex. artikel 3.1.1 Bro toegezonden aan verschillende instanties.

Er zijn 5 schriftelijke inspraakreacties ontvangen en 5 vooroverlegreacties met betrekking tot het voorontwerp bestemmingsplan "Facilitypoint". De reacties zijn binnen de termijn ingediend en derhalve ontvankelijk. De vooroverlegreacties zijn in hoofdstuk 2 samengevat en de inspraakreacties in hoofdstuk 3, tezamen met de beantwoording daarvan.

De ingediende inspraak- en vooroverlegreacties worden in deze nota samengevat weergegeven. Dit betekent niet dat die onderdelen van de reacties, die niet expliciet worden genoemd, niet bij de beoordeling zouden zijn betrokken. De inspraak- en vooroverlegreacties zijn in hun geheel beoordeeld. Bij de beoordeling is zoveel mogelijk rekening gehouden met de volledige inhoud van de ingezonden reacties.

2. VOOROVERLEG

2.1 Algemeen

Over het voorontwerpbestemmingsplan "Facilitypoint" zijn conform artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening in vooroverleg geïnformeerd:

- Provincie Zuid-Holland
- Waterschap Rivierenland
- Rijkswaterstaat
- Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid
- Gasunie
- Tennet
- Oasen
- ProRail
- Rijksvastgoeddienst (ministerie van Defensie)
- Gemeente Sliedrecht
- Gemeente Gorinchem

De volgende instantie hebben schriftelijk een reactie gegeven:

- Waterschap Rivierenland
- Gasunie
- Rijkswaterstaat
- Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid
- Rijksvastgoedbedrijf

De binnengekomen vooroverlegreacties zijn hierna samengevat weergegeven.

2.2 Vooroverlegreacties

Waterschap Rivierenland

Het waterschap Rivierenland heeft op 11 juli 2017 een schriftelijke reactie ingediend. De reactie is binnen de indieningstermijn ontvangen en derhalve ontvankelijk.

Reactie

Het waterschap adviseert positief over het ontwerpbestemmingsplan, mits een aantal opmerkingen voldoende in het ontwerpbestemmingsplan verwerkt worden. Het betreft de volgende punten:

- Op de verbeelding is een onjuiste weergave van de buitenbeschermingszone van de waterkering aangegeven. De verbeelding hiervan moet aangegeven worden met de bestemming 'vrijwaringszone dijk 2'. Gevraagd wordt om deze bestemming juist in de verbeelding te plaatsen en van de juiste regels te voorzien.
- In de toelichting is een verouderde afbeelding (Figuur 5.2, p. 28) van de legger van het waterschap opgenomen. Gevraagd wordt zowel de afbeelding als begeleidende tekst te actualiseren naar de huidige legger van het waterschap.
- De bestaande B-watergang wordt deels verlegd ter hoogte van de reclamemast. Op de verbeelding lijkt de watergang tevens versmald te worden. Gevraagd wordt ervoor te zorgen dat de watergang voldoende breed blijft voor aan- en afvoer van het water.
- In het plan wordt een deel van de B-watergang verlegd. Hierdoor sluit de watergang niet meer aan op de aanwezige duiker onder de Peulenlaan. In de toelichting wordt aangegeven dat de duiker daarom verlengd wordt tot aan de verlegde watergang. De voorkeur van het waterschap gaat niet uit naar deze optie, omdat de aanwezige duiker al relatief lang is en het te verlengen stuk van de duiker een knik zal moeten maken om de watergang te bereiken. Dit is niet bevorderlijk voor de doorstroming van het water. Tevens zal in dit geval opnieuw gekeken moeten worden naar de benodigde afmetingen van de duiker. De voorkeur van het waterschap gaat uit naar het verlengen van de watergang tot aan het begin van de bestaande duiker. Gevraagd wordt om de situatie opnieuw te bekijken en in afstemming met het waterschap een passend alternatief voor te stellen.
- De watercompensatie wordt in de toelichting uitgelegd. De toename in verhard oppervlak is echter niet gekwantificeerd door het ontbreken van een rekensom. Gevraagd wordt om de stappen aan de hand van een rekensom te verduidelijken in de toelichting voor alle compensatiemaatregelen. Het plan voor een Facilitypoint loopt al enige jaren. Destijds is afgestemd dat voor dit plan de vrijstelling van toename aan verhard oppervlak tot 500 m² kan worden toegepast. Dit als uitzondering op het actuele beleid van het waterschap. Dit is reeds correct opgenomen in de toelichting.
- Bij het compenseren van water in de buitenbeschermingszone van de waterkering dient de stabiliteit gewaarborgd te worden.

Beantwoording

Onderstaand wordt puntsgewijs een reactie gegeven op de opmerkingen van het waterschap.

- De constatering is terecht. In het voorontwerpbestemmingsplan "Facilitypoint" ligt de dubbelbestemming "Waterstaat – Waterkering" over een deel van het plangebied. Op grond van de nieuwe legger van het waterschap Rivierenland bevindt de kernzone van de primaire waterkering zich buiten het plangebied. De buitenbeschermingszone (binnenkant) ligt wel over het plangebied. Het waterschap duidt deze beschermingszone aan met de bestemming 'vrijwaringszone dijk 2'. De verbeelding van het ontwerpbestemmingsplan "Facilitypoint" zal overeenkomstig de geldende legger worden aangepast en in de planregels zal de bestemming "vrijwaringszone 2" worden opgenomen, luidend: "ter plaatse van de gebiedsaanduiding 'Vrijwaringszone - dijk 2' zijn de gronden naast de voor die gronden aangewezen bestemmingen, aangeduid als buitenbeschermingszone van de primaire waterkering".
- In de toelichting zal figuur 5.2 worden vervangen door een nieuwe uitsnede, gebaseerd op de actuele legger van het waterschap. Ook de begeleidende tekst zal worden geactualiseerd naar de huidige legger van het waterschap.
- Bij de uitwerking van de plannen voor het Facilitypoint ten behoeve van een aanvraag omgevingsvergunning en een mogelijke watervergunning, zal rekening worden gehouden met een voldoende breedte van de B-watergang voor de aan- en afvoer van het water. De bestemming "Gemengd" biedt daarvoor planologisch ook de mogelijkheid omdat op grond van de bestemmingsomschrijving (artikel 3.1) ook watergangen, waterpartijen en voorzieningen voor de waterhuishouding gerealiseerd mogen worden.

- Het bestemmingsplan gaat inderdaad uit van het verleggen van de bestemming “Water” in westelijke richting. Dit in verband met het kunnen benutten van het westelijke deel van het plangebied voor met name parkeervoorzieningen, waaronder de carpoolplaats. Of hiervan ook daadwerkelijk gebruik wordt gemaakt hangt af van de grootte (brutovloeroppervlakte) van de horecavestiging. Het brutovloeroppervlakte bepaalt immers mede het aantal benodigde parkeerplaatsen. Zoals hiervoor aangegeven zijn binnen de bestemming “Gemengd” ook watergangen en voorzieningen voor de waterhuishouding toegestaan. Dus als de huidige watergang bij de planuitwerking gehandhaafd kan blijven, levert dat geen planologische strijdigheid op. Indien de B-watergang in oostelijke richting wordt verlegd zal de waterhuishoudkundige uitwerking in overleg met het waterschap gebeuren. Lengte en omvang van een duiker en mogelijk passende alternatieven zullen met het waterschap worden afgestemd. De duiker krijgt minimaal de afmetingen van de bestaande duiker.
- In de toelichting op het bestemmingsplan zullen de verwachte toename in verhard oppervlak en de voorgestelde compensatiemaatregelen worden gekwantificeerd. Hierbij zal rekening worden gehouden met een vrijstelling van toename aan verhard oppervlak tot 500 m2. Overigens is de definitieve toename van verhard oppervlakte in de praktijk afhankelijk van de planuitwerking voor zowel het tankstation en een horecavestiging. Maar er is voldoende mogelijkheid om de benodigde compensatie in hetzelfde peilgebied te compenseren. Bij het compenseren van water in de buitenbeschermingszone van de waterkering wordt rekening gehouden met de stabiliteit en zullen eventueel benodigde berekeningen worden uitgevoerd.

Aanpassing

De overlegreactie leidt tot aanpassing van het ontwerpbestemmingsplan. De toelichting, verbeelding en de planregels zullen worden gewijzigd, zoals hiervoor in het kopje “beantwoording” is aangegeven.

Gasunie

Op 21 juni 2017 heeft de Gasunie per mail gereageerd op het voorontwerpbestemmingsplan. De reactie is tijdig ontvangen.

Reactie

De Gasunie geeft aan dat het voorontwerpbestemmingsplan is getoetst aan het huidige externe veiligheidsbeleid van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu voor de aardgastransportleidingen, zoals bepaald in het per 1 januari 2011 in werking getreden Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevi). Op grond van deze toetsing komt de Gasunie tot de conclusie dat het plangebied buiten de 1% letaliteitgrens van de dichtstbijzijnde leiding van de Gasunie valt.

Beantwoording

Nu het plangebied buiten de 1% letaliteitgrens van de dichtstbijzijnde leiding van de Gasunie valt, heeft deze leiding geen invloed op de verdere planontwikkeling.

Aanpassing

De reactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Rijkswaterstaat

Op 11 juli 2017 heeft Rijkswaterstaat schriftelijk gereageerd op het voorontwerpbestemmingsplan. De brief is tijdig ontvangen en derhalve ontvankelijk.

Reactie

Rijkswaterstaat is beheerder van de nabij uw plangebied gelegen rijksweg A15 en ziet toe op een vlotte en veilige doorstroming van het verkeer. In het kader van de mobiliteitseffecten van het Facilitypoint, zoals beschreven in de toelichting op het bestemmingsplan vraagt Rijkswaterstaat om inzicht te geven in de consequenties van de verkeerstoename op de aansluitingen van de rijksweg en, indien nodig, in de te treffen maatregelen om de bereikbaarheid te garanderen en om bereikbaarheidsproblemen in de omgeving te beheersen. Op basis van de verwachte toename van het aantal verkeersbewegingen als gevolg van het Facilitypoint kan de ontwikkeling volgens Rijkswaterstaat consequenties hebben op de verkeersafwikkeling op de rotonde a/r A15/Peulenaan. Vandaar dat wordt gevraagd om de huidige en toekomstige verkeersafwikkeling op deze rotonde in beeld te brengen.

Verder vraagt Rijkswaterstaat aandacht voor vestigingsmogelijkheden voor een truckparking. Volgens Rijkswaterstaat zou het plangebied een geschikte locatie kunnen zijn voor de vestiging van een truckparking en vraagt de gemeente om daarover met Rijkswaterstaat in overleg te treden.

Beantwoording

In de toelichting op het bestemmingsplan is aangegeven dat de ontsluiting van het plangebied plaatsvindt via de Peulenlaan, die direct ten westen van het plangebied aansluit op de A15. Omdat de voorgenoemde wegen voldoende capaciteit hebben om extra verkeersbewegingen op te vangen en de afstand tussen de aansluiting op de A15 en de nieuwe functies relatief kort is, is gesteld dat de beoogde ontwikkeling niet tot een onacceptabele verkeerssituatie leidt. Rijkswaterstaat plaatst hier ten aanzien van de toename van het aantal verkeersbewegingen vraagtekens bij met betrekking tot de verkeersafwikkeling op de rotonde A15/Peulenlaan. In verband hiermede is uit het oogpunt van het zorgvuldigheid- en motiveringsbeginsel door adviesbureau Mobicon een mobiliteitsonderzoek uitgevoerd. Indien uit dit onderzoek blijkt dat de verkeersafwikkeling op de rotonde bij de A15 sterk verslechtert, zal worden bekeken welke maatregelen noodzakelijk zijn om de doorstroming te bevorderen.

Met betrekking tot de vraag naar vestigingsmogelijkheden voor een truckparking zijn wij van mening dat locatie Facilitypoint zich daarvoor niet leent in relatie tot de door de gemeenteraad gestelde kaders in de structuurvisie. Uiteraard is de gemeente wel bereid om mee te denken met Rijkswaterstaat indien zich in de gemeente andere mogelijkheden voordoen op locaties die goed bereikbaar zijn vanaf de Rijksweg A15.

Aanpassing

De vooroverlegreactie leidt tot aanpassing van het ontwerpbestemmingsplan. De toelichting op het bestemmingsplan (paragraaf verkeer en parkeren) zal worden aangepast naar aanleiding van de opmerkingen van Rijkswaterstaat.

Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

Op 7 juli 2017 heeft de Veiligheidsregio per mail gereageerd op het voorontwerpbestemmingsplan. De reactie is tijdig ontvangen.

Reactie

De Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid merkt op dat paragraaf 7.3 (Externe veiligheid) van de toelichting op het bestemmingsplan niet up-to-date is. De in paragraaf 7.3.2 genoemde kwantitatieve risicoanalyse (QRA) voor de A15 is verouderd. Er is inmiddels een nieuwe versie van het verplichte rekenprogramma RBM II (versie nr.: 2.3.0 build 535).

Verder geeft de Veiligheidsregio aan dat het niet mogelijk is om het plan te beoordelen als de gegevens van het LPG/LNG station niet beschikbaar zijn. Het afdekken daarvan in de planregels acht de Veiligheidsregio onvoldoende. Geadviseerd wordt om de impact van LPG en LNG op de Externe Veiligheid mee te nemen in het bestemmingsplan.

Beantwoording

De kwantitatieve risicoanalyse (QRA) voor de A15 is naar aanleiding van de vooroverlegreactie geactualiseerd. De nieuwe QRA is opgenomen in de bijlage van dit bestemmingsplan. De conclusie van de nieuwe QRA is niet gewijzigd. Kijkend naar de maatgevende kilometer van het groepsrisico (ter hoogte van de kern Hardinxveld-Giessendam direct ten oosten van het voorliggende plangebied gelegen) en de lage personendichtheid in de directe omgeving van het voorliggende plangebied, wordt de oriëntatiewaarde niet overschreden.

Naar aanleiding van de vooroverlegreactie heeft op 14 september 2017 een overleg plaatsgevonden met de Veiligheidsregio. Ook de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid en de initiatiefnemer waren bij dit overleg aanwezig. Hieruit is naar voren gekomen dat de verkoop van diesel en benzine qua risicoafstanden tot het vulpunt, de ondergrondse tanks en de afleverzuilen geen belemmering zijn voor de omgeving van het plangebied en een toekomstige horecavestiging binnen het plangebied.

Ten aanzien van de verkoop van LPG zijn de risicoafstanden afhankelijk van de LPG-doorzet per jaar in m³. Als zodanig is de LPG-doorzet ook gedefinieerd in artikel 1.45 van de begripsbepalingen. Door de initiatiefnemer is aangegeven dat het nog niet bekend is of er ook LPG geleverd wordt bij het nieuwe tankstation. Als daarvan sprake is zal de verwachte LPG-doorzet zeker onder de 1000 m³ per jaar liggen.

Op grond van de Regeling Externe Veiligheid gelden voor LPG tankstations voor het plaatsgebonden risico de volgende vaste risicoafstanden:

Doorzet (m3/jaar)	Afstand(m) vanaf het vulpunt	Afstand(m) vanaf ondergronds reservoir	Afstand (m) vanaf de afleverzuil
>1000	40	25	15
500 – 1000	35	25	15
< 500	25	25	15

Deze afstanden gelden als grenswaarde ten opzichte van kwetsbare objecten en als richtwaarde ten opzichte van beperkt kwetsbare objecten. Vastgesteld kan worden dat zich binnen de maximale afstand van 40 meter van het op de verbeelding van het bestemmingsplan opgenomen bouwvlak geen kwetsbare objecten als bedoeld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen bevinden.

Een bovenlokale horecavoorziening (bijv. een fastfoodrestaurant) wordt op grond van het Besluit externe veiligheid inrichtingen aangemerkt als een beperkt kwetsbaar object. Aangezien het bestemmingsplan Facilitypoint de vestiging van een dergelijk horecabedrijf mogelijk maakt, is op grond van de planregels (artikel 3.4.1) geregeld dat de opslag en verkoop van LPG alleen is toegestaan als:

1. er geen (beperkt) kwetsbare objecten binnen de PR10-6 contouren van het vulpunt, het reservoir en de afleverinstallatie zijn gelegen;
2. er uit een QRA is gebleken dat de oriëntatiewaarde niet wordt overschreden.

De tweede voorwaarde voor de verantwoordingsplicht van het groepsrisico is van toepassing binnen het invloedsgebied van 150 meter vanaf het vulpunt of het (ondergrondse) reservoir

Gelet op de door initiatiefnemer verstrekte informatie over de voorgenomen exploitatie van het tankstation en de verwachte LPG-doorzet (minder dan 1000 m3 per jaar) is het realiseren van een horecabedrijf en een tankstation met LPG binnen het bouwvlak qua risicoafstanden mogelijk.

Op grond van de Circulaire effectafstanden externe veiligheid LPG-tankstations voor besluiten met gevolgen voor de effecten van een ongeval d.d. 14 juni 2016 wordt het bevoegd gezag verzocht om rekening te houden met een effectafstand van 60 meter vanaf het vulpunt tot een beperkt kwetsbaar object als een horecavoorziening. Bij deze effectgerichte benadering is het effect dat bij een ongeval kan optreden maatgevend voor de veiligheidsnormen die gesteld worden. In dit kader dient de genoemde afstand van 60 meter in beginsel aangehouden te worden, maar is gemotiveerd afwijken toegestaan door het treffen van veiligheidsmaatregelen. De belangenafweging en de maatregelen gaan ten aanzien van beperkt kwetsbare objecten minder ver dan ten aanzien van kwetsbare objecten.

De afstand van 60 meter is gebaseerd op de effecten van het meest risicorelevante ongevalsscenario (het ongevalsscenario dat het meest bijdraagt aan het plaatsgebonden risico). In die zin bevat deze effectafstand tevens een risico-element. Het meest risicorelevante scenario voor een LPG-tankstation is een slangbreuk met een daarop volgende fakkelbrand van het ontsnapte LPG. Zestig meter is de afstand vanaf het vulpunt waarop slachtoffers kunnen vallen wanneer dit scenario optreedt. Op deze afstand is de warmtestraling 10 kW/m², samenvallend met de 1% letaliteitsgrens voor onbeschermde personen.

In de maatregelensfeer met betrekking tot een beperkt kwetsbaar object kan worden gedacht aan het slim positioneren van vluchtwegen in het gebouw en in de omgeving van gebouwen. Ook risicocommunicatie over de gevaaraspecten en handelingsperspectieven met gebruikers van objecten en/of een regelmatige ontruimingsoefening zijn mogelijke maatregelen. In het Activiteitenbesluit Milieubeheer is overigens opgenomen dat de exploitant van het tankstation een verantwoordelijkheid heeft met betrekking tot de training en opleiding van het personeel.

De bovengenoemde circulaire is echter niet van toepassing op LPG-tankstations voor zover op basis van het Bevi de risicoafstanden worden bepaald door middel van een kwantitatieve risicoanalyse (QRA). Voor dergelijke gevallen wordt volstaan met de bepaling van het plaatsgebonden risico en groepsrisico op grond van die berekening. Zoals in de planregels is bepaald, is de verkoop van LPG alleen toegestaan als uit een QRA is gebleken dat de oriëntatiewaarde niet wordt overschreden. Dit laat overigens onverlet dat de exploitant van het tankstation bij verkoop van LPG altijd de keuze heeft om het vulpunt op een minimale afstand van 60 meter te positioneren.

Wat betreft de verkoop van LNG (Liquefied/liquid Natural Gas of te wel vloeibaar aardgas) wordt het volgende overwogen. Een LNG tankstation valt nog niet onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen

(Bevi). Omdat het langere tijd in beslag neemt om het Bevi aan te passen is de minister van Infrastructuur en Milieu voornemens om dit in de modernisering van het omgevingsbeleid mee te nemen. Om de komende periode (tot 2018) te overbruggen is voor het bevoegd gezag (vergunningverlening en ruimtelijke ordening) de Circulaire externe veiligheid LNG-tankstations opgesteld. In deze circulaire is het interim beleid ten aanzien van de beoordeling van externe veiligheidsrisico's van LNG tankstations opgenomen.

De situatie kan zich voordoen dat binnen een LNG-tankstation activiteiten plaatsvinden waarvoor op grond van het Bevi vaste afstanden zijn vastgesteld, zoals een installatie voor het afleveren van LPG. In dat geval wordt aangegeven in de Circulaire externe veiligheid LNG tankstations om de inrichting als geheel te beschouwen als een niet-categoriale inrichting en de risico's voor de gehele inrichting te berekenen (voor de gehele inrichting een QRA uit te voeren). Ook hierbij geldt onverkort het verzoek een minimumafstand van 50 meter aan te houden tot (beperkt) kwetsbare objecten gerekend vanuit de LNG installatie. Daarnaast gelden in een dergelijke situatie ook de minimumafstanden voor LPG-installatie zoals opgenomen in bijlage 1 van het Revi.

Door de exploitant van het tankstation is contact opgenomen met de leverancier van LNG. Daaruit is naar voren gekomen dat qua veiligheidscontouren en afstanden tot gebouwen van derden voldaan kan worden aan de vereisten. Dit vraagt echter wel om een nauwe afstemming met de inrichting van het tankstation en de aanleg van leidingwerk etc.

Gelet op het vorenstaande is ook voor LNG in de planregels bepaald dat er geen (beperkt) kwetsbare objecten binnen de PR10-6 contouren van het vulpunt, het reservoir en de afleverinstallatie mogen liggen en dat verkoop daarnaast alleen is toegestaan als er uit een QRA is gebleken dat de oriëntatiewaarde niet wordt overschreden.

Tot slot wordt over de eventuele verkoop van CNG het volgende overwogen. Er zijn voor CNG in het Activiteitenbesluit minimumafstanden opgenomen tussen een afleverzuil en de bufferopslag van gecompriemd aardgas binnen de inrichting en (beperkt) kwetsbare objecten die zich buiten de inrichting bevinden. Deze afstanden verschillen met de doorzet (aantal voertuigen per etmaal, onderverdeeld naar personenauto's en bussen) en de grootte van de buffertank (art. 3.18 Activiteitenbesluit). De grootste afstand voor CNG is in volgens artikel 3.18 van het Activiteitenbesluit milieubeheer een afstand van 20 m genoemd tussen afleverstations voor gecompriemd aardgas en (beperkt) kwetsbare objecten. Aan deze afstand kan in de onderhavige situatie ruimschoots worden voldaan.

Aanpassing

De vooroverlegreactie leidt tot aanpassing van de toelichting op het ontwerpbestemmingsplan, in die zin dat de bovenvermelde informatie daarin wordt verwerkt.

Rijksvastgoedbedrijf

Op 28 augustus 2017 heeft het Rijksvastgoedbedrijf per mail gereageerd op het voorontwerpbestemmingsplan. De reactie is buiten de termijn tijdig ontvangen, maar dat is het gevolg van een telefonisch onderhoud tussen de gemeente en het Rijksvastgoedbedrijf na afloop van de terinzageleggingstermijn over de militaire laagvliegzone over Hardinxveld-Giessendam.

Reactie

Het Rijksvastgoedbedrijf bevestigt dat de locatie Facilitypoint binnen de zone van de laagvliegroute VO (voor helikopters en lichte vliegtuigen) valt. De hartlijn van de route ligt aan de overkant van de Merwede, maar de navigatiezone ligt over het plangebied heen. Aangegeven wordt dat de laagvliegroute tegenwoordig geen bouwhoogtebeperkingen meer oplegt. Desalniettemin wordt aan de gemeente gevraagd om de laagvliegroute als aanduiding op te nemen in het bestemmingsplan. Het laagvliegen is een kleine, maar voor de opleiding en training van militaire vliegers belangrijke activiteit. De toename van windturbines, telecommasten, hoogspanningsverbindingen en andere hoge bouwwerken zoals ook de reclamemast in het bestemmingsplan Facilitypoint, maakt het ongestoord oefenen op deze route steeds moeilijker. Ter plaatse van Hardinxveld en Sliedrecht moeten de vliegers echter al van de hartlijn afwijken in verband met de windturbines langs de A15 en ze moeten omhoog vanwege de hoogspanningsmasten die de Merwede kruisen. De plaatsing van de beoogde reclamezuil kan in dit opzicht de problematiek nauwelijks verergeren. Daarom ontmoet de plaatsing van de reclamemast geen bezwaar van Defensie. Het Rijksvastgoedbedrijf stelt het zeer op prijs wanneer de gemeente bij de planning van andere projecten in een vroeg stadium contact zoekt over de vraag of een voorgenomen (hoog) bouwwerk invloed kan hebben op het gebruik van de laagvliegroute.

Beantwoording

In het geldende bestemmingsplan "Hardinxveld-Giessendam, bebouwd gebied" is de militaire laagvliegroute op de verbeelding aangeduid. Van deze aanduiding gaat zowel voor initiatiefnemers van hoogbouwprojecten in de gemeente als de gemeente zelf bij de plantoetsing een signaalwerking uit. Daardoor kan het Rijksvastgoedbedrijf in een vroeg stadium om advies worden gevraagd. Feitelijk wordt daardoor al rekening gehouden met de wens van het Rijksvastgoedbedrijf om vanwege de militaire laagvliegroute tijdig bij plannen betrokken te worden.

Vastgesteld is dat in het voorontwerpbestemmingsplan "Facilitypoint" ten onrechte de laagvliegroute niet op de verbeelding is aangegeven. Dit zal worden hersteld en aan de planregels zal een artikel worden toegevoegd over de gebiedsaanduiding.

Aanpassing

De overlegreactie leidt tot aanpassing van het bestemmingsplan, in die zin dat op de verbeelding de laagvliegroute door middel van een gebiedsaanduiding zal worden opgenomen en aan de planregels een artikel over de gebiedsaanduiding zal worden toegevoegd (zie hoofdstuk 4 Ambtshalve aanpassingen planregels).

3. INSpraakREACTIES

Het voorontwerpbestemmingsplan "Facilitypoint" heeft op grond van de gemeentelijke inspraakverordening ter inzage gelegen. Binnen de termijn van ter inzage legging zijn 5 inspraakreacties ontvangen. De binnengekomen inspraakreacties zijn hierna samengevat weergegeven en beantwoord.

Insprekers 1 hebben als diverse bewoners van de Apollostraat te Hardinxveld-Giessendam gezamenlijk een inspraakreactie ingediend. Deze reactie is op 12 juli 2017 bij de gemeente ontvangen en derhalve tijdig ingediend. De brief bevat 27 onderdelen die zijn ingedeeld op volgorde van de toelichting van het voorontwerpbestemmingsplan "Facilitypoint" Onderstaand worden deze onderdelen beschreven en per onderdeel voorzien van de gemeentelijke beantwoording incl. eventuele aanpassing van het bestemmingsplan.

1. Reactie op tekst over groenzone in hoofdstuk 2 van de toelichting

Volgens insprekers is deze groene zone ontstaan uit een deel van het park gelegen tussen de uitmonding van de Buiten Giessen en de gemeentegrens met Sliedrecht. Het park bestaat uit heesters en bomen met aangelegde wandelpaden. Tijdens de verbreding van de naastliggende A15 is zonder vooraankondiging in een deel van het park, wat nu de groene zone genoemd wordt, de beplanting verwijderd op enkele grotere bomen na. Destijds is de belofte gedaan het park opnieuw in te richten met nieuwe beplanting. Deze belofte is de gemeente niet nagekomen en heeft er alleen maar op aangestuurd deze groene zone een onderdeel te maken van het tegenoverliggende industrieterrein de Peulen.

Beantwoording

In de voorgaande structuurvisie is reeds de ambitie uitgesproken om het bedoelde gebied te ontwikkelen. In de huidige structuurvisie is deze ambitie gecontinueerd en is het onderhavige plangebied aangemerkt als 'voorzieningsstrook'. In de structuurvisie worden reeds de mogelijkheden benoemd om een tankstation te realiseren in de groenzone, eventueel in combinatie met aanvullende voorzieningen. Volgens het horecabeleid van de gemeente past op de locatie een horecavoorziening met bovenlokale werking. Hierdoor ontstaat een 'Facilitypoint', dat mede is gericht op het verkeer op de A15. Bij de uitwerking van de plannen wordt gehouden met het laankarakter en zullen de ter plaatse van het plangebied aanwezige bomen langs de Peulenlaan zoveel als mogelijk gehandhaafd blijven. Kaderstellend is er door de gemeenteraad derhalve voor gekozen om ter plaatse van het plangebied een voorzieningsstrook aan te leggen in plaats van de aanleg van een "parkachtig" gebied.

Dit neemt niet weg dat het gedeelte vanaf het tankstation richting de Giessen groen zal worden heringericht, waarbij rekening wordt gehouden met de aanleg van watercompensatie en herplant van de bomen die verdwijnen als gevolg van het Facilitypoint (zie ook de punten 7 en 10 van deze beantwoording).

Aanpassing

Dit onderdeel van de inspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

2. **Reactie op tekst over Kola-richtlijn in hoofdstuk 3.1 van de toelichting**

Insprekers vinden dat er niet voldaan wordt aan alle slagboomcriteria. Eén zijde van de geplande reclamemast wordt voorzien van een digitaal en dynamisch scherm. Dat betekent dat het mogelijk is hierop verspringende beelden te vertonen. Insprekers stellen dat gelijk aan bewegende beelden. Daarom voldoet deze mast niet aan de eisen gesteld in de Kola-richtlijn en zou derhalve niet in deze vorm kunnen worden opgericht.

Beantwoording

Volgens de Kola-richtlijn zijn digitale borden toegestaan. Erkend wordt dat digitale borden door hun lichtintensiteit opvallender zijn dan analoge borden. Bewegende beelden op een digitaal scherm zijn zo opvallend, dat een situatie ontstaat die in het kader van verkeersveiligheid onwenselijk is. Daarom zijn bewegende beelden niet toegestaan. Bewegende beelden zijn echter in de zin van de Kola-richtlijn niet gelijk te stellen met verspringende beelden. Het (digitaal) wisselen van stationaire beelden – waarvan bij de reclamemast aan de Peulenlaan aan één zijde sprake zal zijn – is volgens de richtlijn toegestaan. Beelden en teksten op digitale borden mogen dan niet vaker dan 1 maal per 6 seconden wisselen en de beelden mogen niet aan elkaar gerelateerd zijn. Ter vergelijking: de bestaande reclamemast aan de Kade te Hardinxveld-Giessendam heeft in de rijrichting Gorinchem-Rotterdam een vergelijkbaar digitaal bord.

Aanpassing

Dit onderdeel van de inspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

3. **Reactie op tekst over onder a. van de Ladder voor duurzame verstedelijking in hoofdstuk 3.2 van de toelichting.**

Insprekers vinden dat niet voldaan wordt aan punt a. van de ladder voor duurzame verstedelijking. De realisatie van een benzineservicestation is de wens van één lokale ondernemer, die reeds in het bezit is van een dergelijk station op korte afstand binnen 1 km van de gewenste nieuwe locatie. De behoefte aan een extra benzineservicestation is bij de inwoners van Hardinxveld-Giessendam niet aantoonbaar aanwezig.

Daarnaast is de realisatie van een zelfstandige horecagelegenheid in de vorm van een fastfoodrestaurant geen lokale behoefte. Dat verschillende ondernemers van buiten belangstelling tonen is duidelijk, maar tot nu toe hebben verschillende partijen al afgehaakt en daarmee wordt duidelijk dat die behoefte niet zo dringend is. Ook hier geldt dat de bewoners van Hardinxveld-Giessendam geen aantoonbare behoefte hebben aan een fastfoodrestaurant. De inwoners van Hardinxveld-Giessendam hebben de beschikking over diverse fastfoodmogelijkheden en cafetaria's in het dorp, die in eigendom zijn van lokale ondernemers. Deze worden door de vestiging van een fastfoodrestaurant in eigendom van multinationals ernstig bedreigd in hun mogelijkheden. Ook in deze is er geen lokale behoefte aangetoond. Daarnaast speelt in deze gemeente de aandacht voor de zondagsrust een grote rol. Een vestiging van een fastfoodrestaurant met een openstelling van 7 dagen per week en wellicht 24 uur per dag is een grote inbreuk op deze wens van vele bewoners. Ook in deze bestaat geen aangetoonde lokale behoefte, in tegendeel: bewoners maken zich daar zorgen over. (zie eerdere ingezonden brieven in de lokale media).

Inmiddels is de realisatie van een fastfoodrestaurant binnen 10 km van de beoogde vestiging een vaststaand feit. Een nieuwe ontwikkeling is daarmee ook geen aanvulling meer op het reeds bestaande aanbod. Daarnaast vinden insprekers dat een gemeente in de huidige tijd vraagtekens moet plaatsen bij het faciliteren van een fastfood eetmogelijkheid binnen hun grenzen. Er komen steeds meer verontruste berichten van deskundigen over het humane voedingspatroon, waarvan obesitas één van de gevolgen van de fastfoodcultuur is. De gevolgen op de gezondheid en de kosten, die daar door de samenleving in de toekomst voor moeten worden gemaakt, zijn hoog. Insprekers vinden dat de gemeente zijn verantwoordelijkheid dient te nemen en een vestiging van een fastfoodrestaurant niet moet faciliteren.

Beantwoording

Op 1 juli 2017 is de 'Ladder voor duurzame verstedelijking' gewijzigd. Deze wijziging heeft als doel de regeling te vereenvoudigen. De tekst wordt teruggebracht tot de essentie; de drie treden worden losgelaten en vervangen door de volgende tekst in art. 3.16 Besluit ruimtelijke ordening:

De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien”.

In de eerste plaats wordt vastgesteld dat de ontwikkeling van het plangebied betrekking heeft op een stedelijke ontwikkeling binnen bestaand stedelijk gebied. Er kan in de toelichting op het bestemmingsplan “Facilitypoint” daarom volstaan worden met een beschrijving van de behoefte aan de ontwikkeling. Hierover het volgende.

Wat betreft de ontwikkeling van een tankstation wordt opgemerkt dat het huidige tankstation aan de Industriestraat kleinschalig is, qua ligging niet ideaal en op termijn niet meer zal voldoen aan de eisen van de tijd. In die zin is de bouw van een nieuw tankstation bij de entree van de gemeente direct langs de Peulenlaan ruimtelijk gezien een goede keuze. Door Lukoil is meerdere keren aangegeven dat het Facilitypoint zowel qua ligging als potentieel een prima vestigingslocatie is. Of het tankstation nu wordt gerealiseerd voor een exploitatie door Lukoil of dat Nieuwe Merwede Beheer B.V. een tankstation bouwt voor een andere exploitant maakt in dit opzicht geen verschil.

Dit neemt niet weg dat het de bedoeling is dat het bestaande tankstation aan de Industriestraat eindigt, hetzij door verplaatsing naar de Peulenlaan, hetzij door beëindiging van het tankstation na afloop van de huurperiode. De locatie aan de Industriestraat zal bij de bouw van een nieuw tankstation aan de Peulenlaan qua businessmodel immers minder aantrekkelijk worden. Op de achterblijfolocatie aan de Industriestraat komt dan geen tankstation terug en wordt benut voor andere bedrijfsdoeleinden. Daarover zijn contractueel afspraken vastgelegd.

Het bestaan van twee tankstations op relatief korte afstand van elkaar zou zich overigens ook kunnen voordoen binnen de bestaande planologische mogelijkheden op het bedrijventerrein. De vestiging van een tankstation zonder LPG valt namelijk in de milieucategorie 2 en een tankstation met een LPG doorzet van minder dan 1000 m3 in categorie 3.2. In beide gevallen categorieën die blijven binnen de maximaal toelaatbare categorie op grond van bestemmingsplan “Hardinxveld-Giessendam, bebouwd gebied”.

In het Horecabeleid 2012-2016 is als beleidsuitgangspunt opgenomen dat in het gebied langs de A15 de ontwikkeling van horeca die bovenlokale werking heeft, mogelijk is. In het verleden is door een bekende fastfoodketen (Burger King) belangstelling getoond voor de onderhavige locatie aangrenzend aan het te vestigen tankstation. Meer recentelijk heeft McDonald’s het oog laten vallen op de onderhavige locatie hetgeen heeft geresulteerd in diverse overleggen met deze partij. Dit toont aan dat standaardformules interesse hebben in de locatie en bevestigt dat de zone tussen de A15 en de Peulenlaan, dicht bij de op- en afrit, voor een horecaketten een gunstige locatie is.

Mocht een fastfoodketen in de komende periode afhaken voor de locatie dan heeft de initiatiefnemer voor het tankstation aangegeven andere horecavoorzieningen met een bovenlokale werking te zullen benaderen voor de horecapositie. Dit ook vanwege de positieve wisselwerking die daardoor optreedt voor zijn tankstation. Het aanbod in het ontwerpbestemmingsplan zal zich daarbij niet beperken tot een fastfoodrestaurant maar in bredere zin tot een bovenlokale horecavoorziening (zie ook laatste alinea bij de beantwoording van punt 14 en hoofdstuk 3 over de ambtshalve aanpassingen).

Het opnemen van een planologische mogelijkheid voor de vestiging van een bovenlokale horecavoorziening in het bestemmingsplan “Facilitypoint” heeft tot gevolg dat snel kan worden ingespeeld op de wensen van een eventuele gegadigde. Bij concrete belangstelling kan dan snel worden geschakeld naar een vergunningstraject.

Wat betreft het aspect zondagsrust wordt uit praktisch oogpunt verwezen naar de beantwoording van inspraakreactie 2 van deze Nota overleg- en inspraakreacties.

In het programma Ruimte van de provincie Zuid-Holland wordt aangegeven dat de provincie streeft naar een concurrerend vestigingsklimaat. Daarvoor dienen bedrijven voldoende passende ruimte tot hun beschikking te hebben om te kunnen ondernemen. Ook in de Visie Ruimte & Mobiliteit staat genoemd dat de provincie streeft naar een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor ondernemers.

Gezien het vorenstaande is de gemeente van mening dat sprake is van een behoefte en in dit opzicht voldaan wordt aan het provinciale beleid. Door de provincie Zuid-Holland is in het kader van het vooroverleg geen reactie ingediend op het voorontwerpbestemmingsplan.

Aanpassing

Dit onderdeel van de inspraakreactie leidt tot aanpassing van het bestemmingsplan in die zin dat de tekst over de 'Ladder voor duurzame verstedelijking' wordt aangepast aan de wijziging van de 'Ladder voor duurzame verstedelijking' per 1 juli 2017 en daarbij ook de vestigingsruimte voor een bovenlokaal horecabedrijf wordt betrokken.

4. Reactie op tekst over onder b. van de Ladder voor duurzame verstedelijking in hoofdstuk 3.2 van de toelichting.

Insprekers vinden dat binnen duurzame verstedelijking ook ruimte voor groen moet zijn. Juist de beoogde plaats voor vestiging van het Facilitypoint is een uitgelezen kans voor een groene bestemming, gelegen tussen de A15 en een industrieterrein. Dit komt de gezondheid van de aanwonende bewoners en bedrijfsmedewerkers van het industrieterrein ten goede. Veel van deze medewerkers maken in de pauze gebruik van deze groenstrook en aanliggend park. Insprekers vinden dan ook dat ook op deze gronden de huidige bestemming groen gehandhaafd moet blijven en niet omgezet dient te worden naar een industriële bestemming.

Beantwoording

Zoals onder punt 3. van deze Nota overleg- en inspraakreacties is beschreven bevindt het plangebied zich binnen bestaand stedelijk gebied. De beoogde ontwikkeling heeft betrekking op de transformatie van een groenstrook aan de rand van een bedrijventerrein, naar een gemene bestemming met bedrijvigheid en horeca. Deze intensivering van bestaande ruimte is passend binnen de gemeentelijke structuurvisie en het gemeentelijke horecabeleid. Dat insprekers graag een andere invulling van het plangebied hadden gezien is duidelijk, maar dit betekent niet dat de ontwikkeling niet voldoet aan de Ladder voor duurzame verstedelijking.

Aanpassing

Dit onderdeel van de inspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

5. Reactie op tekst over Horecanota in hoofdstuk 3.4 van de toelichting.

Insprekers merken op dat de gemeente het beleid baseert op de Horecanota, waarin beleid vastgesteld is voor 2012-2016 en daarmee op oude gronden, waarbij de gemeente per definitie voorbijgaat aan nieuw actuele ontwikkelingen.

Insprekers stellen dat er hier geen sprake is van een beperkt ontwikkelen van een horeca aanbod. Een groot fastfoodrestaurant, met daarnaast een benzineservicestation met kleine horeca en winkel, is geen beperkte ontwikkeling.

Verder stellen insprekers opnieuw dat de voornoemde ontwikkeling geen meerwaarde voor het totale voorzieningenaanbod voor Hardinxveld-Giessendam betekent.

Beantwoording

Dat de Horecanota qua benaming voorzien is van een bepaalde tijds aanduiding betekent niet dat na afloop van die periode de beleidsuitgangspunten uit de Horecanota geen betekenis meer hebben. Dat zou in casu ook bijzonder zijn, omdat de ontwikkeling van het Facilitypoint en het daarbinnen bieden van een vestigingslocatie voor horeca met een bovenlokale werking, qua planvorming reeds aan de orde was in de periode 2012 -2016. Ook in 2017 is de gemeenteraad op verschillende momenten op de hoogte gesteld van de plannen voor het Facilitypoint. Zowel in privaatrechtelijk als publiekrechtelijk opzicht. De gemeenteraad heeft daarbij geen andere kaders meegegeven met betrekking tot de vestiging van een bovenlokale horecavoorziening in het plangebied. Aan de beleidsuitgangspunten van de Horecanota 2012-2016 komt derhalve nog steeds betekenis toe. De gemeenteraad heeft zich inhoudelijk over dit beleidskader niet andersluidend uitgesproken.

Aanpassing

Dit onderdeel van de inspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

6. **Reactie op tekst over groenbeleidsplan in hoofdstuk 3.4 van de toelichting.**

De gemeente is zelf veroorzaker geweest voor het versnipperen van deze groene eenheid en is afspraken tot herstel niet na gekomen. Insprekers stellen dat de gemeente onbetrouwbaar heeft gehandeld. De tennisvereniging en het gronddepot zijn tot voor de verbreding van de A15 een onderdeel geweest van het park en hebben niet bijgedragen aan de versnippering. De carpoolplaats bevindt zich helemaal aan het einde van de groenstrook en draagt ook niet bij aan de versnippering. Insprekers bestrijden ook dat de groenstrook geen belangrijke waarde meer heeft als park.

Beantwoording

Los van eventuele oorzaken en besluitvormingsprocessen kan niet ontkend worden dat het gebied vanaf de rotonde tot aan de woningen van de Apollostraat in de huidige situatie versnipperd is door de aanwezigheid van een tennisvereniging, een voormalig gronddepot en een carpoolplaats. Gelet hierop heeft het gebied in het algemeen en het plangebied in het bijzonder geen belangrijke waarde als park. Bovendien heeft de gemeenteraad de locatie in de gemeentelijke structuurvisie aangeduid als transformatiegebied. Daarnaast heeft de gemeenteraad specifiek ingestemd met de kaders van het project Facilitypoint, zoals vervat in het voorontwerpbestemmingsplan.

Aanpassing

Dit onderdeel van de inspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

7. **Reactie op tekst over bomenbeleidsplan en Groene Kaart in hoofdstuk 3.4 van de toelichting.**

De bufferende functie van bomen tussen de snelweg A15 en de bebouwing geldt voor alle bomen. Ook die bomen die in het voorliggende plan gebied staan hebben deze functie. Aangezien deze bomen dienen te verdwijnen en er tevens een aantal bomen uit de laan rij naast de Peulenlaan worden verwijderd ten behoeve van de verschillende in- en uitritten van de voorzieningen, heeft dit een vermindering van de bufferende functie als gevolg. Directe compensatie in dit gebied is niet mogelijk. Insprekers stemmen dan ook niet in met het verwijderen van deze (inmiddels) monumentale bomen

Beantwoording

Op grond van de Groene Kaart is de locatie Facilitypoint gelegen in de bufferzone tussen de snelweg A15 en de bebouwing. In het Bomenbeleidsplan is in zijn algemeenheid voor de bufferzone A15 benoemd dat de bomen de weg aan het oog onttrekken, stof filteren en zorgen voor een inpassing van de weg. Dit geldt volgens het beleidsplan zondermeer voor locaties waar bomen zijn gesitueerd tussen woningen en weg.

Kijkend naar de locatie Facilitypoint binnen de bufferzone - die in west-oostelijke richting over het gehele grondgebied van de gemeente loopt - valt op dat in het bomenbeleidsplan genoemde belangen in mindere mate aan de orde zijn voor het gedeelte waar de A15 het bedrijventerrein de Peulen passeert. Ter hoogte van het Facilitypoint zijn geen woningen aanwezig en wordt de Rijksweg A15 door geluidschermen onttrokken aan het zicht. Het filteren van stof is gezien de lage achtergrondconcentraties (zie paragraaf Luchtkwaliteit in het ontwerpbestemmingsplan) niet van doorslaggevend belang, ook omdat het voorliggende bestemmingsplan geen gevoelige bestemming in het kader van de luchtkwaliteitseisen mogelijk maakt.

Bij de toekomstige inrichting van het plangebied wordt rekening gehouden met de functie van de Peulenlaan als entree van de gemeente en blijft de laanstructuur behouden. Zo gaan recente inrichtingsvoorstellen uit van de bestaande inrit naar de carpoolplaats. Niet te voorkomen is dat als gevolg van het project een aantal bomen gekapt wordt. Hiervoor zal een omgevingsvergunning worden aangevraagd. In het kader van de groene herinrichting vanaf de oostelijke grens van het plangebied richting de Giessen zal een directe compensatie plaatsvinden van het aantal te kappen bomen. Per saldo blijft qua aantal bomen de bufferende functie dus ongewijzigd.

Aanpassing

Dit onderdeel van de inspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

8. **Reactie op tekst over Beeldkwaliteit in hoofdstuk 4.3 van de toelichting.**

Insprekers hebben wij al duidelijk gemaakt dat de reclamemast niet voldoet aan de regels gesteld in het KOLA-besluit. Daarnaast vinden zij dat de mast door de beeldkwaliteit en hoogte bijdraagt aan de horizonvervuiling. Het licht, dat de mast uitzendt in de donkere uren, geeft een dermate vorm van lichtvervuiling, dat deze invloed heeft op de gezondheid van mens en dier. Tevens is dit esthetisch onwenselijk in een cultuurlandschap met historische waarden, zoals de Alblasserwaard. Daarnaast is de mast gelegen op de rand van het natuurgebied de Biesbosch. Met de plaatsing van een reclamemast wordt niet voldaan aan de regels gesteld in het Natura 2000 besluit, waaronder de Biesbosch valt.

Beantwoording

Eerder is reeds aangetoond dat de reclamemast voldoet aan de KOLA richtlijn, ook wat betreft het gebruik van digitale reclame en verlichting. Van een schadelijke invloed op de gezondheid van mens en dier is de gemeente niet gebleken en ook niet door insprekers aangetoond. In relatie tot de reeds aanwezige reclamemast zijn de gemeente ook geen gezondheidsklachten bekend.

Aan de stedenbouwkundige aanvaardbaarheid van de reclamemast ligt een deskundigenadvies ten grondslag. Daarin wordt onder andere overwogen dat randen van de A15 vooral een stedelijk karakter hebben en dat in die context een reclamemast geen vreemd object is. Wat betreft horizonvervuiling wordt in de eerste plaats opgemerkt dat de stedenbouwkundige een sober, doelmatig en functioneel type mast aanbevelenswaardig acht en vervolgens constateert dat het beoogde reclamemast daaraan voldoet. Verder bevindt zich in de nabijheid van de reclamemast een bovengrondse hoogspanningstracé met de bijbehorende hoogspanningsmasten. Van een ongestoorde horizonsbeleving is in de bestaande situatie geen sprake. In dit opzicht heeft de plaatsing van de reclamemast relatief een beperkt effect.

Met betrekking tot de beeldkwaliteit van de reclamemast wordt overwogen dat de gemeente sinds 1 januari 2017 niet meer beschikt over een welstandsbeleid en vanuit deze invalshoek formeel geen invloed meer heeft op de uiterlijke verschijningsvorm van de reclamemast. Dit neemt niet weg dat de exploitant van de reclamemast zich conformeert aan het hiervoor genoemde stedenbouwkundige advies over het type reclamemast.

Over de plaats en het lichteffect van de reclamemast in relatie tot het Natura 2000 gebied de Biesbosch wordt onder verwijzing naar het uitgevoerde Flora- en faunaonderzoek, het volgende opgemerkt. De reclamemast staat in tegenstelling tot hetgeen insprekers stellen, niet op de rand van het Natura 2000-gebied De Biesbosch. De Rijksweg A15 en de rivier De Merwede (tevens vaarroute) bevinden zich nog tussen de mastpositie en het Natura 2000-gebied. De tussenliggende afstand beslaat circa 600 meter. Gelet op deze afstand en de omstandigheid dat het digitale scherm in zuidwestelijke richting – en dus van het Natura 2000-gebied af - is georiënteerd, zal de reclamemast qua licht geen nadelig hebben op het Natura 2000-gebied. Het Natura 2000 ontwerpbeheerplan De Biesbosch hanteert een grens van 400 meter als voldoende afstand om verstoring van licht te voorkomen op soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen gelden.

Voor de hoeveelheid licht van de reclamemast die naar het omliggend gebied uitstraalt geldt dat, voor zowel het Natura2000 gebied als de omliggende bebouwing, het reclameobject binnen de grenswaarde blijft. Deze grenswaarde voor de oppervlakteluminantie bedraagt op grond van de Richtlijn Lichthinder – waarnaar in de Kola richtlijn wordt verwezen - 600 cd/m² vanwege de oppervlakte van de reclame-uiting groter dan 10 m² en de ligging aan de (rand van) een stedelijk gebied.

Overigens heeft het voor reclamemakers in de praktijk voordelen om de luminantie af te stemmen op het lichtniveau van de omgeving, waarbij de luminantie 's nachts ver onder de in de Richtlijn Lichthinder toegestane grenswaarden zal blijven. Als de luminantie in verhouding tot het omgevingslicht namelijk te hoog is, is de boodschap minder goed leesbaar.

Aanpassing

Dit onderdeel van de inspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

9. **Reactie op tekst over Verkeersstructuur in hoofdstuk 4.5 van de toelichting.**

De berekening die is uitgevoerd geeft aan dat er een tekort aan parkeerplaatsen is. Door aannames dat een fastfoodrestaurant vergelijkbaar is met een cafetaria wordt aangenomen dat er minder parkeerplaatsen nodig zijn. Insprekers vinden dat een gevaarlijke ontwikkeling. Zij vrezen dan ook parkeeroverlast in de nabije omgeving van het restaurant.

Door gebruik te maken van parkeerplaatsen van de carpoolplaats gaat de gemeente voorbij aan een duurzaam gebruik van het autoverkeer. Wanneer in de toekomst een vorm van rekeningrijden ingevoerd gaat worden en de fileoverlast op de A15 gaat toenemen, voorzien insprekers een groter gebruik van de carpoolplaats. Dat zal dan leiden tot een tekort aan parkeerplaatsen en parkeeroverlast in de nabije omgeving. Insprekers vinden dat de voorstelling van de parkeerbehoefte in de voorgestelde plannen geen realistisch beeld schetst richting de toekomst.

Beantwoording

De berekening van het aantal benodigde parkeerplaatsen in de toelichting van het bestemmingsplan is gebaseerd op een brutovloeroppervlakte van een fastfoodrestaurant van maximaal 600 m². Dit omdat op het moment van opstellen van het voorontwerpbestemmingsplan sprake was van een vestiging van een fastfoodrestaurant met die oppervlakte. In een later stadium is deze brutovloeroppervlakte verkleind naar 500 m². Met deze oppervlakte - die in artikel 3 van de planregels van het ontwerpbestemmingsplan zal worden verankerd - doet het genoemde tekort aan parkeerplaatsen zich niet meer voor. In combinatie met het beoogde dubbelgebruik van de carpoolplaats en het feit dat de piekmomenten van een fastfoodrestaurant in het weekend zijn gelegen (wanneer de carpoolplaats vrijwel niet benut wordt), is de gemeente van mening dat de aanleg van voldoende parkeerplaatsen planologisch is geborgd door de parkeernorm specifiek in de planregels (artikel 3.3.3) op te nemen.

Wat betreft de parkeernorm van 10 parkeerplaatsen per 100 m² bvo voor een fastfoodrestaurant is een relatie gelegd met de in de CROW-richtlijn genoemde functies van 'restaurant' en 'cafetaria'. Hierbij is rekening gehouden met de marge die wordt bepleit in de richtlijn ten aanzien van de functie cafetaria, de kortere parkeerduur dan bij een regulier restaurant en het feit dat een fastfoodrestaurant meer bezocht wordt door gezinnen (meerdere personen in één voertuig) dan bij een gewoon restaurant.

Zoals eerder in deze nota genoemd wordt in het ontwerpbestemmingsplan de vestigingsmogelijkheid niet uitsluitend wordt beperkt tot een fastfoodrestaurant maar zijn in bredere zin ook andere bovenlokale horecabedrijven mogelijk. Voor het bepalen van de parkeernorm voor een bovenlokaal horecabedrijf wordt teruggevallen op artikel 10.4 van de planregels waarin een algemene parkeerregeling is opgenomen.

De gemeente voorziet gebaseerd op het huidige gebruik van de carpoolplaats en de reeds bestaande filedruk op de A15 geen toename in het gebruik van het aantal carpoolparkeerplaatsen. Mocht een (beperkte) toename zich desondanks wel voordoen dan blijft dubbelgebruik mogelijk van het totaal aantal parkeerplaatsen, dat hoger ligt dan het huidige aantal parkeerplaatsen. Het grootste gebruik van de parkeerplaatsen voor de horecavoorziening zal zich namelijk voordoen in weekenden en aan het einde van de middag/begin van de avond, zijnde momenten waarop nagenoeg geen gebruik wordt gemaakt van de carpoolplaats.

Aanpassing

Dit onderdeel van de inspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan. Ambtshalve zal wel in artikel 3.4.1 onder e. van het ontwerpbestemmingsplan worden geregeld dat een bovenlokale horecavoorziening niet meer mag bedragen dan 500 m² bvo in plaats van de in het voorontwerpbestemmingsplan opgenomen 600 m² bvo.

10. **Reactie op tekst over Water in hoofdstuk 5 van de toelichting.**

De watercompensatie is voor insprekers een hekel punt. Aangezien de watercompensatie in hetzelfde peilgebied gezocht moet worden en de woningen aan de Apollostraat onderdeel uitmaken van dat peilgebied zijn bewoners van deze straat ongerust over de watercompensatiemaatregelen. Bewoners van de Apollostraat gaan niet akkoord met het zoeken naar compensatie in de vaarsloot en aangelegen park tussen de huizen en de A15.

Dit zou een ernstige bedreiging van het woonklimaat vormen voor de bewoners. Door geen concrete plannen voor watercompensatie te presenteren in het voorontwerpbestemmingsplan, is het plan onvolledig en dient daarom verworpen te worden.

Beantwoording

Met betrekking tot de watercompensatie stellen insprekers terecht dat deze plaats dient te vinden binnen hetzelfde peilgebied. Hierover is reeds afstemming geweest met het waterschap Rivierenland. De watercompensatie is daarom voorzien in het gebied vanaf het Facilitypoint en de Giessen. Zoals vermeld in de toelichting van het bestemmingsplan is sprake van een compensatie van circa 1.300 m² aan water. De exacte oppervlakte zal met het waterschap worden afgestemd op basis van een definitieve inrichtingstekening.

Gelet op de grootte van het gebied waarin de watercompensatie moet plaatsvinden bestaan er voldoende mogelijkheden om extra water aan te leggen. Zelfs als daarbij geen gebruik wordt gemaakt van de bestaande watergang langs de woningen aan de Apollostraat en de groenstrook tussen de woningen aan de Apollostraat en de A15. Overigens is binnen het geldende bestemmingsplan "Hardinxveld-Giessendam, bebouwd gebied" ter plaatse van het door insprekers bedoelde gedeelte de aanleg van water binnen de omschrijving van de geldende bestemming "Groen" reeds rechtens mogelijk. In het kader van de herinrichting van de groenzone vanaf het tankstation in oostelijke richting tot aan de Giessen zal afzonderlijk overleg plaatsvinden met de betrokken bewoners van de Apollostraat.

Aanpassing

Dit onderdeel van de inspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

11. Reactie op tekst over Luchtkwaliteit in hoofdstuk 7.2 van de toelichting.

Insprekers onderschrijven de conclusie niet, omdat uitgegaan wordt van standaardmodellen. In de voorliggende plannen wordt uitgegaan van een op zichzelf staande situatie van een Facilitypoint met daarbij behorend toegenomen verkeer. Er wordt voorbij gegaan aan het feit dat voornoemd plan ligt in een gebied, waarbij de luchtkwaliteit al is aangetast door de naastliggende snelweg A15, de drukbevaren rivier de Beneden Merwede met veel scheepvaart en het naast gelegen industrieterrein De Peulen.

Omdat het voorgenomen plan voorziet in meer dan 3000 extra motorvoertuigbewegingen in de leefomgeving van insprekers, is een extra belasting van de luchtkwaliteit bovenop de al zware belasting van de luchtkwaliteit veroorzaakt door de A15 en de rivier aannemelijk. Insprekers gaan niet akkoord met de getrokken conclusies en vragen om een onafhankelijk onderzoek naar de luchtkwaliteit op dit moment en de verwachte luchtkwaliteit bij doorgaan van het plan in kwestie

Beantwoording

In de toelichting van het bestemmingsplan is met betrekking tot het aspect luchtkwaliteit uiteengezet op welke wijze de planontwikkeling is beoordeeld. Daarbij is gebruik gemaakt van een landelijk en juridisch geaccepteerde systematiek. Uit de beoordeling blijkt dat het jaargemiddelde concentratie NO₂ op de Peulenlaan (ter hoogte van het plangebied) maximaal 24,0 µg/m³ bedraagt. Dit jaargemiddelde is gebaseerd op de uitstoot van verkeer, scheepvaart en industrie. Met andere woorden, de door insprekers genoemde omgevingsfactoren zijn daarin betrokken.

Op grond van de Wet luchtkwaliteit mag de jaargemiddelde concentratie NO₂ de grenswaarde van 40 µg/m³ niet overschrijden. Omdat de voorgenomen ontwikkeling leidt tot een toename van slechts 2,98 µg/m³ zal de jaargemiddelde concentratie NO₂ de grenswaarde van 40 µg/m³ niet overschrijden. Daarnaast zijn in het kader van een goede ruimtelijke ordening de jaargemiddelde achtergrondconcentraties PM₁₀ en PM_{2,5} bepaald. Deze waarden zijn veel lager dan de gestelde normen uit bijlage 2 van de Wet luchtkwaliteit. Er wordt derhalve voldaan aan de gestelde normen in de Wet luchtkwaliteit.

Aanpassing

Dit onderdeel van de inspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

12. Reactie op tekst over Milieuhinder bedrijven in hoofdstuk 7.4 van de toelichting.

Er wordt uitgegaan van de richtafstand tot de woningen aan de Buitendams en specifiek Buitendams 535. De woningen aan de Apollostraat van nummer 27 t/m 31 worden hier buiten beschouwing gelaten. Deze zijn dichterbij het benzineservicestation gelegen dan de woningen aan de Buitendams. Insprekers bestrijden daarom dat het aspect bedrijven en milieuzonering niet tot belemmeringen voor dit bouwplan leidt

Beantwoording

Ten aanzien van het aspect milieuhinder zijn de richtinggevende afstanden tussen hinderlijke functies (in de vorm van gevaar, geluid, geur, stof) en gevoelige functies beoordeeld. Getoetst is of de richtafstanden van de beoogde functies in het voorliggende plangebied tot nabij gelegen woonfuncties reiken. Vastgesteld is dat in alle gevallen, of het nu gaat om de afstand tot de in de toelichting van het bestemmingsplan genoemde woningen aan de Buitendams of de Apollostraat, de beoogde voorzieningen voldoen aan de maximale indicatieve richtafstanden. De door insprekers genoemde dichtstbijzijnde woningen aan de Apollostraat bevinden zich overigens in rechte lijn gemeten op een afstand van 345 meter van de meest oostelijke grens van het bouwvlak, derhalve ruimschoots boven de vermelde richtafstand van 150 meter tot het benzineservicestation.

Aanpassing

Dit onderdeel van de inspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

13. Reactie op tekst over Flora en Fauna in hoofdstuk 7.5 van de toelichting.

Het niet opnemen van de Quikscan flora en fauna en de conclusie in de toelichting dat het aspect flora en fauna vooralsnog niet leidt tot belemmeringen maakt het voorontwerpbestemmingsplan volgens insprekers ongeloofwaardig. De mogelijkheid om op dit onderwerp conclusies te trekken wordt zo teniet gedaan. De getrokken conclusies dat er geen significante effecten verwacht worden op de doelen die zijn bepaald voor de aangewezen habitattypen en doelsoorten beschouwen insprekers als voorbarig.

Insprekers merken op dat het plangebied onderdeel uitmaakt van de vliegroute van diverse overwinterende ganzen, die hier tweemaal daags in de maanden november tot en met februari gebruik van maken. Het oprichten van een 37 meter hoge reclamemast met bij behorende verlichting is een obstakel. Daarop komt bovendien dat op korte afstand van het gebied al een obstakel in de vorm van een hoogspanningsleiding met hoge masten aanwezig is. Insprekers vinden daarom dat de vliegroute van de overwinterende ganzen en de effecten van dit plan daarop, meegenomen dienen te worden in de op te stellen Quick scan flora en fauna.

Beantwoording

Inmiddels is ter plaatse van het plangebied een Flora- en faunaonderzoek uitgevoerd. De resultaten van dit onderzoek door Adviesbureau Mertens bevestigen de verwachting die in het voorontwerpbestemmingsplan is uitgesproken, namelijk dat er geen significante effecten verwacht worden op de doelen die zijn bepaald voor de aangewezen habitattypen en doelsoorten. Op grond van de door het adviesbureau uitgevoerde analyse worden effecten op beschermde planten- en diersoorten uitgesloten.

Specifiek ten aanzien van de vliegroute van ganzen wordt opgemerkt dat de aanwezigheid van een maximaal 37 meter hoge reclamemast geen dusdanige barrièrewerking heeft dat dit zou kunnen leiden tot het onbereikbaar of onbruikbaar worden van rust- of voedselgebieden van de ganzen. Daarnaast is de kans op aanvaringen met vogels gering omdat de mast verlicht wordt en geen draaiende onderdelen bevat zoals bijv. bij een windturbine het geval is. Ook met betrekking tot de reeds aanwezige reclamemasten langs de A15 is niet gebleken van een dusdanig effect dat de instandhoudingsdoelen voor de soort (ganzen) in gevaar komen.

Gelet op het vorenstaande zijn de plannen van het Facilitypoint te Hardinxveld-Giessendam niet in strijd met het gestelde binnen de Wet natuurbescherming.

Aanpassing

Dit onderdeel van de inspraakreactie leidt tot aanpassing van het bestemmingsplan, in die zin dat in de toelichting de resultaten van het Flora- en faunaonderzoek worden verwerkt en de rapportage als bijlage bij het ontwerpbestemmingsplan wordt gevoegd.

14. Reactie op tekst over Overige milieuaspecten in hoofdstuk 7 van de toelichting.

In het voorontwerpbestemmingsplan wordt niet gesproken over de milieuaspecten zoals omgevingsvervuiling met betrekking tot het zwerfafval van een fastfoodrestaurant. Wellicht omdat daar geen vigerende wetgeving over bestaat. In zover is het algemeen bekend dat rondom fastfoodrestaurants een grote mate van vervuiling met zwerfafval optreedt. Ondanks afspraken met de betreffende ondernemers blijkt zwerfafval tot grote ergernis van omwonenden te leiden tot in de verre omtrek. De kosten van het opruimen van dit zwerfafval worden verhaald via de reinigingsrechten op de inwoners van de gemeente. Insprekers zijn niet bereid de meerkosten van deze reinigingsrechten veroorzaakt door een fastfoodketen op zich te nemen.

Beantwoording

Met betrekking tot het voorkomen van zwerfvuil wordt in de eerste plaats opgemerkt dat het hierbij gaat om de wijze waarop een horecavestiging wordt geëxploiteerd en niet de ruimtelijk-planologische afweging van de vestigingslocatie. In de praktijk worden over het voorkomen van zwerfvuil tussen de gemeente en een fastfoodrestaurant afspraken (bijv. een convenant) gemaakt dat ziet op het beperken van overlast op de omgeving. Bij fastfoodketens is het bestrijden van zwerfvuil een prioriteit in de bedrijfsvoering. Wat betreft de ruimtelijk-planologische afweging is het naar de mening van de gemeente zo dat de vestigingslocatie Facilitypoint – direct omgeven door infrastructuur en een tankstation - niet zal leiden tot een onaanvaardbare overlast ter plaatse van de Apollostraat. Hierbij wordt betrokken dat de voorziene horecavestiging op ruim 600 meter afstand ligt van de entree van de Apollostraat. De Apollostraat is bovendien een doodlopende weg vanaf de Peulenlaan en wordt daardoor in hoofdzaak benut voor 'bestemmingsverkeer'. Gezien de grote afstand en de beschikbaarheid van voldoende parkeerplaatsen ter plaatse van de horecavestiging is het niet de verwachting dat bezoekers van de horecavestiging gebruik zullen maken van de Apollostraat

De reactie van insprekers concentreert zich overigens op dit punt op een fastfoodketen. Op zich verklaarbaar omdat in de planregels van het voorontwerpbestemmingsplan expliciet gesproken wordt over de vestiging van een fastfoodrestaurant. Geconstateerd is echter dat een dergelijk restaurant slechts een type van een bovenlokale horecavoorziening is. Maar er zijn ook andere typen horeca die een bovenlokale werking hebben en daarmee passend zijn binnen het door de gemeente gewenste ontwikkelingskader. Daarom zullen de planregels worden aangepast in die zin dat een "fastfoodrestaurant" wordt vervangen door een "bovenlokale horecavoorziening" (zie verderop in deze nota de ambtshalve aanpassingen).

Aanpassing

Dit onderdeel van de inspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

15. Reactie op tekst over Juridische opzet in hoofdstuk 8 van de toelichting.

Het onderhavige plan voorziet tevens in het oprichten van een reclamemast. In dit hoofdstuk "Juridische opzet" komt dit niet ter sprake. Dit maakt het onderhavige plan onduidelijk. De bestemmingsregels zijn daarom alleen van toepassing op het benzineservicestation en een zelfstandige horecavoorziening. Het oprichten van een reclame mast lijkt zo buiten het voorontwerpbestemmingsplan met de daarvoor juridische opzet gehouden te worden. In de bijlage regels is onder 12.2.1 een kleine aanduiding van deze reclamemast te vinden zonder voorwaarden, met uitzondering van doel en bouwhoogte. Insprekers vinden dit veel te summier. Wij kunnen daarom niet instemmen met het voorontwerpbestemmingsplan.

Beantwoording

In paragraaf 8.2.3 onder het kopje 'Hoofdstuk III Algemene regels' wordt bij de juridische planopzet expliciet de aanduiding 'Overige zone – reclamemast' vermeld. Ter plaatse van deze aanduiding op de verbeelding van het bestemmingsplan zijn de gronden bestemd voor ten hoogste één reclame- en/of verwijsmast voor commerciële doeleinden. De bouwhoogte van de reclame- en/of verwijsmast mag maximaal 37 meter bedragen, uitgaande van een toppositie van 7 meter voor een horecavoorziening. De stelling van insprekers dat de planregels alleen

van toepassing zijn op het benzinstation en de horecavoorziening houdt daarmee inhoudelijk en juridisch geen stand. Van het buiten het voorontwerpbestemmingsplan houden van de reclamemast is juridisch maar ook inhoudelijk geen sprake. De reclamemast wordt in de toelichting van het bestemmingsplan meerdere malen genoemd en als bijlage bij de toelichting is een stedenbouwkundige rapportage opgenomen over de reclamemast.

Aanpassing

Dit onderdeel van de inspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

16. Reactie op tekst over Uitvoerbaarheid in hoofdstuk 10 van de toelichting.

Insprekers zijn het niet eens met de conclusie dat het plan maatschappelijk uitvoerbaar geacht wordt. In diverse reacties onzerzijds voorafgaand aan het opstellen van dit voorontwerpbestemmingsplan heeft men de zorgen daarover geuit. Betrokkenen hebben niet het gevoel gekregen in het proces op de juiste wijze gehoord te zijn zowel door het college als in onze communicatie met de gemeenteraad.

10.2 Financiële uitvoerbaarheid

Insprekers kunnen geen oordeel vellen over de financiële uitvoerbaarheid, omdat zij niet over de onderliggende stukken beschikken. Insprekers vinden dat echter niet belangrijk omdat het maatschappelijk verzet van groter belang dient te zijn dan het financiële aspect, zeker gezien de langere termijn.

10.3 Handhavingsaspecten

Dit hoofdstuk onderschrijven insprekers op zich. In het plan zijn instrumenten opgenomen waarmee kan worden getoetst. Alleen de wijze waarop en wat er wordt getoetst, is volgens insprekers in het voornoemde plan is niet onafhankelijk opgesteld en teveel gericht op zaken die betrekking hebben op de inhoud van het plan zelf. De bredere context ten opzichte van de omgeving wordt gemist.

Beantwoording

De gemeenteraad is op verschillende momenten in het proces in openbare vergaderingen betrokken bij de beoogde opzet van het Facilitypoint. Ook van de inhoud van het voorontwerpbestemmingsplan Facilitypoint heeft de gemeenteraad kennis genomen. In dit proces heeft een aantal insprekers gebruik gemaakt van het spreekrecht in de raadsvergadering. Verder hebben insprekers het voorontwerpbestemmingsplan benut om inspraak te geven op de plannen en in dat opzicht gebruik gemaakt van de gelegenheid om hun stem te laten horen.

Zoals blijkt uit de toelichting van het bestemmingsplan, past de planvorming binnen de door de gemeenteraad gestelde beleidskaders. Deze beleidskaders, zoals de structuurvisie en het gemeentelijke horecabeleid, zijn eveneens na het bieden van inspraak daarop door het college en de gemeenteraad vastgesteld. Inhoudelijk en procedureel zijn er dus zowel voor de bevoegde bestuursorganen als de inwoners voldoende mogelijkheden geweest om te reageren op de plannen. Dat insprekers liever hadden gezien dat de gemeenteraad inhoudelijk een andere afweging had gemaakt ten aanzien van het plan Facilitypoint maakt dit niet anders.

Over de financiële uitvoerbaarheid wordt opgemerkt dat de gronden ter plaatse van het voorliggende plangebied volledig in eigendom van de gemeente zijn. Het opstellen van een exploitatieplan is daarom niet nodig. Over de kostenverdeling tussen de initiatiefnemer en de gemeente zijn afspraken gemaakt en vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. Daarnaast is een voorlopige koopovereenkomst gesloten met de initiatiefnemer voor het tankstation en een recht van opstal met de initiatiefnemer voor de reclamemast. Gelet op het vorenstaande is het plan financieel uitvoerbaar.

Met betrekking tot de handhaving van het bestemmingsplan wordt opgemerkt dat de verbeelding en de planregels van het bestemmingsplan een voldoende juridische basis bieden om tegen ongewenste situaties handhavend op te treden. Dat de onderhavige handhavingsparagraaf in de toelichting op het bestemmingsplan is gericht op de zakelijke inhoud van het bestemmingsplan zelf is logisch omdat het juist gaat over de handhaafbaarheid van het voorliggende planologische kader.

Aanpassing

Dit onderdeel van de inspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Insprekers 2 hebben als bewoners van de Buitendams 533 en Buitendams 535 bij brief van 12 juli een inspraakreactie ingediend. De reactie is binnen de indieningstermijn ontvangen en derhalve ontvankelijk. Onderhavige insprekers onderschrijven in de eerste plaats de inhoud van de inspraakreactie van de bewoners van de Apollostraat (insprekers 1). Daaraan voegen zij toe:

- hun inrit bevindt zich tegenover het Facilitypoint en zij verwachten daar overlast van te ondervinden;
- Geluid van wegrijdende auto's
- Extra vervuiling door fijnstof
- Rondslingerend zwerfvuil van fastfood
- Hinderlijke geuren vanaf Facilitypoint
- Lichtflitsen van reclamezuil
- Verzakelijking omgeving wat leidt tot minder prettig wonen
- Mogelijke overlast jongeren of onrust door uitgaanspubliek diep in de nacht
- Aantasting zondagsrust
- Markwaarde van de woning en erf komt onder druk te staan en woning is moeilijker verkoopbaar

Beantwoording

Wat de beantwoording van de inspraakreactie van de bewoners van de Apollostraat betreft, wordt korthedshalve verwezen naar inspraakreactie 1. De aspecten die insprekers 2 aanvullend noemen in hun inspraakreactie komen overigens eveneens terug de inspraakreactie 1. Voor het overzicht wordt hieronder kort op de genoemde aspecten ingegaan.

In de eerste plaats de uitrit van Buitendams 533 die uitkomt op de Peulenlaan. Insprekers verwachten door de komst van het Facilitypoint overlast te ondervinden in het gebruik van deze uitrit. Deze vrees is naar de mening van de gemeente onterecht. De uitrit bevindt zich aan de overzijde van de Peulenlaan en ter hoogte van de betreffende uitrit verandert de inrichting niet. De bestaande inrit naar de carpoolplaats blijft ook bij de komst van een horecavestiging gehandhaafd. De andere in- en uitritten van het Facilitypoint zullen verderop in oostelijke richting worden gerealiseerd. Het gebruik van de inrit Buitendams 533 blijft ook bij de komst van het Facilitypoint mogelijk.

Het geluid van wegrijdende auto's bestaat ook in de bestaande situatie gelet op de functie van de Peulenlaan als ontsluitingsweg en de aanwezigheid van de rotonde. Dat de verkeersintensiteit op deze weg zal toenemen als gevolg van het Facilitypoint is een gegeven, maar deze toename is toelaatbaar binnen de bestaande wegenstructuur. Over het aspect luchtkwaliteit verwijzen wij naar de beantwoording onder punt 11 van inspraakreactie 1. Op rondslingerend afval gaat de beantwoording in onder punt 14 van inspraakreactie 1.

Het aspect geur gaat naar wij aannemen over de eventuele geur die afkomstig is van een horecavestiging en/of het tankstation. Voor beide gevallen geldt dat in het kader van de milieuwetgeving de bedrijfsvoering dient te voldoen aan de eisen die worden gesteld om geuroverlast te voorkomen. Toekomstige aanvragen van de exploitanten zullen daarop ook worden beoordeeld.

Over de verlichting van de reclamemast verwijzen wij naar de punten 2 en 8 van de beantwoording van inspraakreactie 1. Overigens zal de zijde van driehoek van de reclamemast richting de Peulenlaan niet benut worden voor reclame-uitingen.

De punten "verminderen woongenot", "overlast van jongeren", "uitgaanspubliek tot diep in de nacht" "aantasting zondagsrust" hebben alle te maken met de wijze waarop een exploitant van een horecavoorziening zijn bedrijfsvoering organiseert. Zoals eerder in deze Nota aangegeven is een exploitant er alles aan gelegen om overlast als gevolg van de bedrijfsvoering te voorkomen. Een extra punt van overweging richting een exploitant kan hierbij zijn om het cameratoezicht dat nu op het bedrijventerrein De Peulen plaatsvindt uit te breiden naar het Facilitypoint. Daarnaast beschikt ook het tankstation over cameratoezicht.

Ten aanzien van de zondagsrust wordt opgemerkt dat op grond van de door de gemeenteraad vastgestelde Algemene Plaatselijke Verordening voor de horeca vrije sluitingstijden gelden. In hoeverre de exploitant daarvan op zondag gebruik maakt zal afhankelijk zijn van de marktbehoefte. De zondagsrust is wettelijk geregeld in de Zondagswet. Niet valt in te zien dat de komst van het Facilitypoint een strijdigheid met voornoemde wet zal opleveren. In de directe nabijheid bevinden zich geen kerken of andere gebouwen voor de openbare eredienst in gebruik en al zou dit zo zijn dan heeft de exploitatie niet een dusdanige geluidsemissie dat de godsdienstoefening wordt gehinderd. Een ordelijk verloop van de kerkdiensten in de gemeente Hardinxveld-Giessendam komt derhalve niet in gevaar.

Wat betreft een mogelijke waardevermindering van de woning van inspreker wordt het volgende overwogen. Ingevolge artikel 6.1, eerste lid, in samenhang gelezen met het tweede lid, van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) kan het college een planschadevergoeding toekennen als de waarde van een onroerende zaak schade lijdt of zal lijden als gevolg van de vaststelling van een bestemmingsplan. Dit voor zover de schade redelijkerwijs niet voor rekening van de aanvrager behoort te blijven en voor zover de tegemoetkoming niet voldoende anderszins is verzekerd. Ingevolge artikel 6.2, eerste lid, van de Wro blijft binnen het normale maatschappelijke risico vallende schade voor rekening van de aanvrager. De indiening en behandeling van een dergelijk planschadeverzoek betreft echter een afzonderlijke procedure. De enkele vrees van inspreker voor waardevermindering leidt niet tot het oordeel dat het ontwerpbestemmingsplan moet worden aangepast.

Aanpassing

De inspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Inspreker 3 heeft als bewoner van de Peulenlaan 247 bij brief van 11 juli een inspraakreactie ingediend. De reactie is binnen de indieningstermijn ontvangen en derhalve ontvankelijk. De volgende zaken worden voor het voetlicht gebracht.

Plaats:

De Peulenlaan is aan de noordkant reeds bebouwd met bedrijven. Door extra bebouwing aan de zuidkant ontstaat een vernauwing. Bovendien loopt de A15 langs dit gebied. Het stukje groen geeft juist een open effect. Het gemeentelijke doel is om met het Facilitypoint de entree van de gemeente te versterken en meer zichtbaarheid vanaf de A 15. Volgens inspreker staat de gemeente door de files op de A 15 genoeg in de picture. Bovendien wordt de gemeente niet aantrekkelijker als men door beton en asfalt binnenkomt.

Benzinestation

De verplaatsing het bestaande tankstation vindt inspreker acceptabel. Twee tankstations op korte afstand van elkaar niet.

Bouw Fastfoodrestaurant:

Inspreker vraagt zich af wat de meerwaarde kan zijn voor de inwoners. De gemeente heeft al diverse cafetaria's en het is niet eerlijk tegenover deze zaken om een fastfoodrestaurant op genoemd gebied te realiseren.

Jeugd en scholen:

Een fastfoodrestaurant in de buurt van een scholenstrook is niet gewenst om gezondheidsproblemen bij de jeugd te voorkomen.

Carpoolplaats:

Mag van inspreker blijven zoals die is.

Reclamemast:

Een reclamemast bij het Facilitypoint is horizonvervuiling. Bewoners zullen daar tegenaan kijken en last hebben van vals licht. Bovendien is dit geen "reclame" voor de mensen, die onze gemeente bezoeken.

Het park:

Diverse mooie bomen zullen verdwijnen bij het realiseren van dit plan. Bij stortbuien is dit park een goede plaats om het regenwater te absorberen. Mensen worden geadviseerd om hun tuin niet meer te bestraten, maar tuinperken en gazons aan te leggen en regentonnen aan te schaffen. Het college van Hardinxveld-Giessendam doet het tegenovergestelde. De waterput, die nu gepland staat kan de wateroverlast misschien opvangen, maar zal waarschijnlijk ook vervuuld worden met afval van het fastfoodrestaurant.

24/7 economie:

Ook in het weekend en 's nachts zal er altijd bedrijvigheid zijn rond dit gebied, terwijl een groot deel van het college en raadsleden hecht aan zondagsrust.

Toekomst:

Inspreker maakt zich zorgen over criminaliteit (hangjeugd en drugs), drukte Peulenlaan, vervuiling (zwerfvuil) en handhaving (weinig blauw op straat)

Inspreker vraagt zich af waar de inwoners (jong en oud) nog kunnen wandelen en spelen en personeel van het bedrijventerrein De Peulen na de komst van het Facilitypoint kan wandelen. Vervolgens legt inspreker een relatie met een aantal onderwerpen als de hoogte van de OZB, het klimaatakkoord en de aanleg van een stadspark.

Beantwoording

Inspreker benoemt verschillende aspecten die eerder aan de orde zijn gekomen bij de beantwoording van de inspraakreactie van de bewoners van de Apollostraat. In de eerste plaats verwijzen wij daarom uit praktisch oogpunt naar inspraakreactie 1. Voor het overzicht wordt onderstaand kort aangegeven in welk onderdeel van de beantwoording de onderwerpen terug te vinden zijn.

Plaats:

Zie de beantwoording onder punt 1 van inspraakreactie 1.

Benzinestation

Zie de beantwoording onder punt 3 van inspraakreactie 1.

Bouw Fastfoodrestaurant:

Zie de beantwoording onder punt 3 en punt 5 van inspraakreactie 1. Aanvullend daarop wordt opgemerkt dat concurrentieoverwegingen in zijn algemeenheid geen rol spelen in de bestemmingsplanprocedure. Overigens is niet aangetoond dat de in de gemeente aanwezige cafetaria's door de komst van een bovenlokale horecavoorziening in hun voortbestaan worden bedreigd. Ingeval van een fastfoodrestaurant zal een belangrijk deel van de bezoekers bestaan uit passanten van de A15 die in de regel thans geen cafetaria's in de gemeente bezoeken.

Verder levert de komst van een bovenlokale horecavoorziening extra werkgelegenheid op, met name voor de jongere werknemers of studerende(n) (parttime banen).

Jeugd en scholen:

De afstand van het Facilitypoint tot de scholenstrook bedraagt ca 900 meter en ligt dus niet in de directe nabijheid. Verder is het zo dat fastfoodketens steeds meer gezonde alternatieven aanbieden. In dit opzicht is de keuzemogelijkheid binnen een fastfoodketen doorgaans groter dan bij een reguliere cafetaria in het dorp.

Carpoolplaats:

Zie de beantwoording onder punt 9 van inspraakreactie 1.

Reclamemast:

Zie de beantwoording onder punt 8 van inspraakreactie 1.

Het park:

Zie de beantwoording onder punt 7 van inspraakreactie 1.

24/7 economie:

Zie de beantwoording bij de reactie van insprekers 2.

Toekomst:

Zie de beantwoording bij de reactie van insprekers 2. Wat het aspect handhaving betreft is het zo dat dit aspect geen betrekking heeft op de onderhavige ruimtelijke procedure. Op het moment dat er als gevolg van de bedrijfsvoering eventueel overlastsituaties ontstaan die aanleiding zijn voor politietoezicht, dan zal daarop worden gehandhaafd. Overigens bevindt de woning van inspreker zich op ruim 1 km van het Facilitypoint, op grond waarvan aannemelijk is dat de door inspreker verwachte effecten zich niet of nauwelijks zullen voordoen.

De vragen die inspreker stelt onder het kopje " wat dan wel" gaan over onderwerpen die eveneens los staan van de planologische procedure en behoeven derhalve geen verdere beantwoording in deze nota. Het bestaan van alternatieven voor de inrichting van de groenzone is niet aan de orde omdat het bestemmingsplan een ruimtelijk uitvloeisel is van de bestuurlijke keuzes die zijn gemaakt over de ontwikkelingsmogelijkheden ter plaatse van het Facilitypoint.

Aanpassing

De inspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Insprekers 4 hebben als bewoners van Buitendams 473b per e-mail van 12 juli een inspraakreactie ingediend. De reactie is binnen de indieningstermijn ontvangen en derhalve ontvankelijk.

Insprekers geven aan dat de komst van een horecaketten overlast zal veroorzaken op de Buitendams en de Peulen. Dit door zwerfafval en rondcrossende bezoekers van een fastfoodrestaurant. Verder begrijpen insprekers niet waarom de gemeente een Facilitypoint faciliteert dat op zondag is. Volgens bezoekers is er geen draagvlak voor het voorgenomen besluit en heerst onbegrip waarom de gemeente met dit project door wil gaan.

Beantwoording

Vastgesteld kan worden dat de inspraakreactie zich met name richt op de horecavestiging. De onderwerpen die genoemd zijn, zijn reeds eerder in deze Nota overleg- en inspraakreacties behandeld. Korthedshalve wordt daarom verwezen naar de beantwoording onder punt 14 van inspraakreactie 1 (zwerfvuil) en de beantwoording van inspraakreactie 2 (zondagsrust). In aanvulling hierop wordt opgemerkt dat het perceel van insprekers zich op 230 meter afstand van de rotonde bevindt en ca 250 meter van het Facilitypoint, derhalve op ruime afstand. Op de maatschappelijke uitvoerbaarheid wordt ingegaan onder punt 16 van inspraakreactie 1.

Aanpassing

De inspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Insprekers 5 hebben als bewoners van de Buitendams 480 bij brief van 10 juli een inspraakreactie ingediend. De reactie is binnen de indieningstermijn ontvangen en derhalve ontvankelijk. Zij brengen het volgende in.

Verplaatsen reclamezuil

De plaatsing van een reclamemast bij de entree van Hardinxveld-Giessendam is een vervelend en lelijk aangezicht. Daarnaast geeft de mast "lichtvervuiling", waarvan insprekers verwachten hinder te ondervinden omdat ze dichtbij het einde van de Buitendams wonen. Dat door de exploitant is aangegeven dat de reclamemast alleen richting de A15 verlicht zal worden stelt insprekers niet gerust.

Lokaliseren fastfoodrestaurant

De vestiging van een fastfoodrestaurant zal voor veel overlast zorgen. Insprekers verwachten zwerfvuil op de Buitendams en veel ongewenste verkeersdrukte door een vestiging van het fastfoodrestaurant op een locatie nabij woonhuizen. Ook hechten insprekers aan zondagsrust.

Gelet op de aanwezigheid van verschillende fastfoodrestaurants langs de A15 zien insprekers het nut van nog een fastfoodrestaurant in Hardinxveld-Giessendam niet in. Ook de plaatselijke horecagelegenheden zullen niet blij zijn met de vestiging van een fastfoodrestaurant in de gemeente.

Benzinestation

De vestiging van een tankstation op de locatie Facilitypoint vinden insprekers overbodig. Het huidige tankstation zit op een prima locatie en zou geen belangstelling meer hebben om te verplaatsen naar het Facilitypoint. Er zijn voldoende benzinestations in Hardinxveld-Giessendam en omgeving.

Groenstrook

De gemeente heeft bij het weghalen van de bomen aan de Peulenlaan toegezegd dat het gedeelte tussen de carpoolplaats en het terrein van de tennisvereniging een groenstrook zou blijven. De wijziging in plannen is alleen onderbouwd door financiële motieven. Waarom wordt er geen natuurspeelplaats voor kinderen aangelegd?

Beantwoording

Inspreker benoemt verschillende aspecten die eerder aan de orde zijn gekomen bij de beantwoording van de inspraakreactie van de bewoners van de Apollostraat. In de eerste plaats verwijzen wij daarom uit praktisch oogpunt naar inspraakreactie 1. Voor het overzicht wordt onderstaand kort aangegeven in welk onderdeel van de beantwoording de onderwerpen terug te vinden zijn.

Verplaatsen reclamezuil

Zie de beantwoording onder punt 2 en punt 8 van inspraakreactie 1.

Lokaliseren fastfoodrestaurant

Zie de beantwoording onder punt 3, punt 5, punt 14 van inspraakreactie 1 en de beantwoording van inspraakreactie 2. In aanvulling hierop wordt opgemerkt dat het perceel van insprekers zich op ruim 200 meter afstand – en uit het zicht - van het Facilitypoint bevindt.

Benzinestation

Zie de beantwoording onder punt 3 van inspraakreactie 1.

Groenstrook

Zie de beantwoording onder punt 1 en punt 8 van inspraakreactie 1.

Aanpassing

De inspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

4. AMBTSHALVE AANPASSINGEN

Het bestemmingsplan heeft nog enkele ambtshalve aanpassingen. Het betreft zowel de toelichting als de planregels van het bestemmingsplan.

Toelichting

1. In de toelichting zal waar gesproken wordt over het begrip "fastfoodrestaurant" ook het begrip "bovenlokaal horecabedrijf" worden genoemd. Bijvoorbeeld in hoofdstuk 2 (Doel van het plan) wordt onder punt 2, waar gesproken wordt over het ontwikkelen van een volwaardige horeca-vestiging (fastfoodrestaurant) ook de ontwikkeling van een bovenlokaal horecabedrijf genoemd om meer recht te doen aan de kaders van de gemeenteraad.
2. In hoofdstuk 4.5 wordt de oppervlakte van het horecabedrijf gewijzigd in 500 m². Daarnaast wordt aangegeven hoe de parkeerbehoefte wordt bepaald indien zich een bovenlokaal horecabedrijf (zie ook de beantwoording bij punt 9 van de inspraakreactie 1) mocht vestigen.
3. In hoofdstuk 5.4 wordt de conclusie aangepast naar aanleiding van de ontvangen vooroverlegreactie van het waterschap (zie ook beantwoording in Hoofdstuk 2 van deze Nota overleg- en inspraakreactie).
4. In hoofdstuk 6.1 zal de conclusie worden verwerkt van het uitgevoerde archeologische onderzoek.
5. In paragraaf 7.2.2 over het onderzoek naar de luchtkwaliteit wordt in afbeelding 7.2. uitgegaan van een planrealisatie in 2017. De berekening van de NIBM-tool zal in dit opzicht geactualiseerd worden voor het jaar 2018.
6. In paragraaf 8.2.3 (*Hoofdstuk III Algemene regels*) wordt onder het kopje *Algemene aanduidingsregels* ook melding gemaakt van de vrijwaringszone voor de laagvliegroute.
7. Paragraaf 9.3 (*Overleg ex artikel 3.1.1 Bro*) zal worden aangevuld met de instanties die zijn geraadpleegd en genoemd in deze Nota overleg- en inspraakreacties.

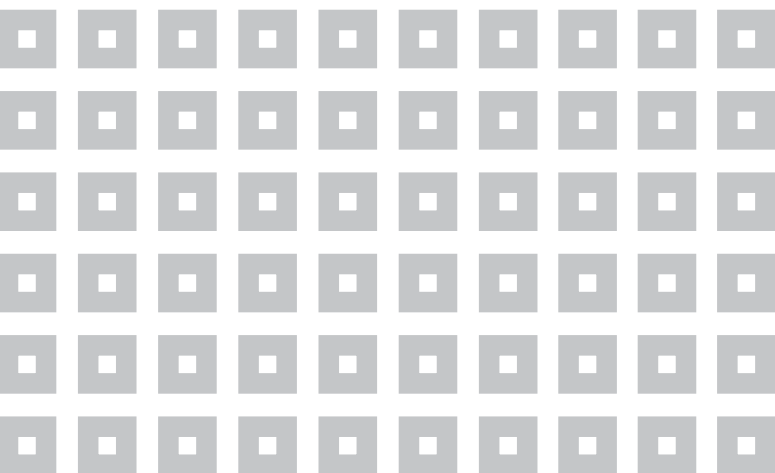
Planregels

1. In artikel 1 "Begrippen" wordt in artikel 1.43 onder b de definitie restaurant gewijzigd in "een bedrijf, niet zijnde een fastfoodrestaurant als bedoeld onder i. of een bovenlokaal horecabedrijf als bedoeld onder j., gericht op het voor gebruik ter plaatse verstrekken van al dan niet ter plaatse bereide etenswaren alsmede het verstrekken van alcoholische dranken; het accent ligt op het ter plaatse nuttigen van ter plaatse bereide etenswaren".
2. In artikel 1 "Begrippen" wordt aan artikel 1.43 onder j een nieuw begrip "bovenlokaal horecabedrijf" toegevoegd, luidend: "een bedrijf van enige omvang met bovenlokale of regionale aantrekkingskracht dat, gelet op de omvang, omzet of naamsbekendheid, gericht is op het verstrekken van dranken en/of etenswaren voor gebruik ter plaatse of voor gebruik elders, én gericht

is op het (in relatief korte tijd) bedienen van grote aantallen mensen, waarbij tevens de mogelijkheid aanwezig is om vanuit de auto gebruik te maken van de geboden service".

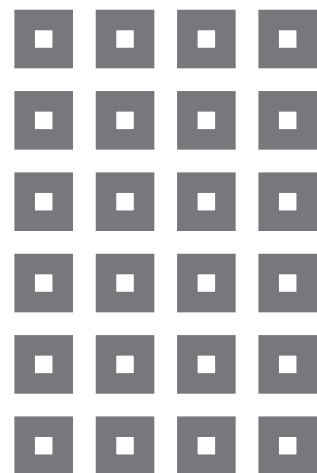
3. Aan artikel 3.1 "Gemengd" wordt een nieuw lid toegevoegd " een bovenlokaal horecabedrijf als bedoeld in artikel 43 sub j.
4. In artikel 3.3.2 "*Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde*" wordt lid 3.2.2 b gewijzigd in 3.2.2 onder c.
5. In artikel 3.4.1 "*Toegestaan gebruik*" wordt lid a als volgt gewijzigd: "parkeren, bevoorrading en buitenopslag ten behoeve van een bedrijf, zijn uitsluitend toegestaan op het eigen terrein van het betreffende bedrijf. Onder eigen terrein wordt mede verstaan het terrein waarover het betreffende bedrijf krachtens privaatrechtelijke afspraken met de gemeente Hardinxveld-Giessendam kan beschikken".
6. Aan artikel 3.4.1 " Toegestaan gebruik" wordt in lid c de opslag en verkoop van CNG toegevoegd en wordt achter het woordje LPG toegevoegd " met een LPG-doorzet van ten hoogste 1000 m3 per jaar".
7. In artikel 3.4.1 "*Toegestaan gebruik*" wordt lid e. als volgt gewijzigd: de bruto oppervlakte ten behoeve van een fastfoodrestaurant en/of een bovenlokaal horecabedrijf mag in zijn totaliteit niet meer bedragen dan 500 m²".
8. In artikel 3.4.2 "*Niet toegestaan gebruik*" wordt lid a, luidend:" buitenopslag bij bedrijven is niet toegestaan" geschrapt.
9. In artikel 3.4.2 "*Niet toegestaan gebruik*" wordt lid e gewijzigd en komt als volgt te luiden" bedrijven die vallen onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen, met uitzondering van de opslag en verkoop van multifuel motorbrandstoffen in de vorm van LPG en LNG voor zover het bepaalde in lid 3.4.1 onder c in acht wordt genomen". Lid f komt te vervallen.
10. Aan artikel 12 "*Algemene aanduidingsregels*" wordt een nieuw artikel 12.3 " Vrijwaringszone – Laagvliegroute" toegevoegd, luidend:
"Ter plaatse van de gebiedsaanduiding 'Vrijwaringszone - Laagvliegroute' gelden de volgende aanvullende regels:
12.3.1 Bouwregels
In afwijking van het bepaalde in de bouwregels bij de andere bestemmingen (3 tot en met 8) geldt dat ter plaatse van de aanduiding 'Vrijwaringszone - Laagvliegroute' de hoogte van gebouwen en bouwwerken, geen gebouw zijnde, niet meer mag bedragen dan 30 m boven NAP, met uitzondering van de in artikel 12.2.1 onder b bedoelde verwijzing naar of zelfstandige verwijsmast voor het ter plaatse gevestigde horecabedrijf, waarbij een maximale hoogte van 37 m is toegestaan.
12.3.2 Omgevingsvergunning voor afwijken
Burgemeester en wethouders zijn bevoegd af te wijken van het bepaalde in 12.3.1 voor het bouwen ten behoeve van de andere daar voorkomende bestemmingen, conform de bouwregels op grond van de betreffende bestemming, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het doelmatig functioneren van de laagvliegroute.
12.3.3 Voorwaarden omgevingsvergunning
Alvorens de onder 12.3.2 bedoelde omgevingsvergunning te verlenen winnen burgemeester en wethouders schriftelijk advies in bij de betreffende beheerder van de straalverbinding.
11. Aan artikel 13.1 " *Omgevingsvergunning om af te wijken van bij het plan aangegeven regels*" wordt extra lid toegevoegd, luidend: " in het plan genoemde goothoogten, bouwhoogten, oppervlakte- en inhoudsmaten, percentages en afstandseisen, waarbij een overschrijding is toegestaan tot maximaal 15% van de goothoogten, bouwhoogten, oppervlakte- en inhoudsmaten, percentages en afstandseisen".
12. Aan artikel 13.1 " *Omgevingsvergunning om af te wijken van bij het plan aangegeven regels*" wordt in het huidige lid c toegevoegd: " met uitzondering van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, die zijn gelegen binnen de zone die is aangeduid als 'Vrijwaringszone - Laagvliegroute', alwaar een maximale bouwhoogte van 30 m geldt".

In het definitieve ontwerpbestemmingsplan 'Facilitypoint' zullen de wijzigingen worden doorgevoerd, waarna het bestemmingsplan in de vaststellingsprocedure zal worden gebracht. Hiervan zal in de gemeentelijke voorlichtingsrubriek en de Staatscourant melding worden gemaakt onder verwijzing naar de vindplaats van het bestemmingsplan op www.ruimtelijkeplannen.nl.

KuiperCompagnons

Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw, Architectuur, Landschap
City & Regional Planning, Urban Design, Architecture, Landscape

e-mail: kuiper@kuiper.nl

www.kuiper.nl

Van Nelle Ontwerpfabriek

Gebouw Thee 0

Van Nelleweg 3042

3044 BC Rotterdam

T 010 433 00 99

F 010 404 56 69